

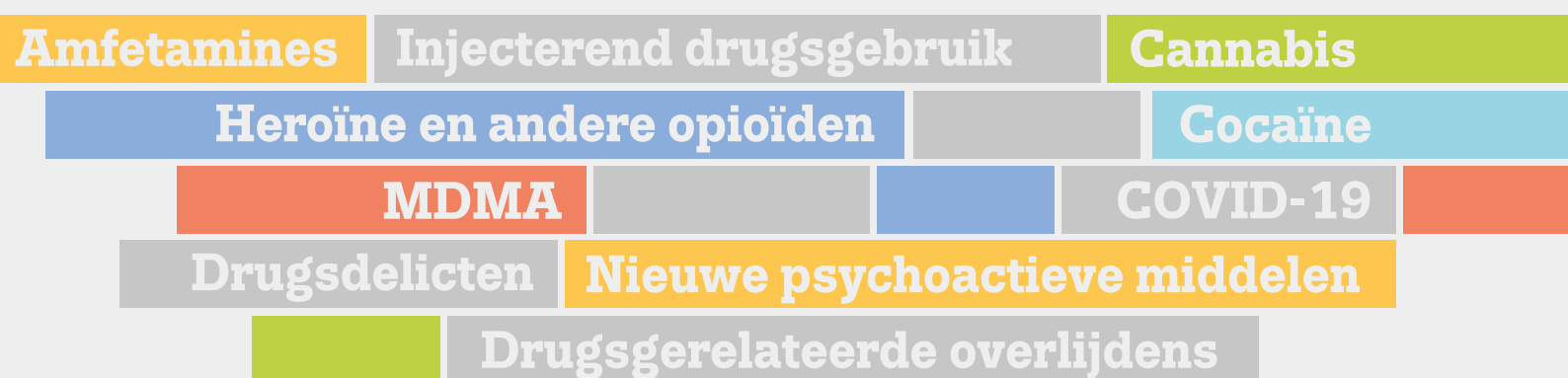

Europees Waarnemingscentrum
voor drugs en drugsverslaving

NL

Europees Drugsrapport

Trends en ontwikkelingen

2022

Europees Waarnemingscentrum
voor drugs en drugsverslaving

Europees Drugsrapport

Trends en ontwikkelingen

2022

Juridische mededeling

Deze uitgave is eigendom van het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, EMCDDA) en is auteursrechtelijk beschermd. Het EMCDDA wijst elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de hand voor mogelijke gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van gegevens uit dit document. De inhoud van deze uitgave geeft niet noodzakelijk de standpunten weer van de partners van het EMCDDA, van de lidstaten van de EU of van de agentschappen of instellingen van de Europese Unie.

Dit verslag is beschikbaar in het Bulgaars, Deens, Duits, Ests, Grieks, Engels, Frans, Iers, Italiaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Nederlands, Pools, Portugees, Roemeens, Sloveens, Slowaaks, Spaans, Tsjechisch, Zweeds, Turks en Noors.

Sommige talen zijn vertaald met behulp van geautomatiseerde vertaalhulpmiddelen. Alles is in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de resulterende tekst een accurate weergave is van de oorspronkelijke Engelse versie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2022

© Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving, 2022

Citeren met bronvermelding is toegestaan.

Print	ISBN 978-92-9497-756-4	2314-9159	doi:10.2810/263455	TD-AT-22-001-NL-N
PDF	ISBN 978-92-9497-788-5	1977-9933	doi:10.2810/125231	TD-AT-22-001-NL-C

Aanbevolen citeerwijze:

Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (2022), *Europees Drugsrapport 2022: Trends en ontwikkelingen*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg.

Europees Waarnemingscentrum
voor drugs en drugsverslaving

Praça Europa 1, Cais do Sodré, 1249–289 Lissabon, Portugal

Tel. +351 211210200

info@emcdda.europa.eu | www.emcdda.europa.eu

twitter.com/emcdda | facebook.com/emcdda

Inhoudsopgave

4	Voorwoord
6	Inleiding
7	Dankwoord
8	DE DRUGSSITUATIE IN EUROPA TOT 2022 — EEN OVERZICHT EN BEOORDELING VAN OPKOMENDE DREIGINGEN EN NIEUWE ONTWIKKELINGEN
22	Aanbod, productie en precursoren van drugs
26	Cannabis
28	Cocaïne
30	Amfetamine en methamfetamine
34	MDMA
36	Heroïne en andere opioïden
38	Nieuwe psychoactieve substanties
41	Andere drugs
43	Bijlage Nationale gegevenstabellen

Voorwoord

Het Europees Drugsverslag 2022 is tot stand gekomen op een moment van grote mondiale gebeurtenissen die ingrijpende gevolgen hebben voor alle aspecten van ons leven en daarmee ook voor de drugsproblemen waarmee we in het Europa van nu worden geconfronteerd. Ons vlaggenschipverslag is bedoeld om Europa beter voor te bereiden op de daarmee gepaard gaande uitdagingen. Hiertoe worden zowel trends geanalyseerd die bepalend zijn voor de huidige situatie, als nieuwe dreigingen in kaart gebracht die van invloed kunnen zijn op de drugsproblemen waarmee Europa in de toekomst zal worden geconfronteerd.

Het is belangrijk op te merken dat deze analyse niet op zichzelf staat, maar berust op een groot aantal recente werkzaamheden. Zoals elk jaar gaat het Europees Drugsverslag vergezeld van ons Statistisch Bulletin dat toegang biedt tot de onderliggende gegevens en methodologische aantekeningen en voorbehouden bevat. Dit verslag is ook sterk gebaseerd op recente, in samenwerking met Europol uitgevoerde evaluaties van de ontwikkelingen op de markten voor cocaïne en methamfetamine. Uit deze studies blijkt dat stimulerende middelen nu een steeds belangrijkere rol spelen in het Europese drugsprobleem. Dit jaar is het ook 25 jaar geleden dat het EU-systeem voor vroegtijdige waarschuwing voor nieuwe psychoactieve stoffen in werking trad. Bij deze mijlpaal wordt stilgestaan in een begeleidende terugblik op de resultaten van dit baanbrekende netwerk.

Voor mij kan de boodschap die naar voren komt uit onze analyse van drugstrends in 2022 worden samengevat als **'overall, alles, iedereen'**. Vandaag de dag worden we geconfronteerd met een situatie waarin we bijna **overall** de gevolgen van drugsproblemen kunnen waarnemen. Drugsproblemen in de Europese Unie bemoeilijken andere belangrijke kwesties, zoals de bestrijding van dakloosheid, het beheer van psychiatrische aandoeningen en het terugdringen van criminaliteit bij jongeren. Ook zien we in sommige landen meer geweld en corruptie als gevolg van de drugsmarkt. Gebeurtenissen in de rest van de wereld kunnen ook gevolgen hebben voor de drugsproblemen die we in Europa zien. In dit verslag gaan we na hoe de ontwikkelingen in Afghanistan de drugsstromen kunnen veranderen op een manier die in de toekomst belangrijke gevolgen kan hebben, en ook hoe de humanitaire crisis als gevolg van de oorlog tegen Oekraïne de Europese verslavingszorg met nieuwe uitdagingen kan confronteren.

Een algemene conclusie die ik uit het verslag van dit jaar trek, is dat we nu te maken hebben met een complexere drugssituatie, die wordt gekenmerkt door een enorme beschikbaarheid en een grotere diversiteit in de patronen van drugsgebruik. Uit onze rapportage over het verschijnsel van nieuwe psychoactieve stoffen blijkt dat inmiddels bijna **alles** wat psychoactief potentieel heeft op de markt dreigt te verschijnen, vaak verkeerd geëtiketteerd, wat betekent dat degenen die deze stoffen gebruiken mogelijk niet weten wat ze daadwerkelijk gebruiken. In dit verband ben ik bijzonder bezorgd over de berichten die we ontvangen over vervalste cannabisproducten die synthetische cannabinoïden bevatten; dit is slechts één voorbeeld van de nieuwe drugsgerelateerde dreigingen die wij opmerken. Een ander punt van zorg is de toenemende productie van synthetische drugs in Europa, waarbij in het bijzonder de opschaling van de methamfetamineproductie aanleiding is tot bezorgheid. Een belangrijke ontwikkeling die in het verslag van dit jaar wordt opgemerkt, is de aanhoudende impact van de COVID-19-pandemie op zowel de verslavingszorg als de manier waarop mensen gereguleerde stoffen verwerven. Ook wordt gewezen op de blijvende noodzaak in veel landen om de diensten voor behandeling en schadebeperking voor mensen met drugsproblemen uit te breiden.

Onze fundamentele taak bij het EMCDDA is het ondersteunen van beter beleid en betere acties om de schade die drugs toebrengen aan individuen, hun gezinnen en de gemeenschappen waarin zij leven, te beperken. Ik denk dat we moeten erkennen dat vandaag de dag, direct of indirect, **iedereen** op een of andere manier wordt geraakt door het gebruik van drugs. We zien dit rechtstreeks bij degenen die in de problemen komen en een behandeling of andere diensten nodig hebben. De indirecte gevolgen kunnen meer verborgen zijn, maar zijn even belangrijk. Het gaat onder meer om kwetsbare jongeren die voor criminaliteit worden gerekruteerd, de grotere druk op de budgetten voor de gezondheidszorg en de kosten voor de samenleving van gemeenschappen die zich onveilig voelen of waar instellingen worden ondermijnd door corruptie en criminaliteit. Ik blijf ervan overtuigd dat we alleen kunnen hopen de complexe gezondheids- en sociale beleidskwesties waarmee drugsgebruik ons confronteert, aan te pakken door onze antwoorden te baseren op een gedegen begrip van de aard van de problemen waarmee we te kampen hebben, alsook op een analyse van de maatregelen die doeltreffend blijken te zijn. Ik ben er trots op dat het EMCDDA met de publicatie van het Europees Drugsverslag 2022 er verder toe bijdraagt Europa beter voor te bereiden op de huidige en toekomstige uitdagingen op dit gebied.

Tot slot is dit verslag, net als al onze werkzaamheden, het resultaat van coproductie dat zonder de steun en inbreng van onze partners eenvoudigweg niet tot stand zou zijn gekomen. Ik zou met name mijn dank willen uitspreken aan ons Reitox-netwerk van nationale knooppunten en alle andere Europese deskundigen en netwerken wier werkzaamheden aan deze publicatie hebben bijgedragen. Ik spreek tevens mijn dank uit voor de ondersteuning die wij hebben ontvangen van de Europese Commissie, andere Europese agentschappen en internationale organen die op dit gebied actief zijn.

Alexis Goosdeel

Directeur van het EMCDDA

**Overall,
Alles,
Iedereen**

Inleiding

Dit verslag is gebaseerd op informatie die de EU-lidstaten, de kandidaat-lidstaat Turkije en Noorwegen in een jaarlijkse rapportage aan het EMCDDA hebben verstrekt.

Het huidige rapport is bedoeld als overzicht en samenvatting van de Europese drugssituatie tot eind 2021. De gebruikte terminologie weerspiegelt dan ook de situatie zoals die in 2020 was wat betreft de samenstelling van de Europese Unie en de landen die hebben deelgenomen aan de verslaggeving van het EMCDDA. Niet alle gegevens bestrijken de volledige periode. Vanwege de tijd die nodig is voor het samenstellen en indienen van gegevens, hebben veel van de verzamelde nationale jaargegevens die hier zijn opgenomen, betrekking op het referentiejaar januari t/m december 2020. De analyse van trends is uitsluitend gebaseerd op informatie uit de landen die voldoende gegevens hebben verstrekt om veranderingen in de desbetreffende periode te kunnen beschrijven. De lezer moet zich er ook van bewust zijn dat het monitoren van patronen en trends van heimelijk en gestigmatiseerd gedrag zoals drugsgebruik zowel praktisch als methodologisch niet eenvoudig is. Daarom zijn voor de analyse in dit rapport verscheidene gegevensbronnen gebruikt. Daarom moet bij de interpretatie voorzichtigheid worden geboden, vooral als landen worden vergeleken met betrekking tot een enkele maatregel. Aantekeningen met betrekking tot de gegevens zijn te vinden in het online [Statistical Bulletin](#), dat gedetailleerde informatie bevat over de methode, kwalificaties met betrekking tot de analyse en opmerkingen over de beperkingen in de beschikbare informatie. Er is daar ook informatie beschikbaar over de methoden en gegevens die gebruikt zijn voor schattingen op Europees niveau, waarbij gebruik kan zijn gemaakt van interpolatie.

Dankwoord

Het EMCDDA wil de volgende personen en instanties danken voor hun bijdrage aan dit rapport:

- | de verantwoordelijken van de nationale focal points van het Reitox-netwerk en hun medewerkers;
- | de correspondenten voor het Early Warning Systeem van de nationale focal points van het Reitox-netwerk en de deskundigen uit hun nationale netwerk;
- | de instanties en deskundigen in de lidstaten die de ruwe gegevens voor dit verslag hebben verzameld;
- | de leden van de raad van bestuur en het wetenschappelijk comité van het EMCDDA;
- | het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie — in het bijzonder de Horizontale Groep Drugs — en de Europese Commissie;
- | het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC), het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) en Europol;
- | de Pompidou-groep van de Raad van Europa, het Bureau voor drugs en criminaliteit van de Verenigde Naties (UNODC), het Regionaal Kantoor voor Europa van de Wereldgezondheidsorganisatie, Interpol, de Werelddouaneorganisatie, het Europees Schoolenquêteproject inzake alcohol en andere drugs (ESPAD), de Europese kerngroep voor afvalwateranalyse (SCORE), het Europese Netwerk voor drugsgerelateerde spoedgevallen (Euro-DEN Plus), het Europese netwerk voor verzameling en analyse van injectienaalden (ESCAPE) en het trans-Europese netwerk voor informatie over drugs (TEDI).

Nationale focal points van het Reitox-netwerk

Reitox is het Europese informatienetwerk voor drugs en drugsverslaving. Het netwerk bestaat uit nationale focal points in de lidstaten van de EU, de kandidaat-lidstaat Turkije, Noorwegen en bij de Europese Commissie. Onder de verantwoordelijkheid van de nationale regeringen zijn de focal points de nationale instanties die het EMCDDA drugsinformatie verstrekken. De contactgegevens van de nationale focal points zijn te vinden op de [EMCDDA-website](#).

DE DRUGSSITUATIE IN EUROPA TOT 2022

Een overzicht en beoordeling van opkomende dreigingen en nieuwe ontwikkelingen

Het Europees Drugsrapport 2022 is gebaseerd op de meest recent beschikbare gegevens om een overzicht te geven van opkomende drugsproblemen die van invloed zijn op Europa. Op basis van verschillende methodes, waarbij gebruik wordt gemaakt van gegevens uit een reeks routine- en complementaire bronnen, presenteren we hier een analyse van de huidige situatie en wijzen we ook op enkele ontwikkelingen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor het drugsbeleid en de mensen die in Europa op dit gebied werkzaam zijn.

De drugssituatie in Europa tot 2022

Onze algemene beoordeling is dat de beschikbaarheid en het gebruik van drugs in de hele Europese Unie hoog blijven, hoewel er aanzienlijke verschillen bestaan tussen landen. Naar schatting hebben ongeveer 83,4 miljoen of 29 % van de volwassenen (15–64 jaar) in de Europese Unie ooit een illegale drug gebruikt, waarbij meer mannen (50,5 miljoen) dan vrouwen (33 miljoen) melding maakten van gebruik. Cannabis blijft de meest gebruikte drug, met meer dan 22 miljoen Europese volwassenen die aangeven het afgelopen jaar cannabis te hebben gebruikt. Stimulerende middelen zijn de op één na meest gerapporteerde categorie. Naar schatting hebben in het afgelopen jaar 3,5 miljoen volwassenen cocaïne, 2,6 miljoen MDMA en 2 miljoen volwassenen amfetamines gebruikt. Ongeveer 1 miljoen Europeanen hebben het afgelopen jaar heroïne of een andere illegale opioïde gebruikt. Hoewel de prevalentie van het gebruik van opioïden lager is dan die van andere drugs, zijn opioïden nog steeds verantwoordelijk voor het grootste deel van de schadelijke gevolgen van het gebruik van illegale drugs. Dit wordt geïllustreerd door de aanwezigheid van opioïden, vaak in combinatie met andere substanties, die werden aangetroffen bij ongeveer driekwart van de in de Europese Unie gerapporteerde fatale overdoses in 2020.

Het is belangrijk op te merken dat de meeste mensen met drugsproblemen een reeks substanties gebruiken. Ook is het drugsgebruik aanzienlijk complexer geworden, waarbij geneesmiddelen, niet-gecontroleerde nieuwe psychoactieve substanties en drugs zoals ketamine en GBL/GHB momenteel in sommige landen of onder sommige groepen in verband worden gebracht met drugsproblemen. Deze complexiteit komt tot uiting in de toenemende erkenning dat drugsgebruik verband houdt met, of de manier waarop wij reageren bemoeilijkt, een breed scala van actuele gezondheids- en sociale problemen. Tot deze problemen behoren geestelijke gezondheidsproblemen en zelfbeschadiging, dak- en thuisloosheid, jeugdcriminaliteit en de uitbuiting van kwetsbare personen en gemeenschappen.

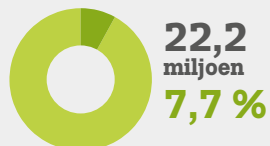
**Het is belangrijk op
te merken dat de
meeste mensen met
drugsproblemen een reeks
substanties gebruiken**

IN ÉÉN OOGOPSLAG – SCHATTINGEN VAN DRUGSGEBRUIK IN DE EUROPESE UNIE

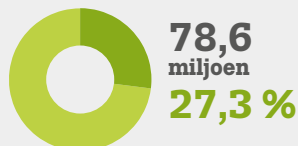
Cannabis

Volwassenen (15–64)

Gebruik in het afgelopen jaar

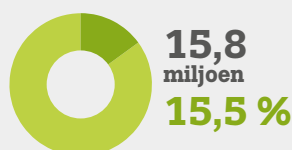

'Ooit'-gebruik

Jongvolwassenen (15–34)

Gebruik in het afgelopen jaar

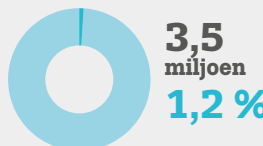

Nationale schattingen van gebruik in het afgelopen jaar

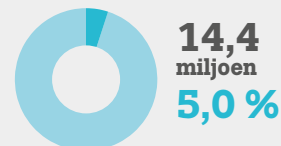
Cocaïne

Volwassenen (15–64)

Gebruik in het afgelopen jaar

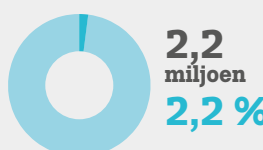

'Ooit'-gebruik

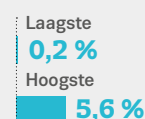

Jongvolwassenen (15–34)

Gebruik in het afgelopen jaar

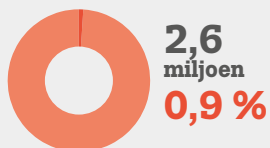

Nationale schattingen van gebruik in het afgelopen jaar

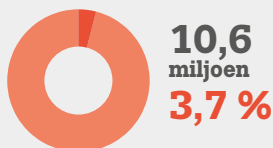
MDMA

Volwassenen (15–64)

Gebruik in het afgelopen jaar

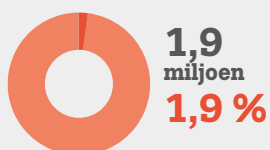

'Ooit'-gebruik

Jongvolwassenen (15–34)

Gebruik in het afgelopen jaar

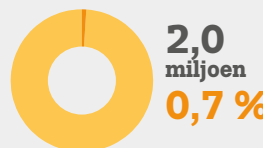

Nationale schattingen van gebruik in het afgelopen jaar

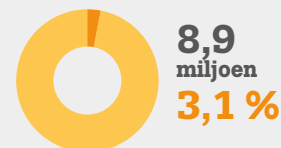
Amfetamines

Volwassenen (15–64)

Gebruik in het afgelopen jaar

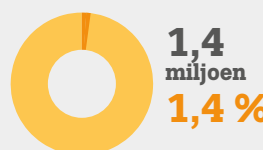

'Ooit'-gebruik

Jongvolwassenen (15–34)

Gebruik in het afgelopen jaar

Nationale schattingen van gebruik in het afgelopen jaar

Heroïne en andere opioïden

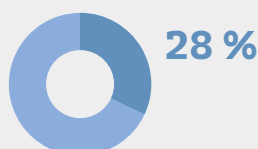
Gebruikers van opioïden met een hoog risico

1,0 miljoen**514 000**

opioïdengebruikers hebben in 2020 een opioïdenagonist gekregen

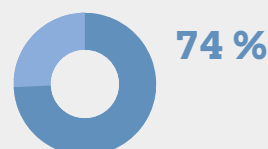
Drug treatment requests

Voornaamste drug in ongeveer 28 % van alle aanvragen voor drugsbehandeling in de Europese Unie

Fatale overdoses

Bij 74 % van de fatale overdoses werden opioïden aangetroffen

Globalisering blijft de drijvende kracht achter innovatie in drugshandel en -productie

De drugsproblemen die we in Europa zien, zijn gebaseerd op de voortdurende innovatie op de drugsmarkt, die heeft geleid tot de algehele hoge beschikbaarheid van een toenemend aantal verschillende substanties, vaak met een hoge potentie of zuiverheid. Het terugdringen van zowel de invoer van drugs in de Europese Unie als de productie binnen de Europese Unie blijft dan ook een belangrijke beleidsuitdaging. Er worden nog steeds grote zendingen opgespoord die worden vervoerd met behulp van methoden die vaak gebruikmaken van commerciële infrastructuur, met name intermodaal containervervoer. Dit ging gepaard met innovatie met betrekking tot nieuwe smokkelroutes, methoden om drugs te verbergen en nieuwe productieprocessen. De Europese Unie is ook een belangrijke producent van sommige drugs geworden, zowel voor binnenlands gebruik als voor de wereldmarkt. Dit blijkt uit de ontmanteling van meer dan 350 drugsproductiefaciliteiten in de Europese Unie in 2020. De globalisering, die voor een deel de drijvende kracht achter deze veranderingen is, baart met name zorgen door de toenemende interactie tussen internationale en Europese criminele organisaties. Een zorgwekkend voorbeeld hiervan is de recente constatering dat Mexicaanse criminele organisaties zich gaan bezighouden met de productie van synthetische drugs in de Europese Unie.

COVID-19: herstel van aanbod en gebruik, maar potentiële nieuwe uitdagingen om de drugssituatie in Europa te begrijpen

De veerkracht van de Europese drugsmarkt blijkt ook uit de snelle terugkeer van het aanbod en het gebruik van drugs, na verstoringen als gevolg van het sociale afstand houden en de grenscontroles die werden ingevoerd tijdens de COVID-19-pandemie. De trend dat de drugsmarkt steeds meer digitaal wordt, kan in deze periode ook zijn versneld, aangezien toepassingen van sociale media en versleutelde communicatie vaker lijken te worden gebruikt om de aankoop van drugs te vergemakkelijken.

Positief is dat er tijdens de pandemie ook bij drugsbehandeling en schadebeperkende diensten innovatie is waargenomen waarbij gebruik wordt gemaakt van nieuwe technologieën, met een toenemend gebruik van onlineplatforms voor de klinische en sociale behandeling van

drugsproblemen. Veel diensten lijken een aantal van deze praktijken te hebben behouden, zoals bezoeken voor alleen de afspraak en een intensiever gebruik van telegeneeskunde. Een belangrijk punt in dit verband is dat de voordelen van deze benaderingen nog steeds moeten worden geëvalueerd, met name wat betreft hun geschiktheid voor gemarginaliseerde groepen die moeilijk toegang hebben tot digitale diensten. De langetermijneffecten van digitalisering op zowel de hulpverlening als het aankoopgedrag van drugs zijn daarom belangrijke onderwerpen die in de toekomst nader onderzoek en monitoring verdienen.

Wat de huidige monitoringcapaciteit betreft, heeft de COVID-19-pandemie ook grote gevolgen gehad voor de verzameling van gegevens. Veel diensten hebben operationele druk ondervonden, en daarmee ook monitoringprocessen op Europees en nationaal niveau die afhankelijk zijn van gegevens van deze diensten, kunnen zijn beïnvloed, waardoor de beschikbaarheid, volledigheid en kwaliteit van sommige gegevensreeksen mogelijk zijn verminderd. Vergelijkingen met voorgaande jaren op basis van deze gegevens moeten daarom met de nodige voorzichtigheid worden gemaakt, aangezien waargenomen veranderingen in trends kunnen worden verklaard door verstoring van de dienstverlening en de gegevensverzameling, met name tijdens de eerste lockdownperioden, in plaats van door veranderingen in het drugsgebruik of de kenmerken van cliënten als gevolg van de pandemie. De indicator voor de vraag naar behandeling te monitoren, die cliënten die zich voor een gespecialiseerde behandeling voor drugsproblemen melden, lijkt meer door de pandemie te worden getroffen dan andere epidemiologische indicatoren. Verstoringen van de hulpverlening en de snelle invoering van telegeneeskunde lijken met name te hebben geleid tot moeilijkheden bij de melding in sommige landen. In 2020 is het totale aantal personen dat zich voor het eerst aanmeldde voor behandeling in Europa in totaal met 14 % gedaald ten opzichte van 2019. Op nationaal niveau was er echter sprake van een aanzienlijke heterogeniteit, hoewel op twee na alle landen in 2020 minder cliënten meldden dan in 2019. Het is niet duidelijk of deze verschillen een afspiegeling zijn van ontregeling van de hulpverlening, het melden van artefacten of het verminderen van het hulpzoeken in deze periode.

Aangezien de COVID-19-beperkingen in heel Europa geleidelijk zijn versoepeld en behandeling voor drugsproblemen en andere diensten zich lijken aan te passen om als endemische ziekte met COVID-19 te kunnen werken, wijzen de indicatoren over het algemeen op een terugkeer naar de drugssituatie vóór de pandemie. Voorlopige gegevens over nationale behandeling laten, naast aanvullende indicatoren die gevoeliger zijn voor kortetermijnveranderingen, in 2021 stijgingen zien ten opzichte van 2020. Dit weerspiegelt de terugkeer van de

verslavingszorg naar een business-as-usual model, zij het met preventiemaatregelen zoals sociale afstand houden en het dragen van een mondmasker.

Cannabis: nieuwe ontwikkelingen voor de meest populaire illegale drug in Europa

Ontwikkelingen op het gebied van cannabis creëren nieuwe uitdagingen voor de manier waarop we reageren op de meest gebruikte illegale drug in Europa. Bijna 48 miljoen mannen en ongeveer 31 miljoen vrouwen melden ooit deze substantie te gebruiken. De niveaus van 'ooit'-gebruik van cannabis verschillen echter aanzienlijk tussen landen, variërend van 4,3 % van alle volwassenen in Malta tot 44,8 % in Frankrijk. De afgelopen tien jaar zijn de geïndexeerde prijzen van zowel hasj als marihuana relatief stabiel gebleven, terwijl het gemiddelde THC-gehalte van beide vormen van de drug is gestegen. Momenteel is het gemiddelde THC-gehalte van hasj (21 %) bijna twee keer zo hoog als dat van marihuana, wat doorgaans ongeveer 11 % is. Dit is een omkering van een trend die in het verleden werd waargenomen, toen het THC-gehalte van marihuana doorgaans hoger was dan dat van hasj. Het is een ander voorbeeld van innovatie en aanpassing op de drugsmarkt, aangezien hasjproducenten, die gewoonlijk buiten de Europese Unie zijn gevestigd, lijken te hebben gereageerd op concurrentie van in eigen land geproduceerde marihuana. Er zij ook op gewezen dat cannabisgerelateerde problemen nu ook significanter lijken in onze monitoringgegevens, waarbij de drug een prominente plaats inneemt in drugsgerelateerde spoedgevallen en nieuwe behandelingsaanvragen voor problemen met drugs.

Het Europese cannabisbeleid wordt steeds complexer

Beleid en regelgeving inzake cannabis worden steeds vaker geconfronteerd met extra uitdagingen als gevolg van nieuwe vormen en toepassingen van deze drugs. De ontwikkelingen op dit gebied lijken deels te worden beïnvloed door het creëren van recreatieve cannabismarkten in Noord- en Zuid-Amerika en deels door een grotere commerciële belangstelling voor de ontwikkeling van consumentenproducten die extracten van de cannabisplant bevatten. Het toepassingsgebied van het cannabisbeleid in Europa wordt geleidelijk uitgebreid en omvat nu, naast de controle op illegale cannabis, de regulering

van cannabis voor medische en andere opkomende gebruiksvormen en vormen, waaronder het gebruik van cannabisproducten als ingrediënten in levensmiddelen en cosmetica. Deze bestaande en nieuwe dimensies van het cannabisbeleid in Europa brengen een breder scala aan volksgezondheidsoverwegingen met zich mee.

Sommige EU-lidstaten ontwikkelen een beleid voor recreatieve cannabis. In december 2021 heeft Malta wetgeving aangenomen voor de thuishetel en het gebruik van cannabis voor privédoeleinden, samen met niet-winstgevende gemeentelijke cannabisclubs, voor recreatieve doeleinden. Luxemburg is van plan de mogelijkheid van thuishetel toe te staan, terwijl in Duitsland en Zwitserland (dat geen lid is van de EU) wordt gesproken over de mogelijkheid om systemen op te zetten voor de legale verkoop van cannabis voor recreatief gebruik. Daarnaast voert Nederland een pilot onderzoek uit naar een model voor een gesloten cannabisleveringsketen voor de coffeeshops. Om de volksgezondheid te beschermen moeten de gevolgen van eventuele wijzigingen in de regelgeving op dit gebied zorgvuldig worden gemonitord; dit vereist goede basisgegevens ter ondersteuning van de lopende monitoring en evaluatie.

De meeste EU-landen staan nu het medische gebruik van cannabis of cannabinoiden in enige vorm toe. De nationale benaderingen verschillen echter aanzienlijk wat betreft de toegestane producten en de gebruikte regelgevingskaders. Momenteel zijn ook grote ondernemingen die in Canada cannabis kweken en verkopen in Europa actief en leveren zij geneesmiddelen voor cannabisgebruik aan enkele EU-lidstaten. Uit een Eurobarometer-enquête van de Europese Commissie uit 2022 bleek dat zeven op de tien respondenten vinden dat cannabis beschikbaar moet zijn voor medisch gebruik.

De uitbreiding van de legale handel in cannabis in Europa blijkt uit de registraties van plantenrassen, productmerken, hectaren hennep en aanvragen voor nieuwe voedingsmiddelen. Daarnaast zijn er in veel EU-lidstaten winkels die cannabisproducten met een laag THC-gehalte

Beleid en regelgeving inzake cannabis worden steeds vaker geconfronteerd met extra uitdagingen als gevolg van nieuwe vormen en het gebruik van deze drug

verkopen, waaronder levensmiddelen, cosmetica en kruiden. Deze producten worden op de markt gebracht vanwege hun lage THC-gehalte of als bron van andere cannabinoïden zoals cannabidiol (CBD). In 2020 verklaarde het Europees Hof van Justitie dat van planten afkomstige CBD geen „drug” was, aangezien de huidige wetenschappelijke kennis van deze substantie aantoont dat deze geen psychoactieve eigenschappen heeft. De implicaties hiervan zijn onduidelijk, maar een mogelijke interpretatie is dat, mits aan de regelgevingsvoorwaarden wordt voldaan, CBD als ingrediënt in sommige commerciële producten mag worden gebruikt.

Er is meer informatie nodig om de mogelijke schadelijke gevolgen of voordelen van cannabisproducten met een laag THC-gehalte grondig te kunnen beoordelen. Er is bezorgdheid geuit over de bewijskracht ter ondersteuning van beweringen over zogenaamde gezondheidsvoordelen, problemen met de kwaliteitscontrole, passende veiligheidsgrenzen en problemen bij het meten van de dosering. De complexe beleidsomgeving en de vermeende grijze zone rond de wettigheid en promotie van deze producten hebben de snelle expansie van deze markt mogelijk vergemakkelijkt. Er is behoefte aan gestandaardiseerd toezicht op de beschikbaarheid en prevalentie van het gebruik van cannabisproducten en transnationale studies om inzicht te krijgen in deze ontwikkelingen en de gevolgen die deze op Europees niveau kunnen hebben.

Illegale cannabisproducten die aanleiding geven tot toenemende bezorgdheid over vervuiling met synthetische cannabinoïden

Synthetische cannabinoïden bootsen de effecten van THC na, het bestanddeel die in de eerste plaats verantwoordelijk is voor de psychoactieve effecten van cannabis, maar kunnen zowel zeer krachtig als giftig zijn. Er is al lang bezorgdheid over de toxiciteit van sommige synthetische cannabinoïden vastgesteld. Een recentere ontwikkeling is echter dat er in Europa steeds meer meldingen zijn geweest van met synthetische cannabinoïden versneden cannabis, met name cannabisproducten met een laag THC-gehalte op basis van kruiden en hasjproducten. In de meeste gevallen werden de drugs gekocht als illegale cannabis. Hoewel de omvang van de beschikbaarheid van deze vervuilde producten in Europa onbekend is, is het zorgwekkend dat 8 EU-lidstaten deze sinds juli 2020 hebben ontdekt. Aanvankelijk was MDMB-4en-PINACA de meest aangetroffen synthetische cannabinoïde, maar in 2021 werd ADB-BUTINACA gebruikelijker.

Krachtige synthetische cannabinoïden kunnen intensere intoxicatie en mentale, fysieke en gedragseffecten veroorzaken dan cannabis, en er wordt melding gemaakt van ernstige en dodelijke vergiftigingen. Mensen kunnen zonder dat zij zich daarvan bewust zijn hoge doses synthetische cannabinoïden consumeren, omdat personen die natuurlijke cannabisproducten versnijden onnauwkeurige productieprocessen kunnen gebruiken, waardoor de versnijdingsmiddelen vaak mogelijk ongelijk over het product verdeeld zijn. Dit kan ertoe leiden dat de producten toxische hoeveelheden synthetische cannabinoïden bevatten en onderdelen met hoge concentraties.

Waarschijnlijk versnijden criminelen cannabisproducten om de winst te maximaliseren, aangezien industriële hennep met een laag THC-gehalte goedkoop is en lijkt op illegale wiet (marihuana). Dit maakt het gemakkelijk handelaren en gebruikers te misleiden, terwijl slechts een kleine hoeveelheid synthetisch cannabinoïde poeder nodig is om sterke cannabisachtige effecten te veroorzaken. Uit de beschikbare informatie blijkt dat sommige mensen die deze vervalste producten gebruikten, geloofden dat zij natuurlijke cannabis hadden gekocht. Zij waren zich er niet van bewust dat de producten die zij verbruikten krachtige synthetische cannabinoïden bevatten.

Het monitoren van de beschikbaarheid en effecten van deze producten is ingewikkeld omdat synthetische cannabinoïden in cannabismonsters niet zullen worden aangetroffen tenzij forensische analyse wordt uitgevoerd. Er is daarom behoefte aan meer analytische en toxicologische tests van cannabismonsters en aan snelle bekendmaking van de resultaten. Nationale Early Warning systemen kunnen een belangrijke rol spelen bij het opsporen van en reageren op gevallen van misleidende verkoop, vervalsing of vervuiling van illegale drugs. Om echter goed te kunnen functioneren moeten de middelen en geschikte kanalen voor de bekendmaking van resultaten, zowel op nationaal als op Europees niveau, verder worden ontwikkeld. Verder onderzoek is ook nodig om de ontwikkeling te onderbouwen van doeltreffende preventieve- en schadebeperkende reacties om de potentiële gezondheidsrisico's van dit soort vervalsing te beperken.

Hoge beschikbaarheid van cocaïne in Europa

Een analyse van afvalwater wijst erop dat een bescheiden daling van het cocaïnegebruik gepaard lijkt te gaan met COVID-19-beperkingen. Dit hield waarschijnlijk verband met de sluiting van het uitgaansleven die in verband

worden gebracht met het gebruik van deze drug. Recentere gegevens uit verschillende bronnen wijzen er echter op dat de gebruiksniveaus zijn teruggekeerd naar het niveau van vóór de pandemie. Bovendien werd in 2020 in de Europese Unie een recordhoeveelheid van 213 ton cocaïne in beslag genomen. Deze en andere indicatoren wijzen erop dat er momenteel geen tekenen zijn dat de opwaartse trend in de beschikbaarheid van deze drug, die de afgelopen jaren is waargenomen, is veranderd. De afgelopen tien jaar zijn de geïndexeerde prijzen ook stabiel gebleven, terwijl de gemiddelde zuiverheid is toegenomen. Ook zijn er in Europa steeds meer laboratoria voor de secundaire verwerking van cocaïne ontdekt, wat erop wijst dat smokkelgroepen gebruik maken van innovatievere methoden om de Europese markt te bevoorraden. Ook de trends in delicten met betrekking tot het gebruik of bezit van cocaïne nemen toe. Al deze indicatoren samen wijzen erop dat de beschikbaarheid en het gebruik van cocaïne naar historische maatstaven zeer hoog blijven.

Tekenen dat het gebruik van crackcocaïne zich onder kwetsbare bevolkingsgroepen verspreidt

Tegen de achtergrond van indicatoren die wijzen op een hoge mate van beschikbaarheid en gebruik van cocaïne, is er toenemende bezorgdheid over een overeenkomstige toename van cocaïne-gerelateerde problemen. Ongeveer 15 % van alle nieuwe behandelaanvragen voor drugsproblemen in 2020 hield verband met cocaïne, en er zijn aanwijzingen dat het gebruik van crackcocaïne, hoewel nog steeds relatief zeldzaam, mogelijk toeneemt en nu in meer steden en landen wordt waargenomen. Dit is een bijzonder punt van zorg, aangezien deze vorm van de drug met name in verband wordt gebracht met gezondheids- en sociale problemen. In Europa wordt het gebruik van crackcocaïne voornamelijk waargenomen bij kwetsbare en gemarginaliseerde groepen, van wie velen andere problemen hebben met drugsgebruik, waaronder problemen met opioïden. Crack wordt meestal dichtbij of op gebruikersniveau geproduceerd door cocaïnepoeder om te zetten in cocaïne base. Het wordt doorgaans gerookt, maar het kan ook worden opgelost voor injecterend gebruik.

Beschikbaarheid en gebruik van cocaïne blijven naar historische maatstaven zeer hoog

Trends op lange termijn wijzen erop dat naar schatting 7 000 cliënten zich in 2020 in Europa voor de behandeling van crackproblemen hebben gemeld. Dit is het drievoudige van het aantal dat in 2016 werd gemeld, wat wijst op toenemend gebruik. België, Ierland, Spanje, Frankrijk, Italië en Portugal melden allemaal een aanzienlijke toename. Duitsland meldt dat er nu sprake is van crackgebruik in steden waar het zelden werd gebruikt. Volgens een Franse studie is het aantal mensen dat in Frankrijk crack gebruikt, gestegen van 10 000 in 2010 tot 42 800 in 2019. Laagdrempelige diensten voor schadebeperking in Brussel, Kopenhagen, Lissabon, delen van Ierland en Noord-Italië hebben een aanzienlijke toename van het gebruik van crack bij cliënten gemeld. In een in 2021 uitgevoerde analyse van het stedelijk afvalwater in 13 Europese steden, in het kader van het door de EU gefinancierde EUSEME-project, werden op alle bemonsteringsdagen crackresiduen in alle steden aangetroffen, met de hoogste gerapporteerde ladingen in Amsterdam en Antwerpen.

De hoge beschikbaarheid van cocaïne heeft waarschijnlijk bijgedragen tot een toename van het gebruik van crack in West- en Zuid-Europa. De toegenomen economische achterstelling tijdens de COVID-19-pandemie onder kwetsbare personen die drugs gebruiken met een hoog risico en de beschikbaarheid van kleine, goedkope crackdoses hebben mogelijk ook bijgedragen aan een toegenomen gebruik.

Het gebruik van crack wordt in verband gebracht met uiteenlopende gezondheids- en sociale schade. In drugsgebruikersruimten in Parijs en Lissabon wordt gemeld dat een aanzienlijk deel van hun cliënten crack injecteert, waardoor het risico op besmetting met het hiv- en hepatitis C-virus (HCV) toeneemt. Meldingen van bredere sociale problemen in verband met crack omvatten bende-gerelateerd geweld, geweld en ernstige financiële problemen. Crackgebruik wordt vaak gekenmerkt door hoog frequent gebruik die leidt tot geestelijke en lichamelijke gezondheidsproblemen en agressief gedrag, wat het aanbieden van behandelingen en schadebeperkende maatregelen bemoeilijkt.

Gezien de aanhoudend hoge beschikbaarheid van cocaïne in Europa is het van essentieel belang dat drugsmonitoringsystemen de capaciteit ontwikkelen om verdere groei en verspreiding van problematisch cocaïnegebruik in het algemeen en het gebruik van problemen in verband met crackcocaïne in het bijzonder te kunnen volgen. Er zal waarschijnlijk ook meer moeten worden geïnvesteerd in gespecialiseerde verslavingszorg voor mensen die met crack-gerelateerde problemen te kampen hebben op plaatsen waar dit gedrag zich heeft ontwikkeld.

Registratie van de handel in synthetische cathinonen naar Europa en schadelijke gevolgen voor nieuwe controles

De toenemende diversiteit op de drugsmarkt blijkt ook uit de beschikbaarheid en het gebruik van niet-gecontroleerde synthetische cathinonen, die worden verkocht als alternatief voor gereguleerde stimulerende middelen. Eind 2021 volgde het EMCDDA 162 cathinonen, waarmee ze na synthetische cannabinoïden de op één na grootste categorie nieuwe psychoactieve substanties zijn die door het EU-Early warning system worden gemonitord. De inbeslagnames van cathinonen namen toe tot 3,3 ton in 2020, tegenover 0,75 ton in 2019. Ook in 2021 en 2022 werden nog steeds grote inbeslagnames gemeld. Deze stijging werd grotendeels veroorzaakt door een klein aantal grootschalige inbeslagnames van *N*-ethylhexedron en twee substanties, 3-MMC en 3-CMC, die qua structuur vergelijkbaar zijn met de internationaal gecontroleerde geneesmiddelen 4-MMC (mefedrone) en 4-CMC (clephedrone).

Injecteren wordt in verband gebracht met meer schadelijke gebruikspatronen en een verhoogd risico op het oplopen van door bloed overgedragen infecties, zoals hiv en virale hepatitis

Hoewel 3-MMC en 3-CMC al een aantal jaren op de Europese drugsmarkt verkrijgbaar zijn, lijkt de beschikbaarheid ervan rond 2020 te zijn toegenomen. Het Early Warning Systeem heeft ook meldingen ontvangen van schadelijke gevolgen van deze substanties. Nederland heeft bijvoorbeeld opgemerkt dat het aantal vergiftigingen waarbij 3-MMC vermoedelijk betrokken was, is gestegen van 10 in 2018 tot 64 in 2020. Het injecteren van synthetische cathinonen is in verband gebracht met chemsex en gemarginaliseerde groepen die drugs injecteren. Deze drugs worden in verband gebracht met HIV- en HCV-uitbraken. Vanwege bezorgdheid over de beschikbaarheid en het gebruik van zowel 3-MMC als 3-CMC heeft het EMCDDA in 2021 een risicobeoordeling uitgevoerd en heeft de Europese Commissie wetgeving voorgesteld om deze stoffen in de Europese Unie onder controle te brengen.

De meeste in 2020 in beslag genomen synthetische cathinonen kwamen van oorsprong uit India, waar de grootschalige productie van deze substanties een relatief nieuwe ontwikkeling lijkt te zijn. Vóór 2020 was de oorsprong van vergelijkbare zendingen, indien vastgesteld, China. De afgelopen jaren heeft China echter wettelijke controles ingevoerd voor verschillende substanties, waaronder 3-MMC en 3-CMC. Aangezien China in het verleden een belangrijke bron van nieuwe psychoactieve substanties in Europa is geweest, kunnen de meest recente gegevens wijzen op een meer algemene verschuiving naar een grotere betrokkenheid van andere landen, met capaciteit binnen hun chemische of farmaceutische industrie, bij de levering van nieuwe psychoactieve substanties en mogelijk precursoren aan Europa. Als dit inderdaad het geval is, dan kan dit belangrijke gevolgen hebben voor toekomstige inspanningen op het gebied van drugsbestrijding.

Synthetische cathinonen worden ook in Europa geproduceerd, maar tot op heden wordt deze productie gezien als slechts een klein deel van de cathinonen die in de handel worden gebracht. Dit kan echter veranderen, aangezien zowel het aantal ontmantelde productielocaties voor illegale synthetische cathinonen als de hoeveelheid in beslag genomen chemische precursoren sinds ongeveer 2020 is toegenomen.

Injecterend drugsgebruik neemt af, maar blijft een reden tot bezorgdheid

Uit de beschikbare gegevens blijkt dat het injecterend drugsgebruik in Europa de afgelopen tien jaar is afgenomen. Hierbij moet worden opgemerkt dat slechts 15 landen recente (2015 of later) schattingen van de prevalentie van injecterend drugsgebruik hebben. Deze variëren van minder dan 1 geval per 1 000 inwoners van 15–64 jaar in Griekenland, Spanje, Hongarije en Nederland tot meer dan 10 gevallen per 1 000 in Estland. In al deze landen worden opioïden als een van de geïnjecteerde drugs gerapporteerd en in het verleden is heroïne in veel landen een drug die in verband wordt gebracht met injecteren. Dit is misschien niet langer het geval. Van de cliënten die zich in 2020 voor het eerst meldden voor een gespecialiseerde behandeling voor problemen met heroïne als hun primaire drug, meldde slechts 22 % injecteren als hun belangrijkste wijze van toediening. Dit is een daling ten opzichte van 35 % in 2013.

Er worden ook andere drugs geïnjecteerd, waaronder amfetamines, cocaïne, synthetische cathinonen, voorgeschreven opioïde geneesmiddelen en andere

DRUGSGERELATEERDE INFECTIEZIEKTEN

Nieuwe hiv-gevallen die zijn toe te schrijven aan injecterend drugsgebruik in 2020 (EU)

5,2 % **563/10 783***

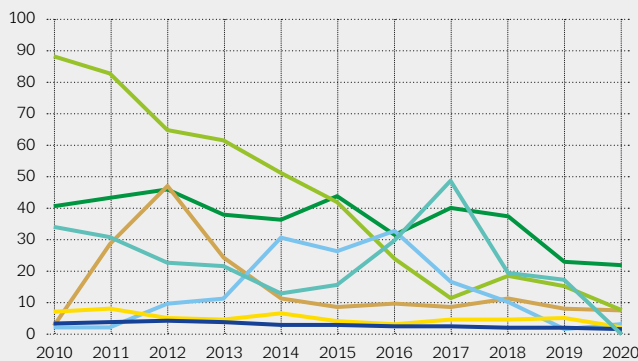
Nieuwe aidsgevallen die zijn toe te schrijven aan injecterend drugsgebruik

8,6 % **128/1 491***

* hiv- of aidsdiagnoses met gedocumenteerde transmissiemodus in 2020.

Trends in drugsgelateerde hiv-gevallen die zijn toe te schrijven aan injecterend drugsgebruik: EU en geselecteerde landen

Gevallen per miljoen inwoners

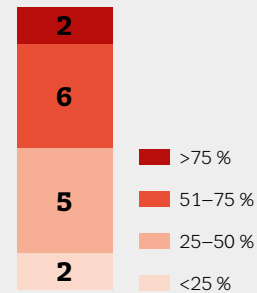
Letland Griekenland Estland Luxemburg
Bulgarije Europese Unie Litouwen

HCV-antilichaamprevalentie bij mensen die drugs injecteren

13–86 %

in 15 landen

Landen met nationale gegevens

HCV-chronische infecties onder personen die drugs injecteren 2018–2020

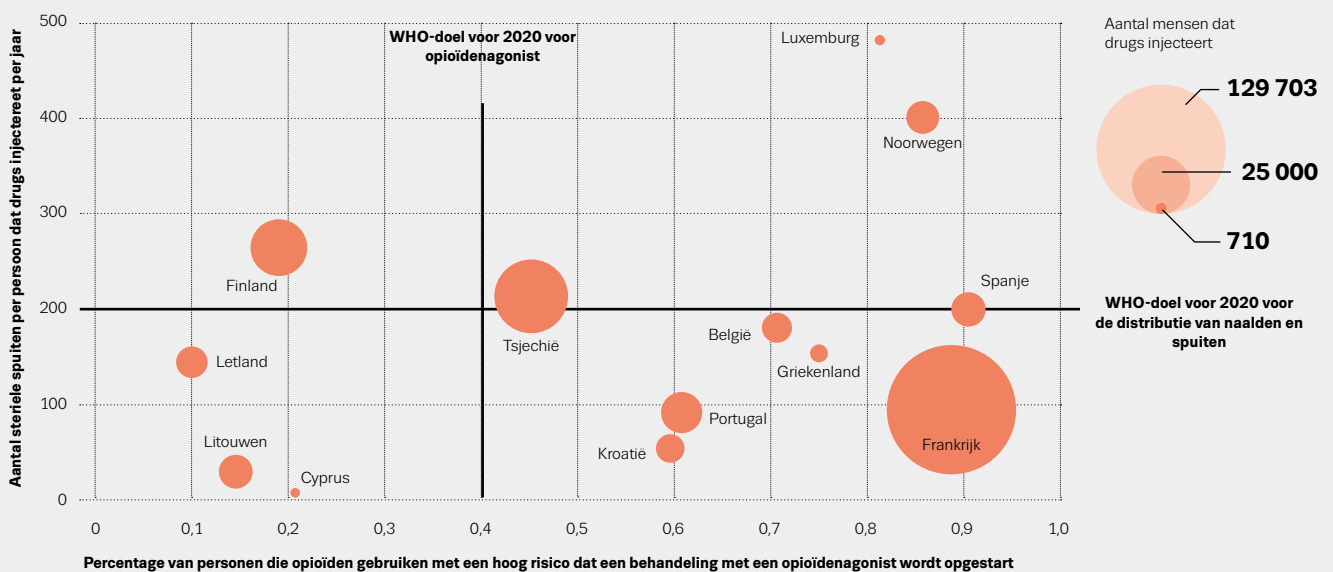
16–49 %

in subnationale steekproeven in 4 landen

Huidige HBV-infecties, nationale gegevens, voor 2018–20

een gemiddelde van 5,3 % (1,3–8,9 %) onder personen die drugs injecteren

Distributie van naalden en spuiten en behandeling met opioïdenagonisten in verband met de WHO-doelen voor 2020, 2020 of de meest recente beschikbare schatting

De dekking is gebaseerd op de meest recente nationale schattingen van injecterend drugsgebruik en opioïdengebruik met een hoog risico gekoppeld aan gegevens over schadebeperkende activiteiten (binnen een termijn van maximaal 2 jaar). De schatting van de dekking van behandelingen met opioïdenagonisten voor België is afgeleid uit een subnationale studie die in 2019 is uitgevoerd.

geneesmiddelen. Over het geheel genomen weten we echter zeer weinig over patronen van injecterend drugsgebruik en hoe deze per land verschillen, en er kunnen verschillen bestaan die implicaties hebben voor de schade die dit gedrag met zich meebrengt. Uit een analyse van bijvoorbeeld 1 392 gebruikte spuiten die verzameld werden door het ESCAPE-netwerk van 8 Europese steden in 2020–21 bleek dat in 5 steden de helft of meer van de spuiten stimulerende middelen bevatte. Een derde van alle spuiten bevatte twee of meer drugs, wat wijst op polydrugsgebruik of hergebruik van injectiemateriaal, met een mix van stimulerende middelen en opioïden als de meest voorkomende combinatie.

Injecteren wordt in verband gebracht met meer schadelijke gebruikspatronen en een verhoogd risico op het oplopen van door bloed overgedragen infecties, zoals hiv en virale hepatitis. Er bestaat bezorgdheid dat de COVID-19-pandemie de distributie van materiaal voor steriel drugsgebruik heeft verstoord en heeft bijgedragen aan het terugdringen van HIV- en virale hepatitis-tests in 2020. Het is daarom belangrijk toekomstige trends zorgvuldig te volgen om eventuele negatieve gevolgen van de pandemie voor de gezondheidsresultaten op dit gebied op te sporen. Positief is dat in Europa de langetermijntrends in nieuwe hiv-infecties die verband houden met injecterend drugsgebruik een daling laten zien. Niettemin zal in sommige landen een aanzienlijk deel van de personen die drugs injecteren op een bepaald moment met hiv zijn besmet. Subnationale seroprevalentiestudies die tussen 2017 en 2020 in Estland, Litouwen, Polen en Roemenië zijn uitgevoerd, wezen bijvoorbeeld op een prevalentie van hiv-antilichamen bij mensen die drugs injecteren van meer dan 20 %. In 2020 waren er 563 nieuwe hiv-diagnoses (1,3 per miljoen inwoners) en 128 nieuwe aidsdiagnoses in verband met injecterend drugsgebruik in de Europese Unie. Meer dan de helft van de nieuwe hiv-diagnoses die worden toegeschreven aan injecterend drugsgebruik, wordt nog steeds te laat gediagnosticeerd. Een eerdere diagnose wordt geassocieerd met betere behandelingsresultaten, zodat een betere vroegtijdige diagnose van nieuwe drugsgerelateerde infecties een prioriteit moet blijven voor interventies op dit gebied.

Nog steeds nood aan meer voorzieningen voor behandeling en schadebeperking

In 2020 meldden alleen Tsjechië, Spanje, Luxemburg en Noorwegen dat zij de doelstellingen van de Wereldgezondheidsorganisatie voor 2020 hebben

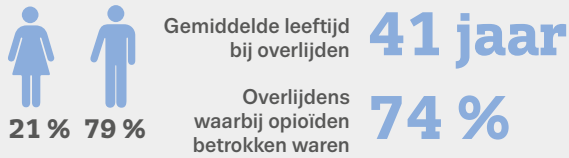
gehaald, namelijk 200 spuiten per persoon dat drugs injecteert per jaar te verstrekken en 40 % van de populatie opioïdengebruikers met een hoog risico een behandeling met opioïdenagonisten te laten ondergaan. Dit wijst op de blijvende noodzaak om de voorzieningen voor behandeling en schadebeperking voor personen die opioïden gebruiken en personen die drugs injecteren op te schalen. De prevalentie van opioïdengebruik met een hoog risico onder volwassenen (15–64 jaar) wordt voor de volwassen bevolking in de EU geschat op 0,34 %, wat overeenkomt met ongeveer 1 miljoen opioïdengebruikers met een hoog risico in 2020. In 2020 werden in de Europese Unie 514 000 cliënten behandeld met een opioïde agonist, wat erop wijst dat de totale dekking van de behandeling ongeveer 50 % is. Dit cijfer verhult echter het feit dat er tussen landen aanzienlijke verschillen bestaan in de mate waarin personen met opioïdenproblemen waarschijnlijk toegang hebben tot behandelingen met opioïdenagonisten, en in sommige landen is de voorziening duidelijk ontoereikend.

Het is ook bekend dat opname in de behandeling met opioïdenagonisten een beschermende factor is in verband met een overdosis. Naar schatting hebben in 2020 in de Europese Unie ten minste 5 800 overlijdens plaatsgevonden door een overdosis waarbij illegale drugs betrokken waren, een geschatte mortaliteit als gevolg van een overdosis van 16,7 overlijdens per miljoen volwassenen. De meeste van deze overlijdens worden in verband gebracht met polygeneesmiddeltoxiciteit, waarbij doorgaans combinaties van illegale opioïden, andere illegale drugs, geneesmiddelen en alcohol betrokken zijn. In sommige landen worden benzodiazepines vaak vermeld, in combinatie met andere drugs, in toxicologische rapporten over drugsgerelateerde overlijdens. Het is doorgaans onduidelijk of deze aan de persoon zijn voorgeschreven voor medische doeleinden, maar het is waarschijnlijk dat dit vaak niet het geval is. Hoewel de gegevens moeilijk te interpreteren zijn, wijzen ze erop dat benzodiazepinen mogelijk een aantal van deze overlijdens hebben veroorzaakt of hieraan hebben bijgedragen. Opioïden zijn aanwezig in ongeveer driekwart

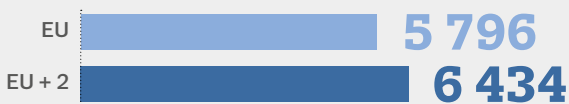
Het is ook bekend dat opname in de behandeling met opioïdenagonisten een beschermende factor is in verband met een overdosis

DRUGSGERELATEERDE OVERLIJDENS

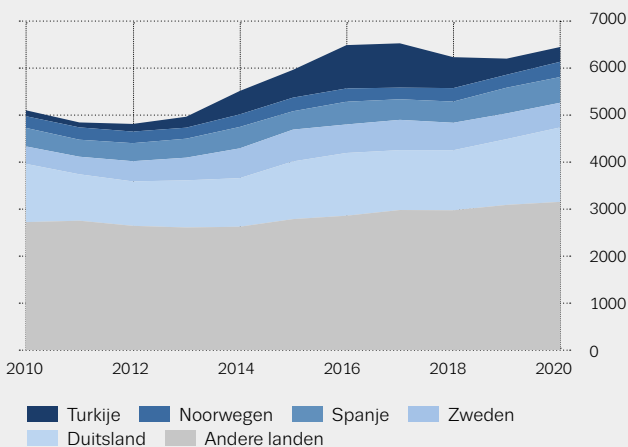
Eigenschappen

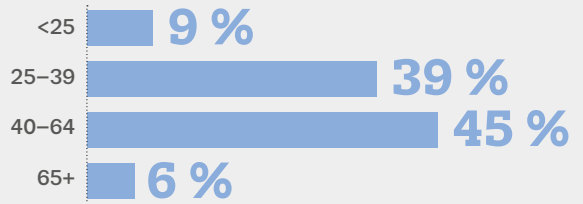
Aantal overlijdens

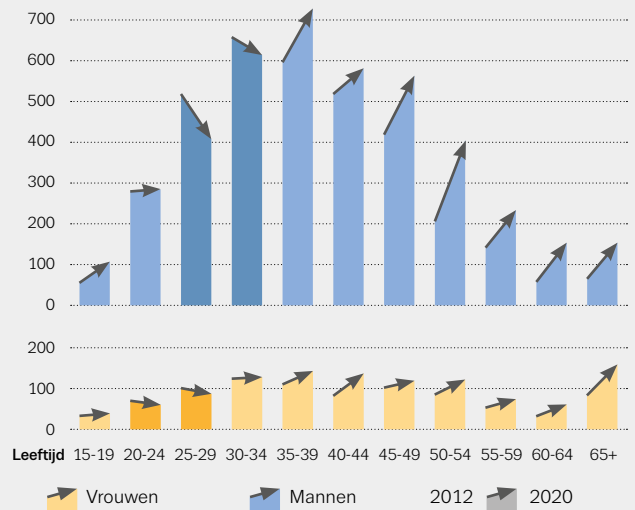
Trends bij overlijdens door een overdosis

Leeftijd bij overlijden

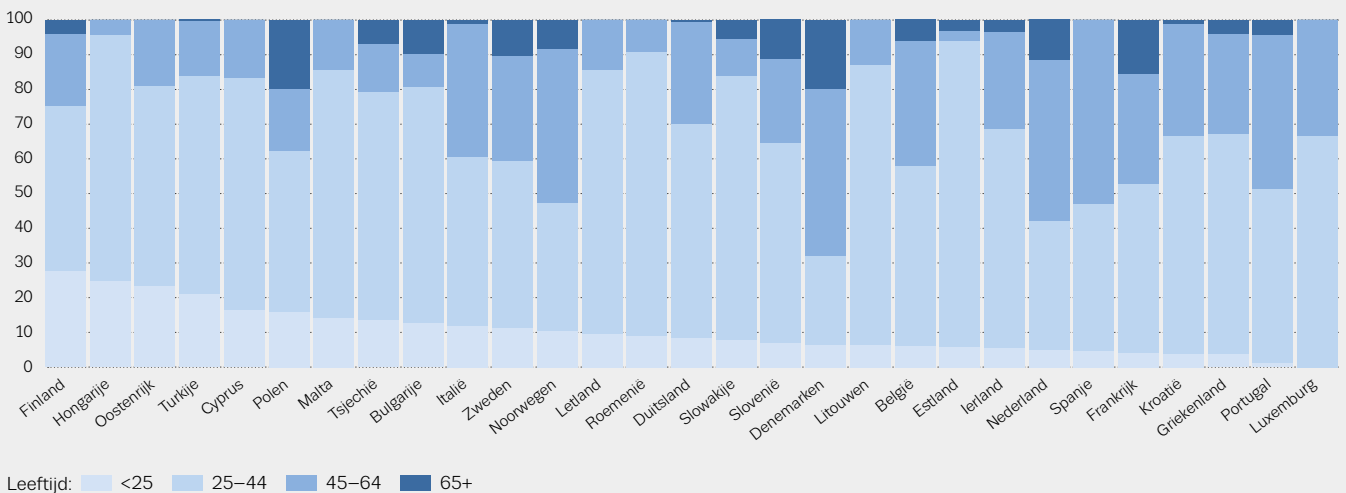
Aantal drugsgelateerde overlijdens zoals gerapporteerd in de Europese Unie in 2012 en 2020, of het meest recente jaar, uitgesplitst naar leeftijds categorie en geslacht

De gegevens hebben betrekking op de Europese Unie, behalve waar aangegeven als „EU + 2” (EU, Noorwegen en Turkije). Waar geen gegevens uit 2020 beschikbaar waren, werden gegevens uit 2019 of de meest recente gegevens gebruikt. Vanwege methodologische verschillen en mogelijk onderrapportage in sommige landen zijn vergelijkingen tussen landen mogelijk niet correct.

De leeftijdsopbouw van drugsgelateerde sterfte zoals gerapporteerd in de Europese Unie, Noorwegen en Turkije in 2020 of het meest recente jaar

Percentage

van alle drugsgerelateerde overlijdens, wat wijst op de negatieve rol die deze substanties spelen als oorzaak van drugsgerelateerde mortaliteit. Verontrustend is dat door sommige landen met beschikbare gegevens, zoals Oostenrijk en Noorwegen, een stijging van het aantal in 2020 waargenomen overlijdens door heroïne of morfine werd gemeld. Sommige landen, zoals Duitsland en Zweden, meldden echter een daling. Het is ook vermeldenswaard dat andere opioïden dan heroïne, waaronder methadon en, in mindere mate, buprenorfine, oxycodon en fentanyl, in sommige landen in verband werden gebracht met een aanzienlijk deel van de overlijdens door een overdosis.

Het aantal overlijdens door een overdosis onder de leeftijdsgroep van 50–64 jaar nam tussen 2012 en 2020 met 82 % toe. Dit weerspiegelt de trend in het ouder worden van personen die op een risicovolle manier drugs gebruiken en, in sommige landen, een toename van het aantal overlijdens, vaak onder vrouwen die te maken hebben met op voorschrift verkrijgbare opioïden, die mogelijk verband houden met pijnbestrijding en misbruik van geneesmiddelen. Er is dan ook een groeiende behoefte aan zowel maatregelen die beter inspelen op de behoeften van een vergrijzende bevolking met chronische drugs- en gezondheidsproblemen, als aan een beter inzicht krijgen in het opioïdengebruik onder ouderen en het verband met negatieve gezondheidsresultaten.

Nemen de drugsmarkten op het darknet af?

Technologie blijft een belangrijke drijvende kracht achter drugsmarkten, waarbij darknetmarkten, sociale media en apps voor instant messaging, en communicatie- en versleutelingstechnologieën nu in zekere mate worden gebruikt om de verkoop van drugs te vergemakkelijken.

Met name is de politieke en publieke bezorgdheid toegenomen rond het potentieel van darknetmarkten om een grotere bron van illegale drugs te worden. Uit een door het EMCDDA uitgevoerde analyse van het aanbod van drugs via het darknet is echter gebleken dat een aantal factoren, waaronder de COVID-19-pandemie, rechtshandavingsactiviteiten en lange perioden van neergang, de activiteit op de darknet-drugsmarkten lijken te hebben beïnvloed. Eind 2021 daalden de geraamde inkomsten drastisch tot iets minder dan 30 000 EUR per dag, vergeleken met 1 miljoen EUR per dag in 2020.

Omdat het online-ecosysteem zeer dynamisch is, moeten voorspellingen over toekomstige trends met de nodige omzichtigheid worden gedaan. Niettemin zijn er aanwijzingen dat rechtshandavingsmaatregelen, oplichting en het vrijwillig verlaten van markten allemaal hebben bijgedragen tot een daling van het vertrouwen van de consument in de darknetmarkten als voorzieningsbron. Sommige onderzoeken wijzen er ook op dat de kans op succesvolle levering van geneesmiddelen die van deze platforms zijn gekocht, is gedaald, wat samenviel met de lockdownperiode door COVID-19.

Minder positief is dat de verkoop van drugs met behulp van sociale media en apps voor instant messaging een grotere belangstelling lijkt te wekken en kan toenemen, aangezien deze technologieën worden gezien als een meer veilige, meer handige en meer toegankelijke leveringsbron. Dit betekent dat er steeds meer behoefte is aan de ontwikkeling van doeltreffende strategieën om de ontwikkelingen op dit gebied te volgen en om na te gaan welke antwoorden nodig kunnen zijn.

Verandering in de dynamiek van de productie en levering van methamfetamine vergroot het risico op een verhoogd gebruik

Methamfetamine is in Europa doorgaans verkrijgbaar in poedervorm en wordt doorgaans oraal of nasaal ingenomen, injecteren komt minder vaak voor. Grote kristallen van zuiver methamfetaminehydrochloride, bekend als 'ice' of 'crystal meth', die geschikt zijn voor roken, komen ook minder vaak voor, maar worden soms gemeld. Methamfetamine-gerelateerde schade wordt doorgaans geassocieerd met intensief, hoog of langdurig gebruik dat vaak in verband wordt gebracht met het injecteren of roken van de drug onder kwetsbare groepen. Het gebruik van methamfetamine in Europa was van oudsher geconcentreerd in Tsjechië, maar verspreidde zich later naar Slowakije. In enkele Baltische landen en Duitsland werd dit onlangs nog waargenomen. Deze landen zijn verantwoordelijk voor de meeste cliënten die zich binnen de Europese Unie melden voor de behandeling van problemen in verband met deze drug. Hoewel de algemene gebruiksniveaus echter nog steeds zeer laag zijn, zijn er nu aanwijzingen dat het gebruik nog steeds wordt verspreid naar landen in West- en Zuid-Europa.

De productie van methamfetamine in Europa wordt van oudsher gekenmerkt door kleinschalige lokale "keukenlaboratoria" die drugsprecursoren gebruiken die

uit geneesmiddelen worden geëxtraheerd. In de afgelopen jaren zijn in Nederland en België echter grootschalige locaties ontdekt die gebruikmaken van een andere productiemethode; dit is ook belangrijk voor de productie van amfetamine en MDMA met behulp van vergelijkbare processen. Op dit gebied is ook enige samenwerking gemeld tussen Europese en Mexicaanse criminelen om grote hoeveelheden methamfetamine te produceren met behulp van nieuwe productieprocessen, in verband met middelgrote tot grote illegale laboratoria. Dit geeft aanleiding tot bezorgdheid dat Europa nu een grotere rol speelt in het mondiale aanbod, waarbij methamfetamine wordt geproduceerd voor uitvoer naar zeer winstgevende markten in niet-Europese landen. Deze productie kan nu ook van invloed zijn op de consumptie binnen de Europese Unie. Een aantal EU-lidstaten, waaronder Tsjechië en Duitsland, meldt dat Nederland waarschijnlijk de bron is van een deel van de methamfetamine die zij onlangs hebben ontdekt.

Methamfetamine die in Mexico en Afrika wordt geproduceerd, wordt ook naar Europa gesmokkeld. De verhandelde hoeveelheden variëren van kleine hoeveelheden in postpakketten die zijn gekoppeld aan aankopen op de darknet-markt tot uit Mexico ingevoerde zendingen van meerdere tonnen die bestemd zijn om via Europa naar andere markten te worden gebracht, maar die ook kunnen bijdragen tot een grotere beschikbaarheid binnen de Europese Unie.

Samenvattend kan worden gesteld dat veranderingen in de productie van en handel in methamfetamine ervoor hebben gezorgd dat deze drug in Europa beter verkrijgbaar is. Gezien de schadelijke gevolgen van deze drug en de belangrijke rol die deze internationaal speelt bij drugsproblemen, moet Europa beter voorbereid zijn om eventuele tekenen van verdere verspreiding van de productie of het gebruik snel te herkennen en erop te reageren. Om dit te bereiken is het in de nationale gegevensverzameling en -rapportage essentieel om onderscheid te maken tussen methamfetamine en amfetamine om de toegenomen beschikbaarheid, het toegenomen gebruik en de schadelijke gevolgen op te sporen. Forensische profilering om de oorsprong van methamfetaminevangsten en het delen van informatie vast te stellen en om het bewustzijn van de veranderende dynamiek in het aanbod en de gevolgen daarvan op internationaal niveau te vergroten, zal ook bijdragen tot een grotere paraatheid. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan het opsporen van aanwijzingen voor een toename van de smokkel van methamfetamine naar Europa, waarbij gebruik wordt gemaakt van gevestigde smokkelroutes van heroïne. Een diepgaande analyse van methamfetamine en cocaïne is beschikbaar in de eerste twee modules van het nieuwe EU Drug Markets rapport van EMCDDA-Europol.

Internationale situatie: nieuwe uitdagingen en potentiële bedreigingen

Meldingen uit Turkije van toegenomen gebruik en inbeslagnames van methamfetamine, ook in vloeibare vorm, kunnen erop wijzen dat de drug al wordt ingevoerd uit Afghanistan. Er zijn momenteel echter zeer weinig aanwijzingen dat deze drug vanuit Afghanistan in de Europese Unie wordt verhandeld. Dit kan echter snel veranderen en geeft aanleiding tot bezorgdheid over de productie en het gebruik van methamfetamine in Europa. Meer in het algemeen kunnen drugsproblemen in Europa worden beïnvloed door belangrijke internationale ontwikkelingen. In het dit jaarverslag wordt ingegaan op twee recente ontwikkelingen die een aanzienlijke humanitaire crisis vormen voor de betrokken landen, maar die op middellange tot lange termijn ook gevolgen kunnen hebben voor het soort drugsproblemen waarop we in de Europese Unie moeten reageren.

Ontwikkelingen in Afghanistan: implicaties voor de Europese drugsmarkten

Afghanistan blijft 's werelds grootste producent van illegale opium en heroïne en is de belangrijkste bron van heroïne die in Europa verkrijgbaar is. In juli 2021 werd de papaverteelt op 177 000 hectare geschat, wat overeenkomt met 85 % van de wereldwijde illegale opiumproductie. Recentelijk is ook melding gemaakt van een grootschalige productie van methamfetamine op basis van ephedra, in combinatie met toegenomen inbeslagnames van deze drug langs enkele bekende smokkelroutes van heroïne.

In augustus 2021 trokken de VS en andere NAVO-strijdkrachten zich terug uit Afghanistan en kreeg de Taliban de controle over het land. Sindsdien is de economische en humanitaire crisis in Afghanistan verergerd. De Afghaanse economie en de overheidsbegroting zijn sterk afhankelijk van ontwikkelingshulp, die nu grotendeels bevroren is. Historisch gezien hebben armoede en onveiligheid de teelt, productie en

Europa moet zich voorbereiden op de mogelijke gevolgen van de veranderingen in Afghanistan

handel in illegale drugs aangewakkerd. De huidige situatie in Afghanistan creëert dus het potentieel voor deze activiteiten, met mogelijk negatieve gevolgen voor doorvoerlanden en de Europese drugsmarkt. Elke toename van de drugsproblemen in Afghanistan zal waarschijnlijk ook een verdere druk leggen op een zwak volksgezondheidssysteem, waarin hulpverlening voor mensen met drugsproblemen nog steeds slecht ontwikkeld zijn.

Historisch gezien heeft de Taliban inkomsten verkregen uit het belasten van de illegale drugseconomie. De Taliban hebben onlangs een verbod op de productie en verkoop van en de handel in illegale drugs aangekondigd. Tot op heden lijkt het verbod echter grotendeels niet te worden gehandhaafd en er zijn tekenen dat de papaverteelt, een essentiële inkomstenbron voor veel plattelandshuishoudens, in 2021 wordt voortgezet en mogelijk zelfs is toegenomen. Daarom lijkt het niet waarschijnlijk dat de drugsstromen naar de Europese Unie op korte termijn zullen afnemen, hoewel het beeld op middellange tot lange termijn minder duidelijk is. Eén mogelijkheid is dat de huidige financiële problemen in het land zouden kunnen betekenen dat drugsinkomsten een belangrijker bron van inkomsten worden en dat dit mogelijk zou kunnen leiden tot een toename van de smokkel van heroïne naar Europa en andere markten. Een productieverbod zou er ook toe kunnen leiden dat het aanbod van heroïne op de Europese markt afneemt. Als dit het geval was, zou het belangrijk zijn om de impact van een verminderd aanbod van heroïne op patronen van drugsgebruik en het zoeken naar hulp te monitoren en maatregelen te nemen om de mogelijkheid van vervanging van heroïne door synthetische opioïden of andere drugs te beperken.

Uit rapporten blijkt dat de productie van methamfetamine wordt voortgezet in het belangrijkste productiecentrum in de provincie Farah. De handhaving van een verbod op het oogsten van ephedra, gebruikt voor de productie van methamfetamine, zal waarschijnlijk een uitdaging vormen, aangezien de plant in grote gebieden van Afghanistan in het wild groeit. De afgelopen jaren zijn recordhoeveelheden methamfetamine waarvan wordt aangenomen dat zij afkomstig zijn uit Afghanistan, in beslag genomen langs de belangrijkste smokkelroutes van heroïne naar Europa. In 2020 meldde Turkije bijvoorbeeld meer dan 4 ton methamfetamine in beslag te hebben genomen, tegenover 1 ton in 2019. Momenteel leveren in Europa gevestigde producenten het grootste deel van de methamfetaminemarkt in de EU. De belangrijkste vraag is of en hoe Europa een afzetmarkt voor in Afghanistan geproduceerde methamfetamine kan worden en of maatregelen in Afghanistan gevolgen zullen hebben voor de toekomstige productie van deze drug.

Europa moet zich daarom voorbereiden op de mogelijke gevolgen van de veranderingen in Afghanistan. Het is van essentieel belang dat de papaverteelt en de productie van opium, heroïne en methamfetamine worden gemonitord. Dit vereist waarschijnlijk teledetectie van opiumteelt in combinatie met samenwerking met regionale staten en internationale partners om tijdig informatie te kunnen verstrekken over de handelstromen. Ook het toezicht op de handel in chemische drugsprecursoren, met name azijnzuuranhydride, en het voorkomen van misbruik daarvan, zijn belangrijk. Ondersteuning van de chemische beschrijving van methamfetamine, die via smokkelroutes van heroïne naar Europa wordt onderschept, zou ook de paraatheid ten goede komen.

Oorlog in Oekraïne vergroot de onzekerheid over de drugssituatie in Europa

De Russische invasie van Oekraïne in februari 2022 en de destabilisering van het land vormden de aanleiding voor een grote humanitaire crisis. De invasie heeft tragische verliezen veroorzaakt die rechtstreeks verband houden met de gevechten en die indirect zijn veroorzaakt doordat de Oekraïense gezondheids- en sociale stelsels zijn ondermijnd. Veel Oekraïners hebben als gevolg van dit conflict hun toevlucht gezocht in de Europese Unie, waardoor een grote humanitaire respons noodzakelijk was. De huidige situatie zal waarschijnlijk ook blijvende gevolgen hebben voor de mondiale, Europese en nationale economieën.

Op het moment van schrijven is het te vroeg om de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de drugsmarkt, het drugsgebruik of de hulpverlening aan personen met drugsproblemen te beoordelen, maar ze bestaan wel. Een klein deel van de vluchtelingen in de Europese Unie zal worden opgevangen door mensen die toegang hebben tot de behandeling van problemen met drugs in Oekraïne. Niettemin zullen deze cliënten onmiddellijk moeten reageren om de continuïteit van de zorg te waarborgen die is afgestemd op hun specifieke behoeften, waaronder mogelijk diensten die in hun eigen taal worden verleend. Meer in het algemeen hebben mensen die het conflict ontvluchten waarschijnlijk te kampen gehad met ernstige psychologische stress, waardoor zij mogelijk kwetsbaarder zijn voor problemen met misbruik van middelen, vooral als er geen passende gezondheids- en ondersteuningsdiensten beschikbaar zijn.

De middellange- tot langetermijnevolgen van de oorlog in Oekraïne kunnen, hoewel zij nog niet bekend zijn, potentieel aanzienlijke gevolgen hebben voor smokkelroutes en de werking van de drugsmarkt, hetzij doordat zij nieuwe kwetsbaarheden creëren, hetzij doordat smokkelgroepen gebieden met een verhoogde beveiliging proberen te vermijden.

Het is dan ook dringend noodzakelijk om de gezondheids- en ondersteuningsbehoeften van mensen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten en drugs gebruiken, te beoordelen en aan te pakken. Dit zal de bestaande diensten waarschijnlijk nog meer onder druk zetten, vooral in de EU-landen die aan Oekraïne grenzen. De continuïteit van de behandeling, de taaldiensten en de verstrekking van huisvesting en sociale bijstand zijn waarschijnlijk belangrijke vereisten. Wat de toekomst betreft, kunnen de middellange- tot langetermijnevolgen van de oorlog potentieel diepgaand zijn en zal gerichte monitoring van de situatie nodig zijn om de ontwikkeling van passende beleids- en operationele maatregelen te onderbouwen.

AANBOD, PRODUCTIE EN PRECURSOREN VAN DRUGS | De productie van synthetische drugs blijft toenemen in Europa

Zuid-Amerika, West-Azië en Noord-Afrika blijven belangrijke brongebieden voor illegale drugs die Europa binnenkomen, terwijl China en India belangrijke herkomstlanden voor nieuwe psychoactieve substanties zijn. Ook wordt gemeld dat drugsprecursoren en aanverwante chemische stoffen uit China worden betrokken. Recente veranderingen op de Europese illegale drugsmarkt betreffen onder meer innovaties op het gebied van drugsproductie- en -smokkelmethoden, het creëren van nieuwe smokkelroutes en partnerschappen tussen Europese en niet-Europese georganiseerde criminele netwerken.

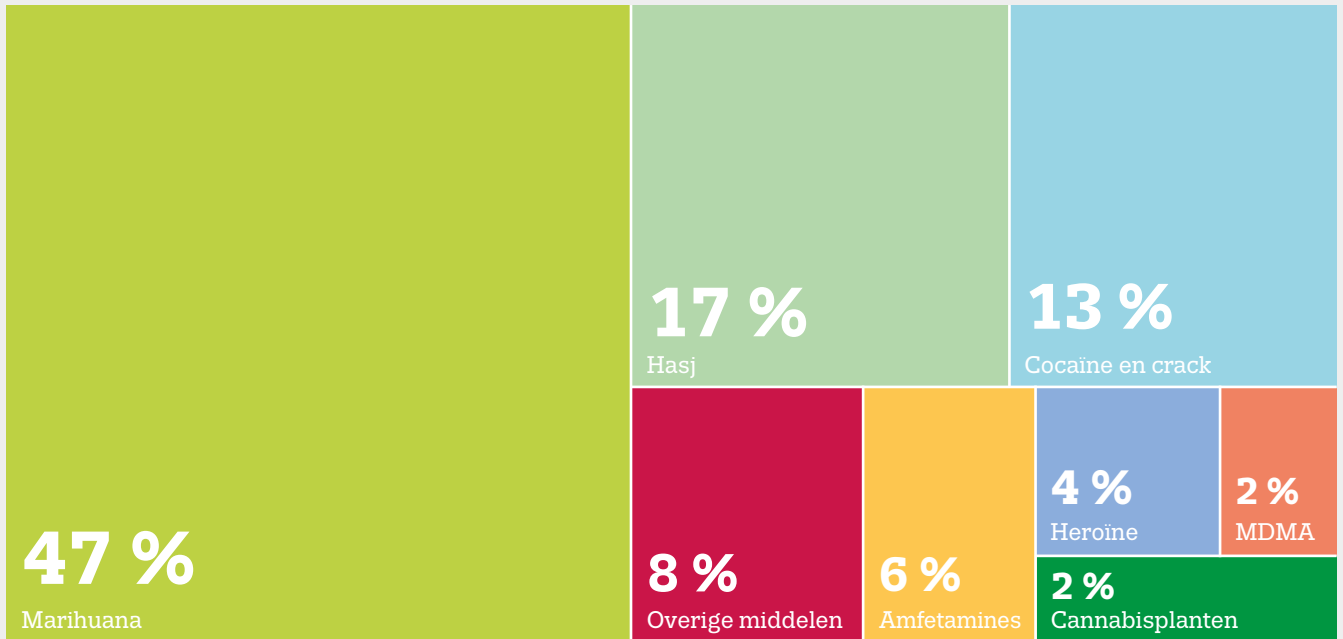
Europa is ook een productiegebied voor cannabis en synthetische drugs; cannabis wordt over het algemeen geproduceerd voor Europees gebruik, terwijl synthetische drugs ook worden geproduceerd voor markten buiten de EU. In 2020 werden meer dan 350 laboratoria ontdekt en ontmanteld, en diversificatie wordt steeds duidelijker in de gebruikte productieprocessen, waarbij meer middelgrote en grote productiefaciliteiten werden ontdekt. In 2020 werden ook meer cocaïneleratoria ontmanteld dan in 2019, waaronder ook enkele grootschalige locaties. Daarnaast werd een toenemend aantal productielocaties voor cathinonen ontmanteld en werden in 2020 meer chemische precursoren voor de productie van cathinonen in beslag genomen. Illegale drugsproductie blijft een complexe uitdaging op het gebied van rechtshandhaving, regelgeving en milieu met complexe gezondheids- en sociale gevolgen.

BELANGRIJKSTE TRENDS IN HET AANBOD VAN DRUGS

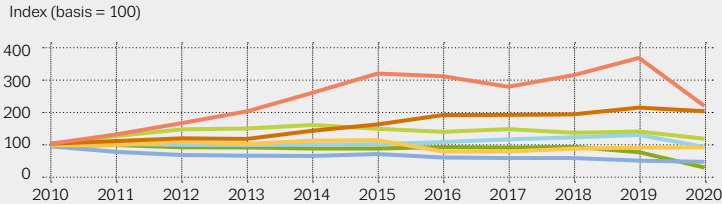
- In 2020 werden in de Europese Unie ongeveer 1 miljoen inbeslagnames gemeld, waarbij cannabisproducten het vaakst in beslag werden genomen.
- Het aantal inbeslagnames van hasj (-72 %), cocaïne (-7 %), amfetamine (-7 %) en heroïne (-52 %) was in 2020 lager dan in 2010.
- De grootste stijgingen, uitgedrukt in procenten, die tussen 2010 en 2020 werden waargenomen in het aantal inbeslagnames, betroffen MDMA (+129 %) en methamfetamine (+107 %), terwijl het aantal inbeslagnames van marihuana licht steeg (+19 %).
- Uit geïndexeerde trends blijkt dat, naast hasj en heroïne, de hoeveelheden in beslag genomen drugs in de Europese Unie tussen 2010 en 2020 zijn toegenomen, met name in de afgelopen vijf jaar.
- Tussen 2010 en 2020 waren de grootste stijgingen, uitgedrukt in procenten, van de in beslag genomen hoeveelheden methamfetamine (+477 %), amfetamine (+391 %), marihuana (+278 %), cocaïne (+266 %) en MDMA (+200 %). Er bestaan in Europa grote consumentenmarkten voor deze drugs, maar de toename van de in beslag genomen hoeveelheden is waarschijnlijk, althans gedeeltelijk, een weerspiegeling van de grotere rol die Europa speelt als plaats van productie, uitvoer en doorvoer van deze drugs.
- De kleinste toename van inbeslagnames tussen 2010 en 2020 betrof hasj (+16 %), terwijl de inbeslagnames van heroïne (-2 %) in die periode afnamen.
- De interpretatie van trends in inbeslagnames van drugs wordt bemoeilijkt door het feit dat deze worden beïnvloed door strategieën en prioriteiten van politie en wetshandhaving, pogingen van smokkelgroepen om opsporing te voorkomen en eventuele onderliggende veranderingen in beschikbaarheid en gebruik van drugs.

INBESLAGNAMES VAN DRUGS IN DE EUROPESE UNIE

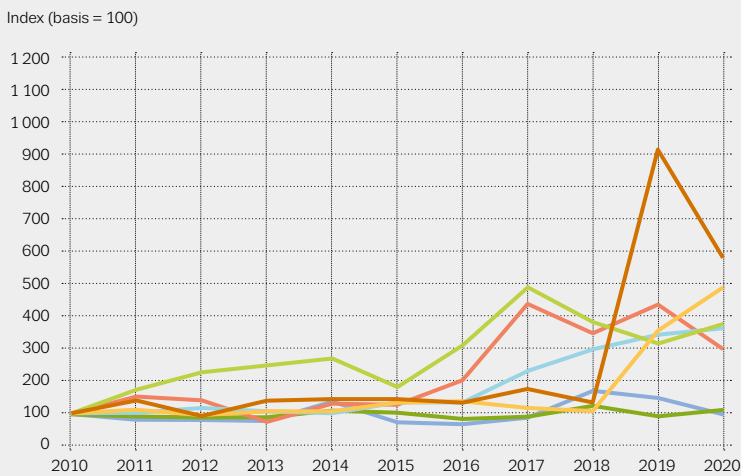
Aantal gemelde inbeslagnames van drugs in 2020, opgesplitst naar drug

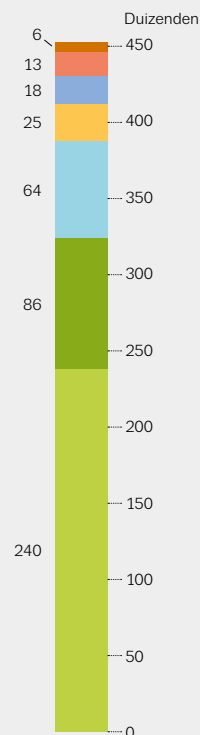
Aantal inbeslagnames van drugs in de Europese Unie, geïndexeerde trends 2010–20

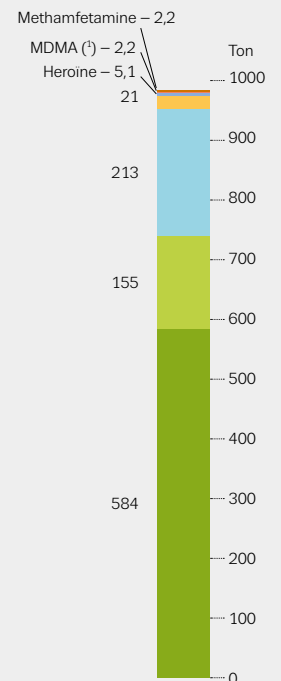
Hoeveelheid in de Europese Unie in beslag genomen drugs, geïndexeerde trends 2010–20

Aantal inbeslagnames in 2020

In beslag genomen hoeveelheid in 2020

— Methamfetamine
 — MDMA (¹)
 — Cocaine
 — Marihuana
 — Amfetamine
 — Heroïne
 — Hasj

De geïndexeerde trends weerspiegelen de relatieve veranderingen in inbeslagnames van drugs over een periode van tien jaar, maar geven geen indicatie van de feitelijke hoeveelheden.

(¹) MDMA-tabletten werden omgezet in massa-equivalenten door uit te gaan van een massa van 0,25 g MDMA per tablet.

BELANGRIJKSTE TRENDS IN DRUGSDELICTEN

- In 2020 werden in de Europese Unie naar schatting 1,5 miljoen drugsdelicten gemeld, een stijging van 15 % sinds 2010. Meer dan de helft van deze strafbare feiten (64 % of 1 miljoen) betreft gebruik of bezit voor persoonlijk gebruik.
- Bij iets minder dan 1 miljoen van de geschatte 1,5 miljoen drugsdelicten, waarvan 740 000 bezit of gebruik betroffen, 171 000 het leveren van drugs en 11 000 andere feiten, wordt de betrokken drug gemeld.
- Delicten in verband met het aanbod van drugs blijven voor alle drugs behalve heroïne op een hoger niveau dan in 2010.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS OVER PRODUCTIE EN PRECURSOREN IN DE EU VOOR 2020

- Cannabis:** De EU-lidstaten meldden in 2020 inbeslagnames van 2,8 miljoen cannabisplanten (2,8 miljoen in 2019).
- Heroïne:** In de Europese Unie werden vier productielocaties voor heroïne ontmanteld (twee in België en twee in Tsjechië). Vier EU-lidstaten (België, Estland, Nederland, Oostenrijk) meldden vier inbeslagnames van de heroïneprecursor azijnzuuranhydride, goed voor 920 liter (26 000 liter in 2019).
- Cocaïne:** Spanje meldde dat het drie cocaïne laboratoria had ontmanteld, terwijl Nederland 20 rapporteerde (alle secundaire extractielaboratoria, waarvan sommige grootschalige locaties), een toename van de 15 locaties die in 2019 werden ontdekt. België meldde dat de cocaïne verwerking ook plaatsvond op de twee ontmantelde productielocaties voor heroïne.
- Amfetamine en methamfetamine:** In 2020 werden 78 amfetamine laboratoria ontmanteld (38 in 2019) door België (13), Duitsland (12), Nederland (44), Polen (4) en Zweden (5). Daarnaast werden in 2020 in de Europese Unie 5 500 liter BMK (14 500 liter in 2019) en 31 ton MAPA (31 ton in 2019) — chemische precursoren voor amfetamine en methamfetamine — in beslag genomen.
- Negen EU-lidstaten meldden de ontmanteling van 213 methamfetamine laboratoria, waaronder meerdere middelgrote en grote faciliteiten in België (3) en Nederland (32). In Tsjechië werden in 2020 160 voornamelijk kleine tot middelgrote methamfetamine laboratoria ontdekt (234 in 2019). In 2020 meldden 12 EU-lidstaten inbeslagnames van efedrine en pseudo-efedrine met een totaalgewicht van 234 kilogram (zowel poeders als tabletten) (640 kilogram in 2019 door 10 EU-lidstaten).
- MDMA:** Nederland meldde dat het 24 MDMA-laboratoria ontmantelde (28 in 2019), België 3, en Duitsland en Polen 1. Inbeslagnames van MDMA-precursoren namen in 2020 af tot 2 ton, vergeleken met 7 ton in 2019.
- Cathinonen:** In 2020 werden in Nederland (2) en Polen (13) 15 productielocaties van synthetisch cathinonen ontmanteld (5 in 2019), waaronder enkele grootschalige locaties. De inbeslagnames van synthetische cathinonen-precursoren namen toe van 438 kilogram in 2019 tot 860 kilogram in 2020, bijna allemaal in Duitsland (450 kilogram) en Nederland (405 kilogram).
- Synthetische opioïden:** In 2020 werd in Estland in 2 afzonderlijke gevallen meer dan 33 kilogram *N*-fenethyl-4-piperidone (NPP), een fentanylprecursor, in beslag genomen (33 in 2019).
- Andere drugs:** België (1) en Nederland (1) rapporteerden de ontmanteling van ketamine laboratoria, waarbij de Nederlandse locatie op grote schaal GBL in GHB converteerde. Twee *N,N*-dimethyltryptamine (DMT)-productielocaties werden ontmanteld in Nederland en één in België.
- Dumpingplaatsen:** In 2020 meldden België en Nederland 181 dumpingplaatsen voor afval en apparatuur voor drugsproductie op te sporen (204 in 2019).

Overzicht van inbeslagnames van in de EU geregistreerde precursoren en niet-geregistreerde chemische stoffen die worden gebruikt voor de productie van geselecteerde drugs in de Europese Unie, 2020

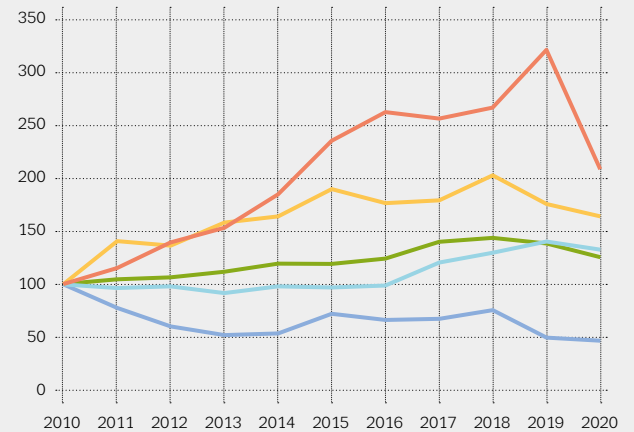
Precursor	Aantal	Hoeveelheid
MDMA of aanverwante stoffen		
Glycidylderivaten PMK (kg)	11	1 435
Piperonal (kg)	1	1
PMK (liter)	7	639
Safrol (liter)	1	14
Amfetamine en methamfetamine		
APAA (kg)	9	1 447
APAAN (kg)	3	24
Benzaldehyde (kg)	6	403
Benzylcyanide (kg)	2	240
BMK (liter)	48	5 557
EAPA (liter)	2	172
Glycidylderivaten BMK (kg)	11	1 235
MAPA (kg)	47	31 700
PAA (kg)	4	31
Heroïne		
Azijazuuranhydride (liter)	4	921
fentanyl en fentanylderivaten		
NPP (kg)	2	33
Cathinonen		
2-Broom-4-chloorpropiofenon (kg)	2	406
2-Broom-4-methoxypropiofenon (kg)	1	50
2-Broom-4-methylpropiofenon (kg)	5	407

Voor een duidelijke interpretatie van deze gegevens worden de totalen voor substanties die in liter en kilogram werden gerapporteerd, uitgedrukt in kilogram.

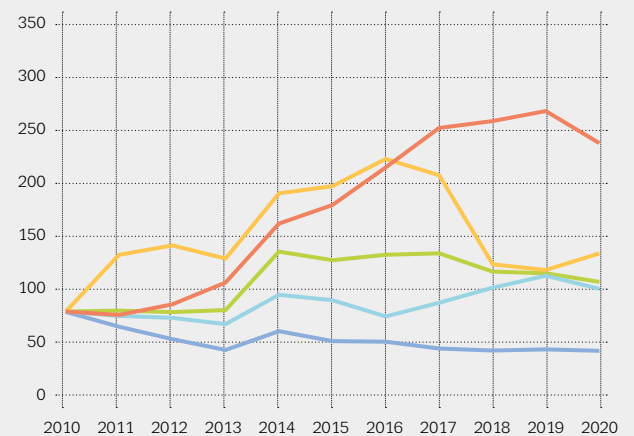
DRUGSDELICTEN

Strafbare feiten in de Europese Unie in verband met drugsgebruik of -bezit voor eigen gebruik of het aanbod van drugs: geïndexeerde trends en gemelde misdrijven in 2020

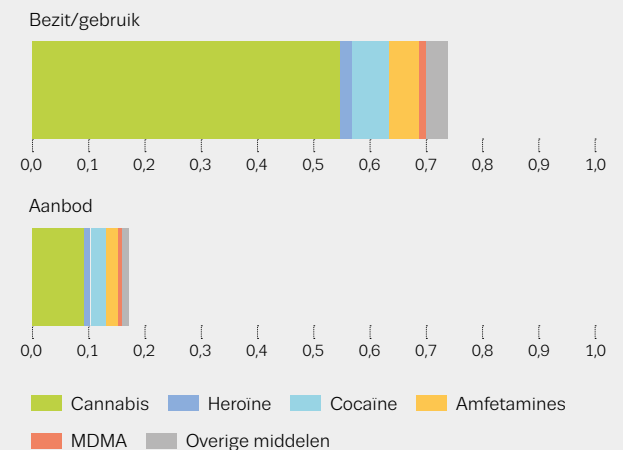
Inbreuken op de aanbodzijde (geïndexeerde trends)

Misdrijven inzake bezit/gebruik (geïndexeerde trends)

Aantal misdrijven (miljoen)

De gegevens hebben betrekking op delicten waarbij melding is gemaakt van de betrokken drug.

CANNABIS | Een steeds complexere cannabismarkt

Reisbeperkingen als gevolg van COVID-19 leken invloed te hebben op de handel in zowel marihuana (wiet) uit de Westelijke Balkan als hasj (cannabishars) uit Marokko. In eigen land geproduceerde cannabis kan in 2020 een meer belangrijke bron voor de Europese markt zijn geworden. Zo wijzen meldingen van toegenomen grote inbeslagnames van marihuana vanuit Spanje erop dat dit land wellicht een belangrijkere leverancier voor de EU-markt wordt. Ook bleven we een toenemende diversiteit zien van het aanbod aan cannabisproducten dat in Europa verkrijgbaar is, waarbij extracten en eetbare producten met een hoog THC-gehalte op de drugsmarkt verschenen en CBD-producten met een laag THC-gehalte commercieel in de handel worden gebracht. Zorgwekkend is dat in 2021 meer landen melding hebben gemaakt van met gevaarlijke synthetische cannabinoïden versneden cannabisproducten, die gezondheidsrisico's voor consumenten inhouden. In 2020 daalde het aandeel van nieuwe cliëntendie cannabis als hun belangrijkste probleemdrug vermelden in een derde van de EU-lidstaten. Voorlopige gegevens voor 2021 wijzen erop dat deze daling mogelijk wordt verklaard door een afname van het aantal hulpzoekenden tijdens de pandemie of door instellingen voor verslavingszorg die prioriteit geven aan behandeling voor andere vormen van drugsgebruik, zoals opioïden.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS EN TRENDS

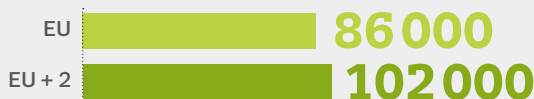
- In 2020 rapporteerden EU-lidstaten 86 000 inbeslagnames van hasj, goed voor 584 ton (464 ton in 2019), en 240 000 inbeslagnames van marihuana (wiet), goed voor 155 ton (130 ton in 2019). Daarnaast rapporteerde Turkije 8 300 inbeslagnames van hasj, goed voor 37,5 ton, en 46 900 inbeslagnames van marihuana (wiet), goed voor 56,3 ton.
- In 2020 werden ongeveer 642 000 delicten in verband met het gebruik of bezit van cannabis gemeld (625 000 in 2019), naast 93 000 misdrijven in verband met de levering van cannabis (102 000 in 2019).
- In 2020 bedroeg het gemiddelde THC-gehalte van hasj 21 %, bijna tweemaal zo hoog als dat van marihuana (11 %).
- Diensten voor het testen van drugs ontvangen meer cannabisproducten voor tests, die de productdiversiteit en de onzekerheid van de consument weerspiegelen. Diensten in 7 Europese steden melden een toename in 2021.
- Het cannabisgebruik in het afgelopen jaar onder EU-inwoners van 15–34 jaar wordt geschat op 15,5 %. Van de 15- tot 24-jarigen gebruikte naar schatting 19,1 % (9,0 miljoen) cannabis in het afgelopen jaar en 10,4 % (4,9 miljoen) in de afgelopen maand.
- Uit de EU-webenquête over drugs van 2021 bleek dat marihuana in de afgelopen twaalf maanden werd gebruikt door 95 % van de respondenten die cannabis gebruikten, tegenover 32 % voor hasj, 25 % voor eetbare producten en 17 % voor extracten. De pandemie heeft gevolgen gehad voor gebruikspatronen van cannabis, waarbij frequentere cannabisgebruikers steeds vaker en minder frequente gebruikers minder gebruikten.
- Cannabis was de drug die in 2020 het vaakst werd gemeld door het Euro-DEN Plus-ziekenhuisnetwerk. Het was betrokken bij 23 % van de gevallen van acute geneesmiddeltoxiciteit (27 % in 2019), doorgaans in aanwezigheid van andere substanties.
- In 2021 meldden 13 van de 31 steden met vergelijkbare gegevens een jaarlijkse toename van de cannabismetaboliet THC-COOH in afvalwatermonsters.
- Uit beschikbare gegevens uit 25 landen blijkt dat in 2020 in Europa ongeveer 80 000 mensen zich voor het eerst voor een gespecialiseerde behandeling hebben gemeld voor problemen in verband met cannabisgebruik. Dit zijn ongeveer 43 000 personen. Cannabis was de belangrijkste probleemdrug die het vaakst werd genoemd door nieuwe cliënten die zich voor het eerst meldden voor behandeling en was goed voor 45 % van alle gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling in Europa.

CANNABIS

HASJ

Inbeslagnames

Aantal

Hoeveelheid

Retail-prijs
(EUR/g)Groothandels-
prijs
(EUR/kg)Sterkte
detailhandel
(% THC)

Geïndexeerde trends

prijs en sterkte op
consumentenniveau

MARIHUANA

Inbeslagnames

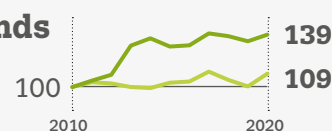
Aantal

Hoeveelheid

Retail-prijs
(EUR/g)Groothandels-
prijs
(EUR/kg)Sterkte
detailhandel
(% THC)

Geïndexeerde trends

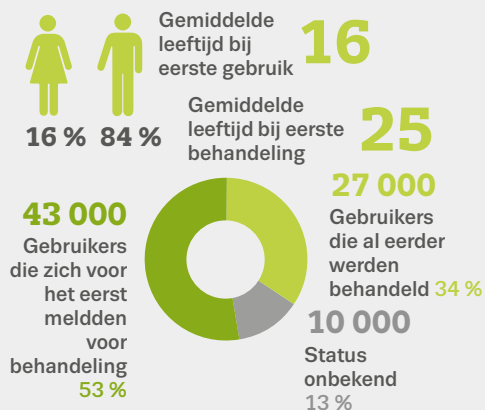
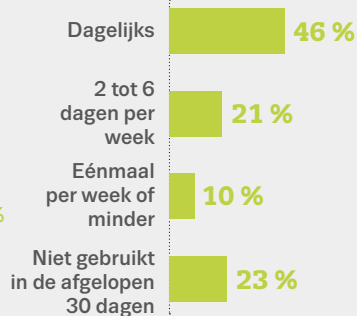
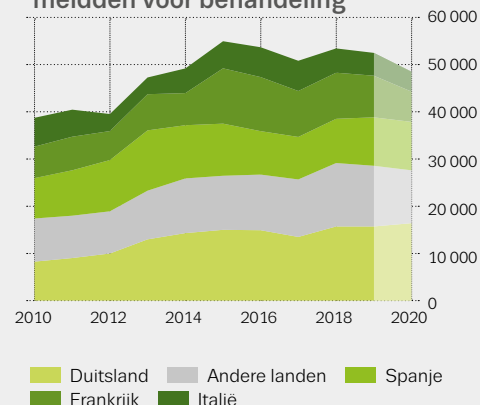
prijs en sterkte op
consumentenniveau

EU + 2 verwijst naar de EU-lidstaten, Turkije en Noorwegen.

Prijs en sterkte van cannabisproducten: nationale gemiddelde waarden – minimum, maximum en interkwartielafstand. De betrokken landen verschillen per indicator.

Gebruikers die zich voor behandeling hebben gemeld

Eigenschappen

Gebruiksfrequentie in
de afgelopen maandGemiddeld gebruik 5,3 dagen
per weekTrends bij gebruikers die zich voor het eerst
meldden voor behandeling

Afgezien van de trends betreffen de gegevens alle personen die zich melden voor behandeling met cannabis als primaire drug. Trends bij gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling zijn gebaseerd op 22 landen. Alleen landen met gegevens voor ten minste negen van de elf jaren zijn opgenomen in de trendgrafiek. Ontbrekende gegevens worden geïnterpoleerd van omliggende jaren. Vanwege veranderingen in de stroom van gegevens op nationaal niveau kunnen de gegevens vanaf 2014 voor Italië niet rechtstreeks met voorgaande jaren worden vergeleken. Vanwege dienstverstoringen als gevolg van COVID-19 moeten de gegevens voor 2020 met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd.

COCAÏNE | Ongekende inbeslagnames van cocaïne benadrukken bedreigingen voor de gezondheid

Over het geheel genomen wijzen de indicatoren erop dat de beschikbaarheid en het gebruik van cocaïne in Europa historisch hoog blijft. In 2020 werd een recordhoeveelheid van 213 ton cocaïne in beslag genomen. Een toename van het aantal ontmantelde cocaïne laboratoria in 2020, inbeslagnames van grondstoffen ingevoerd uit Zuid-Amerika en aanverwante chemische stoffen wijzen samen op grootschalige cocaïne verwerking in Europa. Hoewel er in 2020 enige dalingen werden waargenomen in de indicatoren voor cocaïne gebruik, lijken deze van korte duur te zijn geweest, met voorlopige gegevens voor 2021 die wijzen op een terugkeer naar niveaus van vóór de pandemie. Meldingen van toegenomen gebruik van crackcocaïne in een klein maar toenemend aantal Europese landen wijzen ook op de verspreiding van cocaïne gebruik onder mensen met hoog risico gebruikspatronen. Al met al blijkt uit de beschikbare gegevens dat cocaïne nu een belangrijkere rol speelt bij drugsgelateerde gezondheidsproblemen in Europa.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS EN TRENDS

- In 2020 meldden de EU-lidstaten 64 000 inbeslagnames van cocaïne, goed voor 213 ton (202 ton in 2019). België (70 ton), Nederland (49 ton) en Spanje (37 ton) waren goed voor bijna 75 % van de totale in beslag genomen hoeveelheid.
- De gemiddelde zuiverheid van cocaïne op consumentenniveau varieerde in 2020 in Europa van 31 % tot 80 %, waarbij de helft van de landen melding maakte van een gemiddelde zuiverheid tussen de 54 % en 68 %. De zuiverheid van cocaïne vertoont de afgelopen tien jaar een stijgende trend en bereikte in 2020 een niveau dat 40 % hoger was dan het indexjaar 2010.
- In 2020 waren er 91 000 delicten in verband met het gebruik of bezit van cocaïne, dit betekent een opwaartse trend ten opzichte van de voorgaande vier jaar.
- Uit onderzoeken in de Europese Unie blijkt dat bijna 2,2 miljoen 15- tot 34-jarigen (2,2 % van deze leeftijdsgroep) in het afgelopen jaar cocaïne hebben gebruikt. Van de 14 Europese landen die sinds 2019 enquêtes hebben gehouden en betrouwbaarheidsintervallen hebben aangeleverd, meldden er acht hogere ramingen dan in de voorgaande vergelijkbare enquête, meldden vier landen een stabiele trend en twee landen een lagere raming.
- In 2020 werden dalingen in cocaineresiduen waargenomen – voor de meeste steden met gegevens over gemeentelijk afvalwater voor 2019 en 2020. Uit de gegevens voor 2021 blijkt een toename van de cocaineresiduen in 32 van de 58 steden ten opzichte van 2020, terwijl 12 steden geen verandering meldden en 14 steden een daling meldden.
- In 2020 was cocaïne de op één na meest voorkomende probleemdruk voor gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling, genoemd door 14 000 cliënten of 15 % van alle gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling.
- Cocaïne was het op één na meest voorkomende middel dat in 2020 door Euro-DEN Plus-ziekenhuizen werd gemeld en was goed voor 21 % van de gevallen van acute toxiciteit. Het aantal aanmeldingen waarbij cocaïne betrokken was, nam tussen 2019 en 2020 met 15 % af.
- Van de 22 landen die gegevens verstrekten, was cocaïne, voornamelijk in aanwezigheid van opioïden, bij 13,4 % van de overlijdens door een overdosis betrokken in 2020 (14,3 % in 2019).
- Cocaïne werd in 2020 (22 %) en 2021 (24 %) het vaakst getest bij testlocaties voor drugs in 10 Europese steden.
- In landen met gegevens over 2020 waren slechts vijf EU-landen goed voor meer dan 90 % van de 4 000 personen die zich meldden voor crackgerelateerde behandeling. Dit wijst erop dat naar schatting 7 000 cliënten in 2020 in Europa in behandeling zijn gegaan voor crackproblemen.

**Cocaïne speelt nu een
belangrijkere rol bij
drugsgelateerde
gezondheidsproblemen in
Europa**

COCAÏNE

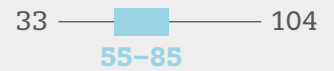
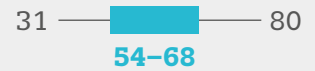
Inbeslagnames

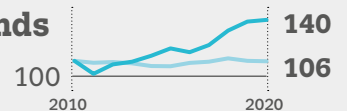
Aantal

Hoeveelheid

Retail-prijs
(EUR/g)Groothandels-
prijs
(EUR/kg)Zuiverheid
detailhandel
(%)

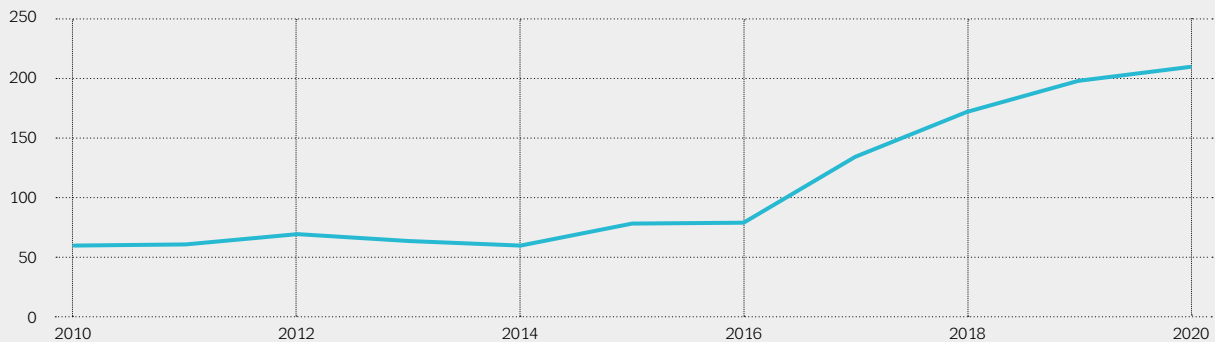
Geïndexeerde trends

prijs en -zuiverheid
consumentenniveau

EU + 2 verwijst naar de EU-lidstaten, Turkije en Noorwegen.

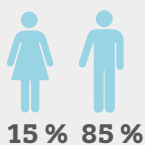
Prijs en zuiverheid van cocaïne: nationale gemiddelde waarden – minimum, maximum en interkwartielafstand. De betrokken landen verschillen per indicator.

Inbeslagnames van cocaïne (ton)

Gebruikers die zich voor behandeling hebben gemeld

Eigenschappen

Gemiddelde leeftijd bij eerste gebruik

23

Gemiddelde leeftijd bij eerste behandeling

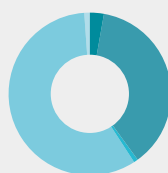
32

14 000
Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling
44 %2000
Status onbekend
6 %

16 000

Gebruikers die al eerder werden behandeld
50 %

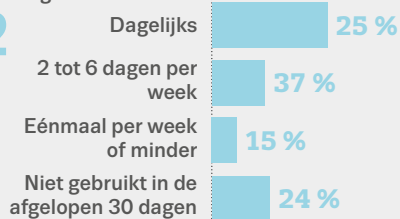
Toedieningswijze

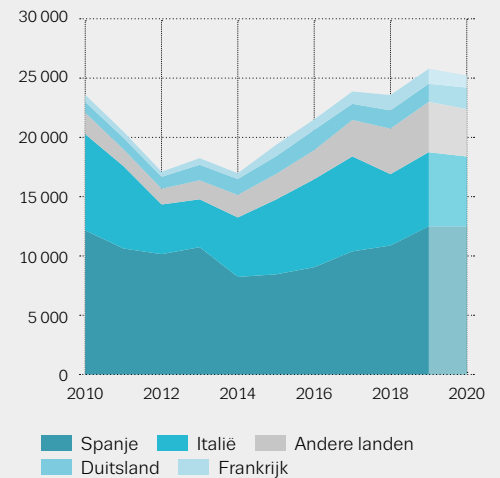
Injecteren	3 %
Roken/inhaleren	36 %
Eten/drinken	1 %
Snuiven	59 %
Andere	1 %

Gebruiksfrequentie in de afgelopen maand

Gemiddeld gebruik 4,1 dagen per week

Trends bij gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling

Afgezien van de trends betreffen de gegevens alle personen die zich melden voor behandeling met cocaïne als primaire drug voor landen die in 2020 gegevens hebben gerapporteerd. Trends bij gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling zijn gebaseerd op 22 landen. Alleen landen met gegevens voor ten minste negen van de elf jaren zijn opgenomen in de trendgrafiek. Ontbrekende gegevens worden geïnterpoleerd van aangrenzende jaren. Vanwege veranderingen in de stroom van gegevens op nationaal niveau kunnen de gegevens vanaf 2014 voor Italië niet rechtstreeks met voorgaande jaren worden vergeleken. Vanwege verstoringen als gevolg van COVID-19 moeten de gegevens voor 2020 met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd.

AMFETAMINE EN METHAMFETAMINE | Productie en gebruik van stimulerende middelen in Europa blijft een probleem

Het is moeilijk om goed te reageren op recente trends in het gebruik van stimulerende middelen, als gevolg van beperkte gegevens en inconsistenties in enkele van de waargenomen trends. De COVID-19-pandemie verstoortte de Europese economie in het uitgaansleven en dit lijkt te hebben geleid tot een verminderde vraag naar stimulerende middelen in 2020, hoewel dit waarschijnlijk van korte duur was. Meer in het algemeen blijkt uit de relatief hoge zuiverheid van inbeslagnames en stabiele prijzen, samen met andere informatie, dat de productie van amfetamine en methamfetamine in de Europese Unie over het algemeen stabiel blijft of de afgelopen jaren mogelijk zelfs is toegenomen. Zoals elders vermeld, zijn er signalen dat de beschikbaarheid en het gebruik van methamfetamine lijken toe te nemen, zij het vanuit een laag startniveau. In slechts een klein aantal landen in Midden- en Oost-Europa worden echter nog steeds hogere percentages methamfetaminegebruik waargenomen. Het is ook belangrijk op te merken dat alle indicatoren er nog steeds op wijzen dat amfetamine in de Europese Unie over het algemeen vaker verkrijgbaar is en vaker wordt gebruikt, hoewel moet worden opgemerkt dat methamfetamine en amfetamine in sommige gegevensreeksen mogelijk niet afzonderlijk worden gerapporteerd. Een toename van het aantal in 2020 ontmantelde amfetaminelaboratoria en een recordhoeveelheid van 21,2 ton van deze drugs die in beslag werd genomen ondersteunen, samen met andere gegevens, ook de conclusie dat de beschikbaarheid van amfetamine hoog blijft en mogelijk zelfs toeneemt. Een groeiende zorg is dat een deel van de productie in de Europese Unie bestemd is voor export naar markten buiten de EU, en dat dit aandeel mogelijk toeneemt. Zo ontmantelde Nederland in 2020 meer grootschalige methamfetaminelaboratoria die voor export buiten Europa produceerden.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS EN TRENDS

- In 2020 rapporteerden EU-lidstaten 25 000 inbeslagnames van amfetamine, met een recordhoeveelheid van 21,2 ton (15,4 ton in 2019). Turkije nam 0,7 ton in beslag (2,8 ton in 2019), waaronder 2,9 miljoen tabletten (11 miljoen in 2019), gemeld als 'captagon'. De gemiddelde zuiverheid van amfetamine op consumetenniveau is de afgelopen tien jaar aanzienlijk toegenomen, terwijl de prijs relatief stabiel is gebleven.
- De EU-lidstaten meldden 6 000 inbeslagnames van methamfetamine, goed voor 2,2 ton in 2020 (3,5 ton in 2019), waarbij Slowakije 1,5 ton van Mexicaanse oorsprong in beslag nam. In 2020 meldde Turkije 34 000 inbeslagnames van methamfetamine, goed voor 4,1 ton (1 ton in 2019). De gemiddelde zuiverheid van methamfetamine is de afgelopen tien jaar toegenomen, voornamelijk sinds 2019.
- Uit enquêtes die tussen 2016 en 2021 door 25 EU-landen werden uitgevoerd, waarin amfetamine en methamfetamine worden gegroepeerd, blijkt dat 1,4 miljoen jongvolwassenen (15–34 jaar) in het afgelopen jaar amfetamines hebben gebruikt (1,4 % van deze leeftijdsgroep). Van de 14 Europese landen die sinds 2019 enquêtes hebben gehouden en betrouwbaarheidsintervallen hebben aangeleverd, meldden er vijf hogere ramingen dan in de voorgaande vergelijkbare enquête, zijn de ramingen in acht landen stabiel en meldde één land lagere ramingen.
- Schattingen van risicovol methamfetaminegebruik variëren van 0,60 per 1 000 inwoners (wat overeenkomt met 363 gebruikers met een hoog risico) in Cyprus, 2,8 per 1 000 gebruikers (10 380 gebruikers met een hoog risico) in Slowakije tot 4,84 per 1 000 gebruikers (33 100 gebruikers met een hoog risico) in Tsjechië.
- Van de 46 steden met gegevens over amfetamineresiduen in gemeentelijk afvalwater voor 2020 en 2021 meldden 23 steden een toename, 14 een stabiele situatie en 9 een daling.
- Van de 57 steden die beschikken over gegevens over methamfetamineresiduen in gemeentelijk afvalwater voor 2020 en 2021 meldden 26 steden een toename, 9 een stabiele situatie en 22 een daling.

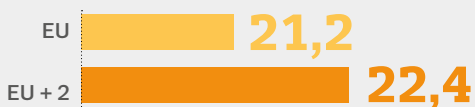
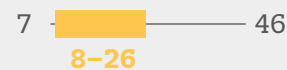
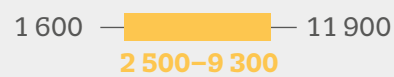
AMFETAMINE

Inbeslagnames

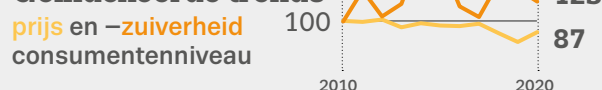
Aantal

Hoeveelheid

Retail-prijs
(EUR/g)Groothandels-
prijs
(EUR/kg)Zuiverheid
detailhandel
(%)

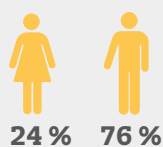
Geïndexeerde trends

EU + 2 verwijst naar de EU-lidstaten, Turkije en Noorwegen. Prijs en zuiverheid van amfetamine: nationale gemiddelde waarden – minimum, maximum en interkwartielafstand. De betrokken landen verschillen per indicator.

Gebruikers die zich voor behandeling hebben gemeld

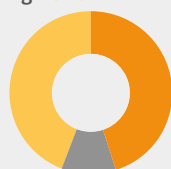
Eigenschappen

Gemiddelde leeftijd bij eerste gebruik
20

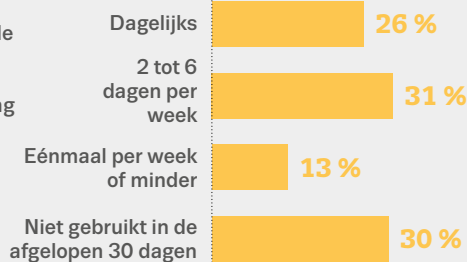
Gemiddelde leeftijd bij eerste behandeling
29

3 700
Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling **45 %**

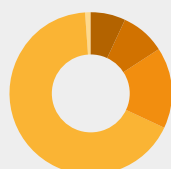

Gebruiksfrequentie in de afgelopen maand

Gemiddeld gebruik 4,4 dagen per week

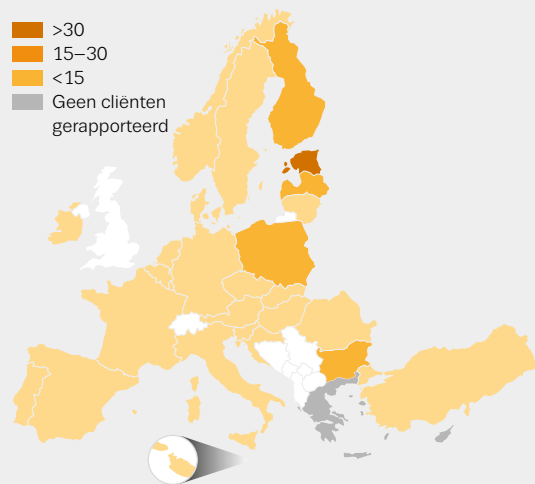

Toedieningswijze

Aandeel gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling voor alle drugs (percentage)

>30
15-30
<15
Geen cliënten gerapporteerd

De gegevens betreffen alle personen die zich melden voor behandeling met amfetamine als primaire drug voor landen die gegevens voor 2020 hebben gerapporteerd, met uitzondering van de kaart, die oudere gegevens bevat voor Spanje, Kroatië, Letland en Nederland. Op de kaart hebben de gegevens voor Zweden en Noorwegen betrekking op cliënten die andere stimulerende middelen dan cocaïne als primaire drug noemden.

- Meer dan 8 000 cliënten die zich in 2020 in Europa hebben aangemeld voor een gespecialiseerde behandeling voor problemen met drugs noemen amfetamine als hun primaire drug. Ongeveer 3 700 van hen meldden zich voor het eerst in hun leven aan voor behandeling.
- Gebruikers van amfetamine of methamfetamine vertegenwoordigden in 2020 ten minste 15 % van de gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling in Bulgarije, Estland, Duitsland, Letland, Polen, Slowakije, Finland en Turkije.
- In sommige landen, waaronder Finland, Noorwegen, Polen en Zweden, wordt injecteren gemeld als een gebruikelijke wijze van toediening van amfetamine.
- Ongeveer 7 % van de amfetaminecliënten die in 2020 in Europa in behandeling gingen, meldde dat injecteren de belangrijkste wijze van toediening was, terwijl 67 % snuiven meldde en 16 % aangaf de drug oraal te gebruiken. De vraag naar behandeling was echter sterk geconcentreerd in slechts enkele landen.
- Amfetamine was de op drie na meest voorkomende drug die in 2020 door Euro-DEN Plus-ziekenhuizen werd gemeld en was goed voor 13 % van de spoedgevallen.
- Van de 20 landen waar in 2020 gegevens beschikbaar waren uit postmortaal onderzoek, meldden Noorwegen (74 overlijdens), Finland (67), Oostenrijk (28), Tsjechië (18), Slowakije (17) en Estland (17) allemaal een toename van het aantal overlijdens waarbij sprake was van amfetamines ten opzichte van het voorgaande jaar. Gezien het geringe aantal gevallen in sommige landen mogen de schommelingen echter niet worden overschat.
- Cliënten die zich melden voor behandeling en methamfetamine als hun belangrijkste probleemdrug noemen, bevinden zich voornamelijk in Tsjechië, Duitsland, Slowakije en Turkije, die samen goed zijn voor 93 % van de 9 400 methamfetaminecliënten die in 2020 werden gemeld. 4 200 van hen waren cliënten die zich voor het eerst meldden voor behandeling.
- Methamfetamine was de elfde meest voorkomende drug die in 2020 door Euro-DEN Plus-ziekenhuizen werd gemeld en was goed voor 2 % van de gevallen van acute drugsintoxicaties (2 % in 2019).

Er zijn signalen dat de beschikbaarheid en het gebruik van methamfetamine lijken toe te nemen, zij het vanaf een laag startniveau

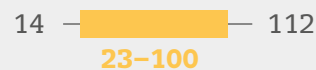
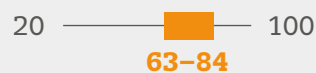
METHAMFETAMINE

Inbeslagnames

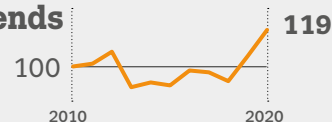
Aantal

Hoeveelheid

Retail-prijs
(EUR/g)Zuiverheid
detailhandel
(%)

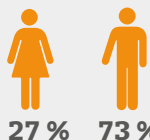
Geïndexeerde trends

Zuiverheid
consumentenniveau

EU + 2 verwijst naar de EU-lidstaten, Turkije en Noorwegen. Prijs en zuiverheid van methamfetamine: nationale gemiddelde waarden – minimum, maximum en interkwartielafstand. De betrokken landen verschillen per indicator.

Gebruikers die zich voor behandeling hebben gemeld

Eigenschappen

Gemiddelde leeftijd bij eerste gebruik

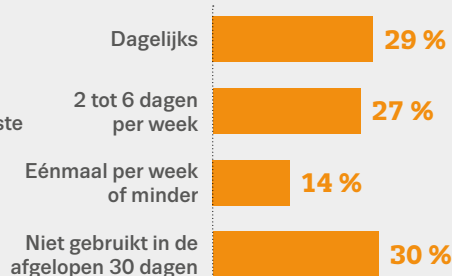
21

Gemiddelde leeftijd bij eerste behandeling

30

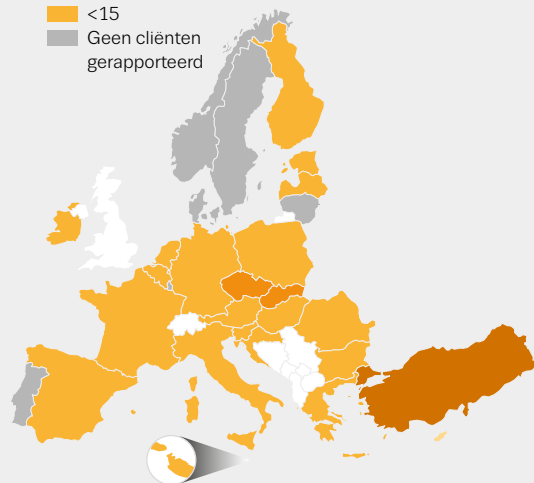
Gebruiksfrequentie in de afgelopen maand

Gemiddeld gebruik 4,5 dagen per week

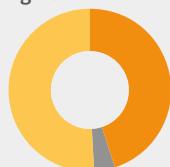

Aandeel gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling voor alle drugs (percentage)

>30
15–30
<15
Geen cliënten gerapporteerd

4 200
Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling 45 %

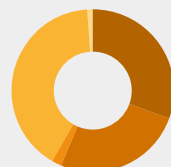

400

Status onbekend 4 %

4 800
Gebruikers die al eerder werden behandeld 51 %

Toedieningswijze

De gegevens betreffen alle personen die zich melden voor behandeling met methamfetamine als primaire drug voor landen die gegevens voor 2020 hebben gemeld, met uitzondering van de kaart met oudere gegevens voor Spanje, Kroatië, Letland en Nederland.

MDMA | ondanks een pandemische verstoring in het uitgaansleven blijven sterke MDMA-producten een punt van zorg

Het aantal ontmantelde MDMA-laboratoria bleef relatief stabiel in 2020 en de hoeveelheden in beslag genomen MDMA-tabletten stegen, hoewel de inbeslagnames van poeders gehalveerd waren. Het is niet duidelijk of deze gegevens wijzen op een afname van de beschikbaarheid van MDMA-poeder op de drugsmarkt. De voortdurende beschikbaarheid van pillen met een hoog gehalte MDMA levert gebruikers een risico op voor schadelijke gevolgen voor de gezondheid. Er waren echter aanwijzingen dat het gebruik van MDMA in 2020 afnam. Deze daling hield waarschijnlijk verband met ernstige verstoringen van de Europese uitgaanseconomie, die zich in 2021 doorzette. Hieruit blijkt dat niet-representatieve gegevens van de analyse van het afvalwater van MDMA-residuen, drugstesten en focusgroepen met hulpverleners erop wijzen dat het MDMA-gebruik in 2021 onder het niveau van vóór de pandemie is gebleven. Andere door Euro-DEN Plus gerapporteerde gegevens over het aantal MDMA-gerelateerde spoedgevallen in ziekenhuizen namen in 2020 met ongeveer de helft af. Het valt nog af te wachten of het MDMA-gebruik weer zal aantrekken tot het niveau van vóór de pandemie, aangezien de COVID-19-beperkingen in heel Europa zijn versoepeld.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS EN TRENDS

- In 2020 rapporteerden EU-landen 13 000 inbeslagnames van MDMA (25 000 in 2019). De inbeslagnames van MDMA-poeder in de Europese Unie bedroegen 1 ton (2,2 ton in 2019) en de inbeslagnames van MDMA-tabletten bereikten 4,7 miljoen (3,9 miljoen in 2019). Turkije nam 11,1 miljoen MDMA-tabletten in beslag (8,7 miljoen in 2019).
- Het gemiddelde MDMA-gehalte in tabletten en de zuiverheid van poeders bleven in 2020 stabiel. In Europa werden MDMA-tabletten in beslag genomen die gemiddeld 125 tot 200 mg MDMA bevatten, en de gemiddelde zuiverheid van in beslag genomen MDMA-poeders varieerde van 43 % tot 95 %.
- In 2020 bedroeg de gemiddelde hoeveelheid MDMA per tablet die werd getest door drugstestfaciliteiten in 17 Europese steden 180 milligram (179 milligram in 2019). De gemiddelde zuiverheid van MDMA-poeder was 79 % (80 % in 2019).
- Uit enquêtes die tussen 2015 en 2021 door 26 EU-landen zijn uitgevoerd, blijkt dat 1,9 miljoen jongvolwassenen (15–34 jaar) in het afgelopen jaar MDMA hebben gebruikt (1,9 % van deze leeftijdsgroep). Prevalentieschattingen voor 15- tot 24-jarigen liggen hoger: naar schatting heeft 2,2 % (1 miljoen) van hen in het afgelopen jaar MDMA gebruikt.
- Uit de gegevens over het MDMA-gebruik komt geen algemene trend naar voren. Van de 14 Europese landen die sinds 2019 enquêtes hebben gehouden en betrouwbaarheidsintervallen hebben aangeleverd, meldden er zeven hogere ramingen dan in de voorgaande vergelijkbare enquête, zijn de ramingen in zes landen stabiel en meldde één land een daling.
- Van de 58 steden die beschikken over gegevens over MDMA-residuen in gemeentelijk afvalwater voor 2020 en 2021 meldden 15 steden een toename, 5 een stabiele situatie en 38 een daling. Van de tien steden met gegevens voor zowel 2011 als 2021, hadden er negen in 2021 een grotere MDMA-lading dan in 2011.
- MDMA was de op vijf na meest voorkomende drug die in 2020 door Euro-DEN Plus-ziekenhuizen werd gemeld en was goed voor 6 % van de gevallen van acute toxiciteit. Het aantal spoedgevallen in verband met MDMA nam af tot 376 in 2020 (661 in 2019).

De voortdurende beschikbaarheid van pillen met een hoog gehalte MDMA levert voor gebruikers een risico op van schadelijke gevolgen voor de gezondheid

MDMA

Inbeslagnames

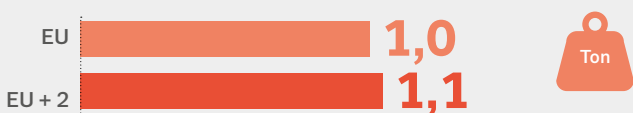
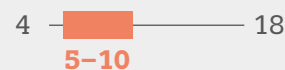
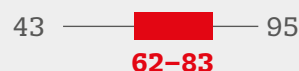
Aantal

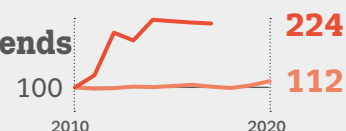
Hoeveelheid

Hoeveelheid

Retail-prijs
(EUR/tablet)Retail-prijs
(EUR/g poeder)Groothandels-
prijs
(EUR/1 000 tabletten)MDMA-gehalte
detailhandel
(mg/tablet)MDMA-zuiverheid
detailhandel
(poeder %)

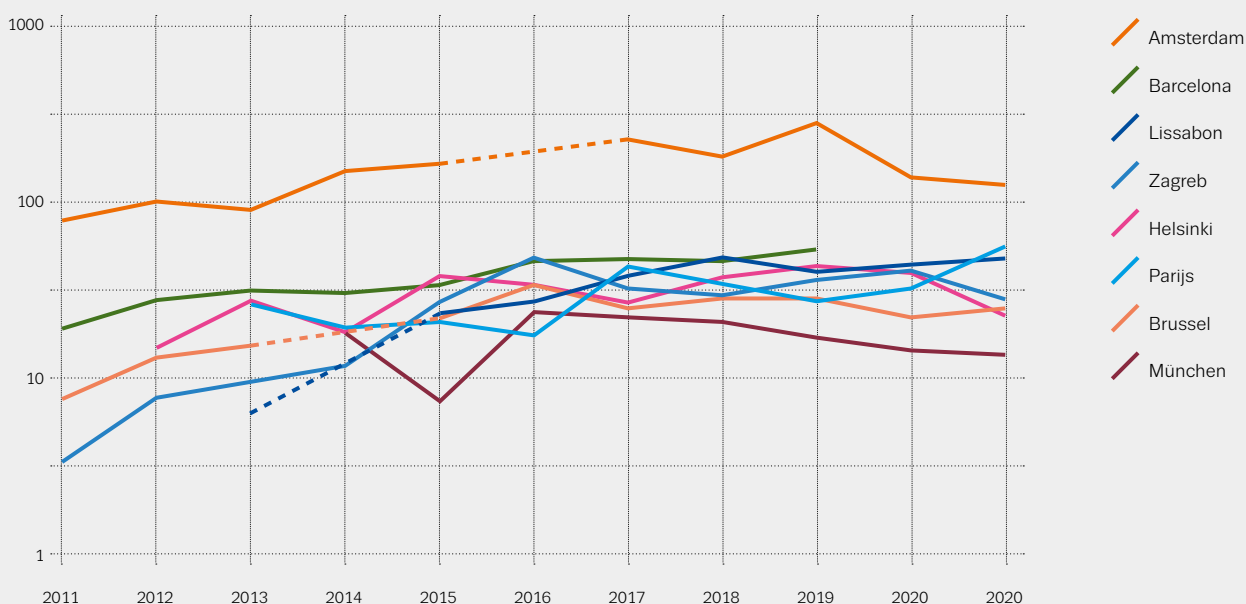
Geïndexeerde trends

Prijs en MDMA-
gehalte

EU + 2 verwijst naar de EU-lidstaten, Turkije en Noorwegen. Prijs en gehalte of zuiverheid van MDMA-producten: gemiddelde nationale waarden — minimum, maximum en interkwartielafstand. De landen verschillen per indicator. Op basis van de beschikbare gegevens kan geen trendanalyse van het MDMA-gehalte worden gemaakt.

MDMA-residuen in afvalwater in geselecteerde Europese steden

mg/1 000 inwoners/dag

Gemiddelde dagelijkse hoeveelheden MDMA in milligram per 1 000 inwoners. De monsters werden van 2011 tot 2021 elk jaar gedurende een week afgenomen in geselecteerde Europese steden. Bron: Sewage Analysis Core Group Europe (SCORE).

HEROÏNE EN ANDERE OPIOÏDEN | Heroïne blijft de meest gebruikte opioïde in Europa, ondanks verschuivingen in de smokkelroutes

Indicatoren van heroïnegebruik en afname van de hoeveelheid heroïne die in 2020 door Turkije en Bulgarije in beslag werd genomen, samen met grote inbeslagnames die werden gemeld in andere doorvoerlanden, duiden erop dat COVID-19-vervoersbeperkingen de handel in deze drug langs de Balkanroute naar de Europese Unie mogelijk hebben verstoord. Dit kan ook een verklaring zijn voor het tekort aan heroïne dat sommige landen in 2020 hebben gemeld. Verstoringen van de handel bleken van korte duur te zijn, en uit voorlopige gegevens voor 2021 blijkt dat de inbeslagnames van heroïne zijn teruggekeerd naar het niveau van vóór de pandemie. Landen die melding maakten van een tekort, namen echter ook nota van het gebruik van vervangende stoffen, waaronder oneigenlijk gebruikte methadon, stimulerende middelen en benzodiazepines.

Hoewel heroïne de meest gebruikte illegale opioïde blijft in Europa en de drug die verantwoordelijk is voor de meeste drugsgelateerde overlijdens, is er toenemende bezorgdheid over de rol van synthetische opioïden in het Europese drugsprobleem. Fentanylderivaten vormen een bijzonder punt van zorg vanwege de centrale rol die deze groep van opioïden speelt in het Noord-Amerikaanse opioïdenprobleem. Er zijn in Europa gevallen van fentanyl gemeld en fentanylderivaten zijn in het verleden de meest voorkomende vorm van opioïden die in Estland wordt gebruikt en soms door andere landen wordt gemeld. De beperkte beschikbare gegevens wijzen erop dat zowel fatale als niet-fatale overdoses toegeschreven aan fentanyl in 2020 daalden. In het algemeen zijn er echter ook signalen dat andere synthetische opioïden in sommige landen een belangrijkere rol spelen bij drugsproblemen. Een belangrijk voorbehoud hierbij is dat de huidige surveillancesystemen trends in het gebruik van synthetische opioïden mogelijk niet goed documenteren, en dit is daarom een gebied waarop de monitoringscapaciteit moet worden verbeterd.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS EN TRENDS

- De EU-lidstaten rapporteerden 18 000 inbeslagnames van heroïne, goed voor 5,1 ton in 2020 (7,9 ton in 2019). Frankrijk (1,1 ton), België (0,7 ton), Italië (0,5 ton) en Polen (0,5 ton) rapporteerden grote hoeveelheden. Turkije nam in 2020 meer dan 13,4 ton heroïne in beslag (20 ton in 2019).
- De gemiddelde zuiverheid van heroïne op consumentenniveau varieerde in 2020 van 13 % tot 55 %, waarbij de helft van de landen melding maakte van een gemiddelde zuiverheid tussen de 17 % en 26 %. Geïndexeerde trends wijzen erop dat de gemiddelde zuiverheid van heroïne tussen 2010 en 2020 met 9 % is gestegen, terwijl de prijs van heroïne met 8 % is gedaald.
- In 2020 werden bijna 10 000 inbeslagnames van andere opioïden gemeld, goed voor meer dan 3,5 ton, meer dan 130 liter en 1,6 miljoen tabletten. In datzelfde jaar werden in Europa 1,5 kilogram fentanylderivaten in beslag genomen en in Nederland 1,3 kilogram fentanyl.
- Over het geheel genomen wijzen de beschikbare indicatoren erop dat het heroïnegebruik in 2020 stabiel is gebleven ten opzichte van voorgaande jaren. Naar schatting heeft 0,34 % van de EU-bevolking, ongeveer 1 miljoen mensen, in 2020 opioïden gebruikt.
- In 2020 werden ongeveer 22 000 delicten in verband met het gebruik of bezit van heroïne gemeld.
- In 2020 werden bij 66 000 cliënten, ofwel 28 % van alle cliënten die zich in Europa voor een behandeling voor problemen met drugs meldden, opioïden gemeld als de belangrijkste reden voor het starten van een gespecialiseerde behandeling. Heroïne was de primaire drug voor 8 500 (77 %) van de 11 200 gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling en die een specifieke opioïde als hun belangrijkste probleemdrug noemden. Nog eens 2 300 cliënten die voor het eerst opioïden gebruikten, vermeldden hun primaire drug niet.
- Uit nationale gegevens van 18 EU-lidstaten blijkt dat naar schatting 173 000 cliënten in 2020 een behandeling met opioïdenagonisten hebben gekregen (170 000 in 2019).
- Met 18 % bleef heroïne in 2020 de op twee na meest voorkomende oorzaak van gevallen van acute geneesmiddelentoxiciteit in Euro-DEN Plus-ziekenhuizen.
- Bij naar schatting 74 % van de in de Europese Unie gemelde fatale overdoses werden opioïden aangetroffen. Er zij op gewezen dat in toxicologische rapporten over vermoedelijke drugsgelateerde overlijdens vaak meerdere drugs worden aangetroffen.

HEROÏNE

Inbeslagnames

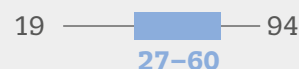
Aantal

Hoeveelheid

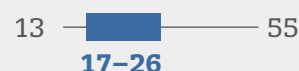
Retail-prijs (EUR/g)

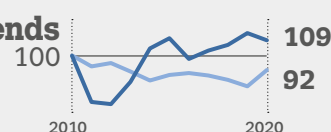
Groothandelsprijs (EUR/kg)

Zuiverheid detailhandel (%)

Geïndexeerde trends prijs en –zuiverheid consumentenniveau

EU + 2 verwijst naar de EU-lidstaten, Turkije en Noorwegen. Prijs en zuiverheid van 'bruine heroïne': nationale gemiddelde waarden – minimum, maximum en interkwartielafstand. De betrokken landen verschillen per indicator.

Gebruikers die zich voor behandeling hebben gemeld

Eigenschappen

18 % 82 %

Gemiddelde leeftijd bij eerste behandeling

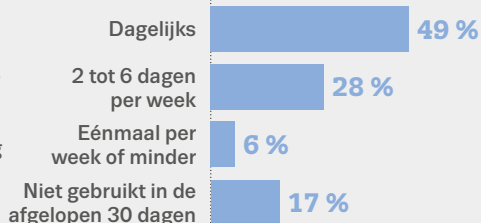
34

Gemiddelde leeftijd bij eerste gebruik

23

Gebruiksfrequentie in de afgelopen maand

Gemiddeld gebruik 5,6 dagen per week

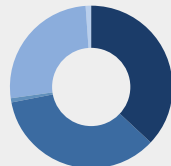

Toedieningswijze

32 000 Gebruikers die al eerder werden behandeld 74 %

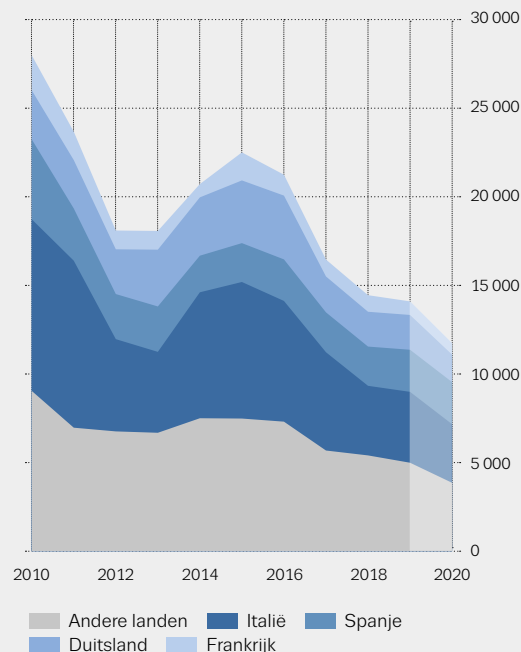

8 500 Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling 20 %

- Injecteren, 38 %
- Roken/inhaleren, 35 %
- Eten/drinken, 1 %
- Snuiven, 25 %
- Andere, 1 %

Trends bij gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling

Afgezien van trends betreffen de gegevens alle personen die zich melden voor behandeling met heroïne als primaire drug voor landen die in 2020 gegevens hebben gemeld. Trendgegevens voor Duitsland betreffen personen die zich meldten met 'opioiden' als primaire drug. Trends bij gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling zijn gebaseerd op 22 landen. Alleen landen met gegevens voor ten minste negen van de elf jaren zijn opgenomen in de trendgrafiek. Ontbrekende gegevens worden geïnterpoleerd van aangrenzende jaren. Vanwege veranderingen in de stroom van gegevens op nationaal niveau kunnen de gegevens vanaf 2014 voor Italië niet rechtstreeks met voorgaande jaren worden vergeleken. Vanwege verstoringen als gevolg van COVID-19 moeten de gegevens voor 2020 met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd.

NIEUWE PSYCHOACTIEVE SUBSTANTIES | **Gevaarlijke stoffen komen nog steeds voor**

In 2020 is bijna 7 ton nieuwe psychoactieve substanties in beslag genomen. Deze substanties worden verkocht vanwege hun psychoactieve eigenschappen, maar worden niet gecontroleerd op grond van de internationale drugsverdragen. De Europese markt voor nieuwe psychoactieve substanties heeft te lijden gehad van beperkingen op de productie en uitvoer die onlangs zijn opgelegd door China, een van de belangrijkste herkomstlanden. De inbeslagnames in 2020 leken een aanpassing van de markt voor deze veranderingen te betekenen, aangezien ze werden gedomineerd door een klein aantal grootschalige inbeslagnames van synthetische cathinonen, die voornamelijk vanuit India werden verhandeld. Sinds 2015 zijn echter in Europa ten minste 52 laboratoria ontdekt die deze substanties vervaardigen. China heeft in 2019 ook generieke controles op fentanylderivaten ingevoerd. Interessant genoeg werden in 2020 of 2021 in Europa geen nieuwe vormen van fentanyl aangetroffen. Tussen 2020 en 2021 werden in Europa echter 15 nieuwe synthetische opioïden aangetroffen die niet onder fentanylcontroles vallen. Hiertoe behoren 9 sterke benzimidazoolopioïden. Daarnaast werden in 2021 in Europa vier nieuwe synthetische cannabinoïden 'OXIZID' ontdekt, schijnbaar als vervangende substanties naar aanleiding van het Chinese verbod op alle klassen van synthetische cannabinoïden.

Er bestaat ook bezorgdheid over de toenemende overlap tussen de markten voor illegale drugs en nieuwe psychoactieve substanties. Voorbeelden hiervan zijn de vervalsing van cannabisproducten met een laag THC-gehalte en eetbare producten met synthetische cannabinoïden, de productie van namaakgeneesmiddelen zoals oxycodon-tabletten waarvan is vastgesteld dat ze krachtige benzimidazoolopioïden bevatten en namaakxanax en diazepam-tabletten die nieuwe benzodiazepines bevatten. Deze ontwikkelingen betekenen dat gebruikers onbewust kunnen worden blootgesteld aan krachtige stoffen die het risico op fatale of niet-fatale overdoses kunnen verhogen.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS EN TRENDS

- Eind 2021 monitorde het EMCDDA ongeveer 880 nieuwe psychoactieve substanties, waarvan er in 2021 52 voor het eerst werden gemeld in Europa.
- In 2020 werden ongeveer 370 eerder gemelde nieuwe psychoactieve substanties op de markt aangetroffen.
- In 2020 waren de EU-lidstaten goed voor 21 230 van de 41 100 inbeslagnames van nieuwe psychoactieve substanties die werden gemeld in de Europese Unie, Turkije en Noorwegen, goed voor 5,1 van de 6,9 ton die in beslag werd genomen.
- In 2020 bestond 65 % van het in beslag genomen materiaal (3,3 ton) uit cathinonenpoeder, waarvan *N*-ethylhexedrone goed was voor een derde, terwijl 3-MMC en 3-CMC elk een kwart vertegenwoordigden.
- In totaal zijn er sinds 2008 in Europa 224 nieuwe synthetische cannabinoïden ontdekt, waarvan er 15 voor het eerst werden gemeld in 2021. In 2020 rapporteerden EU-lidstaten 6 300 inbeslagnames, goed voor 236 kilogram materiaal dat synthetische cannabinoïden bevatte.
- In 2020 werden door drie landen sterfgevallen gemeld waarbij synthetische cannabinoïden betrokken waren: Duitsland (9), Hongarije (34) en Turkije (49).
- De 73 nieuwe synthetische opioïden die tussen 2009 en 2021 werden aangetroffen, omvatten 6 nieuwe opioïden die in 2021 voor het eerst werden gerapporteerd. In 2020 meldden de EU-lidstaten ongeveer 600 inbeslagnames van nieuwe opioïden, wat neerkomt op 11 kilogram materiaal.

Nationale schattingen van het gebruik in het afgelopen jaar van nieuwe psychoactieve substanties (met uitzondering van ketamine en GHB) onder jongvolwassenen (15–34 jaar) variëren van 0,1 % in Letland tot 5,1 % in Roemenië. Uit de ESPAD 2019-enquête onder scholieren bleek dat het 'ooit'-gebruik van nieuwe psychoactieve substanties varieerde van 0,9 % tot 6,6 %, waarbij het 'ooit'-gebruik van synthetische cannabinoïden varieerde van 1,1 % tot 5,2 % en het gebruik van synthetische cathinonen van 0,2 % tot 2,5 %.

In 2020 was 3-MMC betrokken bij 38 gevallen van acute geneesmiddeltoxiciteit in 5 Euro-DEN Plus-ziekenhuizen.

In 2020 werden door drugstesten in 10 Europese steden lage concentraties van 3-MMC aangetroffen.

In de analyse van 1 166 gebruikte spuiten die in 2020 werden verzameld door het ESCAPE-netwerk van zeven Europese steden werden synthetische cathinonen aangetroffen in meer dan de helft van alle spuiten die in Boedapest en Parijs werden geanalyseerd.

NIEUWE PSYCHOACTIEVE SUBSTANTIES

52

voor het eerst gemeld in 2021

880

gemonitord

372

jaarlijks op de markt

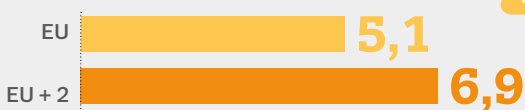

Inbeslagnames

Aantal

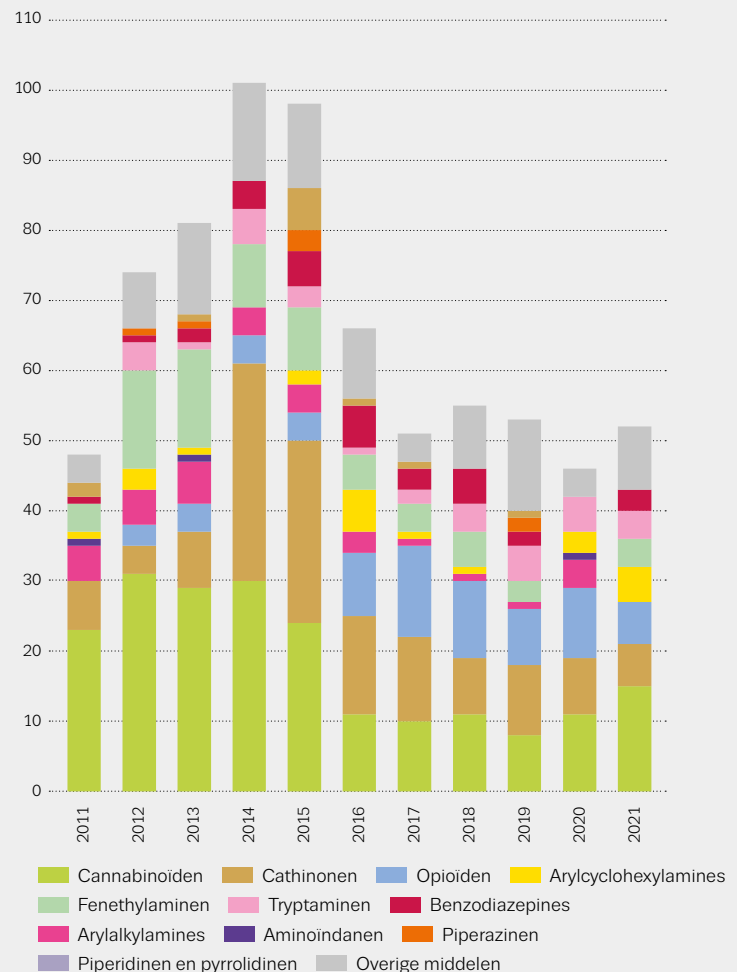

Hoeveelheid (ton)

EU + 2 verwijst naar de EU-lidstaten, Turkije en Noorwegen. Alle fysische vormen gemeten in gewichtseenheden – waaronder kruidenmateriaal, poeders, harsen en andere).

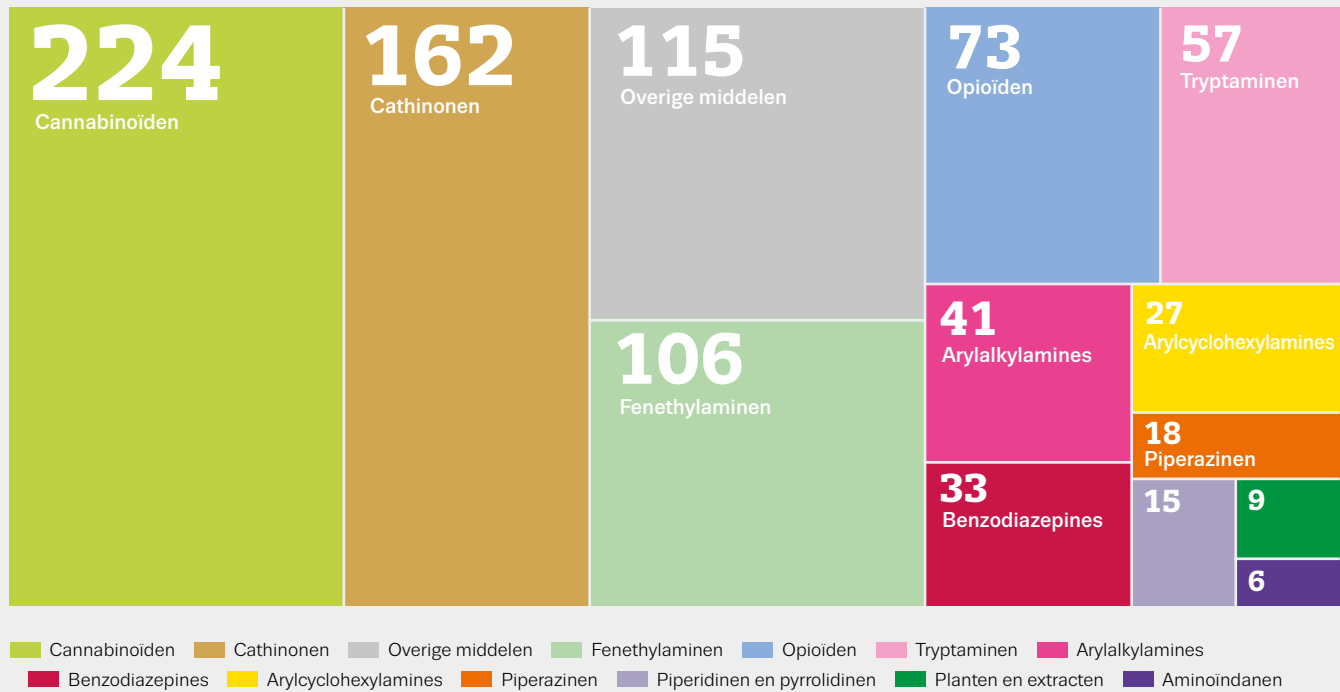
Aantal en categorieën nieuwe psychoactieve substanties die voor het eerst aan het EU-Early warning systeem zijn gemeld, 2011–2021

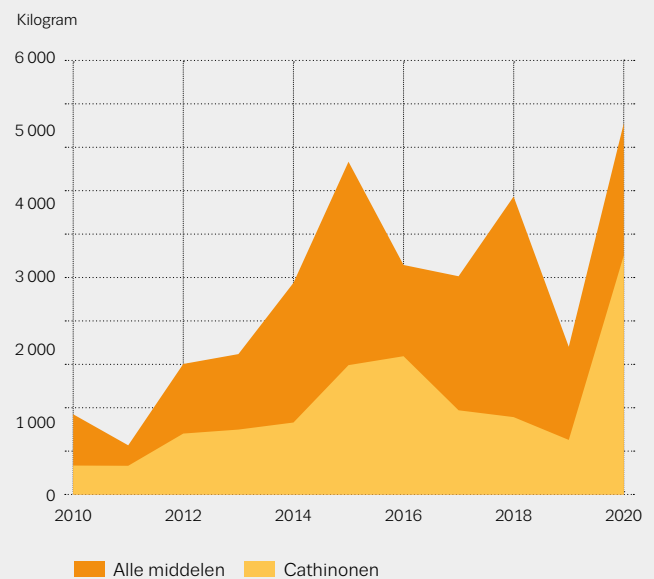
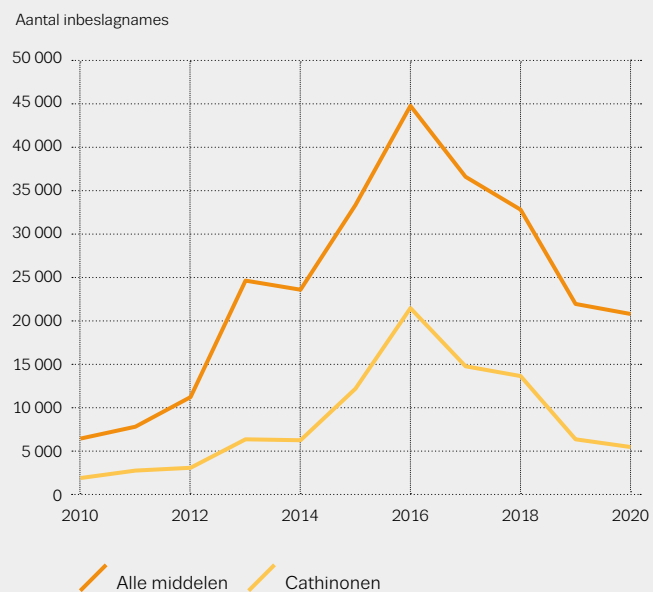
Vervolg op volgende pagina →

NIEUWE PSYCHOACTIEVE SUBSTANTIES

Aantal substanties dat door het EU-Early warning systeem wordt gemonitord, per categorie

Inbeslagnames van nieuwe psychoactieve substanties gemeld aan het EU Early Warning Systeem: trends in het aantal inbeslagnames (links) en onderschepte hoeveelheden (rechts), 2010–20

ANDERE DRUGS | Signalen van schadelijke effecten van soms gebruikte dissociatieve drugs

De prevalentie van het gebruik van hallucinogene en dissociatieve drugs is in Europa over het algemeen laag. In sommige landen is bezorgdheid geuit over toegenomen problemen in verband met het gebruik van drugs zoals ketamine, GBL en GHB, maar de situatie op nationaal niveau lijkt erg heterogeen en de omvang van problemen in verband met het gebruik van dit soort substanties is moeilijk te kwantificeren. Het monitoren van trends op dit gebied wordt ook bemoeilijkt door het feit dat intensief gebruik van dergelijke geneesmiddelen vaak voorkomt in nicheomgevingen en -contexten. Ondanks deze problemen zijn er tekenen die wijzen op toenemende schade in verband met sommige van deze drugs. Het verbeteren van onze monitoringscapaciteit om trends in hallucinogene en dissociatieve drugs te volgen, wordt steeds belangrijker. Uit informatie uit zeven EU-lidstaten blijkt bijvoorbeeld dat het gebruik van distikstofoxide (lachgas) kan toeneemt onder jongeren. Het gebruik van distikstofoxide voor intoxicatie vormt een uitdaging voor de regelgeving, aangezien deze stof ook legitieme commerciële toepassingen heeft.

BELANGRIJKSTE GEGEVENS EN TRENDS

- Inbeslagnames van hallucinogene en dissociatieve drugs worden niet consistent gemonitord. De beperkte beschikbare informatie is te vinden in verschillende monitoringsystemen van het EMCDDA, maar is onvolledig en divers.
- In 2020 zijn in Europa 1 600 inbeslagnames van LSD (lysergeenzuurdiethylamide) gemeld, die samen goed waren voor 71 000 eenheden. Negentien landen rapporteerden 1 000 inbeslagnames van hallucinogene paddenstoelen, goed voor 158 kilogram. Dertien EU-landen meldden 200 inbeslagnames van DMT (dimethyltryptamine), met een totaalgewicht van 42 kg, voornamelijk in Portugal (16 kg), Polen (12 kg) en Italië (11 kg), 4 liter van DMT, voornamelijk in Roemenië, en 30 600 eenheden, voornamelijk in Spanje.
- Zestien EU-landen meldden 1 600 inbeslagnames van ketamine, goed voor 240 kilogram en 8 liter.
- Achttien Europese landen meldden 2 000 inbeslagnames van GHB (gamma-hydroxyboterzuur) of diens precursor GBL (gamma-butyrolacton), goed voor een totaal gewicht van 60 kilogram en 16 000 liter. GBL heeft vele industriële doeleinden, waardoor de gegevens moeilijk te interpreteren zijn.
- Uit recente nationale enquêtes onder jongvolwassenen (15–34 jaar) blijkt dat de geschatte prevalentie in het afgelopen jaar voor zowel LSD als hallucinogene paddenstoelen gelijk is aan of lager is dan 1 %. Uitzonderingen zijn Tsjechië (5,3 % in 2020), Oostenrijk (3,8 % in 2020), Finland (2,0 % in 2018), Nederland (1,7 % in 2020), Estland (1,6 % in 2018, 16–34) en Denemarken (1,5 % in 2021) voor hallucinogene paddenstoelen, en Oostenrijk (3,4 % in 2020), Ierland (2,4 % in 2019), Finland (2,0 % in 2018), Tsjechië (1,8 % in 2020), Estland (1,7 % in 2018, 16–34) en Letland (1,4 % in 2020) voor LSD.
- In de Europese internet-enquête over drugs gebruikte 20 % van de mensen die in de afgelopen twaalf maanden drugs gebruikten LSD, terwijl 13 % ketamine gebruikte.
- Recente schattingen van de prevalentie van ketaminegebruik in het afgelopen jaar onder jongvolwassenen (16–34 jaar) variëren van 0,4 % in Denemarken (2021) tot 0,8 % in Roemenië (2019). Nederland meldde dat het gebruik van ketamine onder jongeren in het nachtelijk uitgaansmilieu is toegenomen.

- GHB was de op vijf na meest voorkomende drug die in 2020 door Euro-DEN Plus-ziekenhuizen werd gemeld. GHB was aanwezig in 11 % van de gevallen van acute drugsintoxicaties en 35 % van de opnamen voor kritieke zorg, hetgeen wijst op overdosisrisico's. LSD was aanwezig in 1,7 % van de gevallen van acute drugsintoxicaties, terwijl ketamine aanwezig was in 1,3 % van de gevallen.
- Gegevens over drugsintoxicaties duiden op een recente toename van het gebruik van distikstofoxide (lachgas). De Euro-DEN Plus-ziekenhuizen in Amsterdam meldden een toename van het aantal aanmeldingen in verband met distikstofoxide (15 in 2020, van 1 in 2019) en Antwerpen (44 in zowel 2019 als 2020, van 6 in 2017–18), terwijl in 2020 de Franse vergiftiging-informatiecentra melding maakten van 134 gevallen (46 in 2019) en de Nederlandse vergiftiging-informatiecentra melding maakten van 144 gevallen (128 in 2019).

BIJLAGE

Nationale gegevens over schattingen van de prevalentie van drugsgebruik, waaronder problematisch opioïdengebruik, behandeling met opioïdenagonisten, totaal aantal cliënten dat een behandeling ondergaat, cliënten die een behandeling beginnen, injecterend drugsgebruik, drugsgelateerde overlijdens, drugsgelateerde infectieziekten, uitdelen van spuiten en inbeslagnames. De gegevens zijn ontleend aan en vormen een deelverzameling van het [Statistical Bulletin 2022](#) van het EMCDDA, waarin aantekeningen en metagegevens beschikbaar zijn. De jaren waarop de gegevens betrekking hebben, worden aangegeven.

TABEL A1

OPIOÏDEN

Land	Opioidengebruik met een hoog risico (schatting)		Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld						Cliënten in behandeling met opioïde agonist
			Opioidencliënten als % van alle behandelaanvragen			% van opioïdencliënten dat injecteert (de belangrijkste wijze van toediening)			
			Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	
			Jaar van schatting	gevallen per 1 000	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	
België	–	–	18,9 (1 898)	6,2 (221)	26,4 (1 583)	13,3 (230)	6,2 (13)	14,2 (204)	15 840
Bulgarije	–	–	72,6 (653)	31 (70)	87,6 (566)	63,9 (408)	62,9 (44)	64,7 (357)	3 031
Tsjechië (¹)	2020	1,6–1,7	37,7 (2 747)	18,7 (470)	36,8 (1 229)	61,7 (1 059)	56,8 (246)	63,5 (704)	5 000
Denemarken	2016	4,0–9,6	11 (565)	11,5 (503)	7,8 (150)	8,4 (40)	1,4 (2)	12,1 (38)	6 600
Duitsland	2019	1,9–2,3	14,1 (6 081)	6,5 (1 559)	24,2 (4 040)	21,1 (851)	15,6 (161)	22,7 (600)	81 300
Estland	–	–	60,3 (234)	39,5 (47)	68 (155)	78,8 (182)	68,1 (32)	77,9 (120)	1 076
Ierland	2014	6,1–7,0	36,5 (3 419)	14,5 (550)	53,2 (2 716)	32,4 (1 080)	17,3 (95)	35,4 (934)	11 185
Griekenland	2020	1,5–2,3	53,3 (1 704)	31 (399)	68,3 (1 298)	25,7 (436)	20,4 (81)	27,4 (354)	9 211
Spanje	2019	1,4–2,7	22,3 (11 170)	11,2 (3 068)	37,3 (7 719)	10,8 (1 177)	5,9 (179)	12,3 (932)	58 540
Frankrijk	2019	4,9–5,2	25,6 (9 562)	13,2 (1 229)	37,4 (5 863)	15,4 (1 282)	9,7 (109)	17,2 (888)	177 100
Kroatië	2015	2,5–4,0	–	23,6 (242)	87,5 (5 148)	–	31,4 (58)	69,4 (3 530)	5 202
Italië	2019	7,2–7,9	42,5 (15 889)	25,4 (3 611)	53 (12 278)	47,5 (6 703)	31,6 (929)	51,7 (5 774)	75 711
Cyprus	2020	1,2–2,3	16,8 (154)	10,6 (48)	23 (105)	47,7 (73)	43,8 (21)	50 (52)	208
Letland	2017	4,6–7,0	49,4 (399)	28,7 (123)	72,8 (276)	82,8 (323)	73,8 (90)	86,9 (233)	721
Litouwen	2016	2,7–6,5	82,2 (470)	46,2 (42)	89,8 (424)	78,8 (369)	78,6 (33)	78,7 (332)	1 044
Luxemburg	2019	3,3	48,8 (98)	29,3 (17)	56,6 (81)	43 (40)	29,4 (5)	46,1 (35)	1 176
Hongarije	2010–11	0,4–0,5	3,2 (138)	1,3 (37)	10,1 (90)	28,7 (37)	17,1 (6)	33,7 (29)	508
Malta	2020	2,4–3,0	55,3 (1 098)	20,3 (101)	67 (997)	41,5 (456)	6,9 (7)	45 (449)	855
Nederland (²)	2012	1,1–1,5	11,5 (1 262)	6,2 (402)	19,3 (860)	6,1 (39)	7,6 (13)	5,6 (26)	5 241
Oostenrijk	2019	5,2–5,5	48,3 (1 895)	29,1 (458)	61,2 (1 437)	28,1 (423)	13,7 (49)	32,6 (374)	19 233
Polen	2014	0,4–0,7	13,6 (596)	6,5 (142)	21,3 (451)	40,9 (239)	30,1 (41)	44,1 (197)	3 423
Portugal	2018	3,0–7,0	39,4 (1 037)	20,8 (283)	59,3 (754)	10,8 (106)	7 (19)	12,2 (87)	17 614
Roemenië	2020	1,0–1,7	24,4 (838)	11 (258)	52,9 (580)	80,8 (677)	76 (196)	81,3 (562)	1 879
Slovenië	2020	3,1–3,6	75,8 (97)	51,4 (19)	85,7 (78)	38,1 (37)	21,1 (4)	42,3 (33)	3 101
Slowakije	2020	1,2–1,7	13,7 (334)	7,2 (80)	19,7 (247)	68,7 (224)	74,7 (59)	66,4 (160)	572
Finland	2017	6,9–8,6	43,4 (206)	38,2 (68)	46,5 (138)	68,4 (141)	60,3 (41)	72,5 (100)	4 729
Zweden (³)	–	–	24,1 (9 967)	15,5 (1 994)	28,6 (7 675)	69,4 (109)	–	–	4 224

Land	Opioidengebruik met een hoog risico (schatting)		Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld						Cliënten in behandeling met opioïde agonist
			Opioidencliënten als % van alle behandelaanvragen			% van opioïdencliënten dat injecteert (de belangrijkste wijze van toediening)			
			Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	
			Jaar van schatting	gevallen per 1 000	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	
Turkije	2011	0,2–0,5	60,2 (5 064)	43,9 (1 351)	69,5 (3 713)	19,8 (1 005)	10 (135)	23,4 (870)	5 064
Noorwegen (4)	2013	2,0–4,2	19,7 (1 125)	13,3 (318)	25,5 (807)	–	–	–	8 099
Europese Unie	–	–	25,7 (72 449)	12,8 (15 688)	39,3 (57 128)	30,8 (16 702)	21,5 (2 520)	38,3 (17 078)	514 324
EU, Turkije en Noorwegen	–	–	26,5 (78 638)	13,6 (17 357)	40,1 (61 648)	29,9 (17 707)	20,3 (2 655)	37,2 (17 948)	527 487

Schattingen van opioidengebruik met een hoog risico hebben betrekking op de populatie van 15–64 jaar.

Gegevens over personen die zich voor behandeling hebben gemeld, zijn van 2020 of het meest recente jaar waarover informatie beschikbaar is: Spanje, Kroatië, 2019; Letland, 2017; Nederland, 2015.

Gegevens over cliënten in behandeling met opiaatagonisten zijn voor 2020 of het meest recente jaar dat beschikbaar is: Tsjechië, Spanje, Kroatië, Finland, 2019; Frankrijk, Italië, 2018; Denemarken, 2017; Nederland, 2015.

(1) Het aantal cliënten dat een behandeling met een opiaatagonist ondergaat, wordt geschat op basis van het register van behandelingsaanvragen en de behandeling met een opiaatagonist die door huisartsen wordt verstrekt.

(2) Gegevens over het aantal cliënten dat behandeld wordt met een opiaatagonist zijn niet volledig.

(3) Gegevens voor cliënten die zich melden voor een behandeling, hebben betrekking op zorg in het ziekenhuis, gespecialiseerde faciliteiten voor ambulante zorg en gevangnissen en verplichte zorg. De vermelde gegevens zijn niet volledig representatief voor het nationale beeld.

(4) Het percentage cliënten in behandeling voor problemen in verband met opioïden is een minimumwaarde, waarbij geen rekening wordt gehouden met cliënten die opioïden gebruiken en waarbij polydrugsgebruik geregistreerd werd.

TABEL A2

COCAÏNE

Land	Prevalentieschattingen				Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld					
	Algemene bevolking			Scholieren	Cocaïnecliënten als % van alle behandelaanvragen			% van cocaïnecliënten dat injecteert (de belangrijkste wijze van toediening)		
	Jaar van enquête	'Ooit'-gebruik, volwassenen (15–64)	Laatste 12 maanden, jongvolwassenen (15–34)		'Ooit'-gebruik, studenten (15–16)	Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling
		%	%	%	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)
België	2018	–	2,9	1	27,5 (2 768)	27,3 (976)	26,9 (1 608)	3,7 (87)	1,2 (10)	5,1 (69)
Bulgarije	2020	2,0	1,3	3	4,3 (39)	10,2 (23)	2,3 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Tsjechië	2020	2,7	1,8	2	0,9 (62)	1,1 (28)	1 (32)	5 (3)	3,7 (1)	6,5 (2)
Denemarken	2021	8,1	2,9	2	18,7 (818)	20,1 (384)	17,6 (411)	1 (8)	0,3 (1)	1,8 (7)
Duitsland	2018	4,1	2,4	1	7,9 (3 406)	7,5 (1 793)	8,2 (1 376)	2 (44)	0,9 (11)	3,3 (30)
Estland	2018	5,0	2,8	2	4,1 (16)	8,4 (10)	2,6 (6)	6,7 (1)	11,1 (1)	–
Ierland	2019	8,3	4,8	3	27,2 (2 548)	35,8 (1 359)	20,7 (1 055)	0,5 (13)	–	1,1 (12)
Griekenland	2015	1,3	0,6	1	14,5 (465)	19,4 (250)	11,3 (214)	8 (37)	0,8 (2)	16,4 (35)
Spanje	2020	11,2	3,2	2	44,7 (22 345)	45,4 (12 491)	43,4 (8 989)	0,6 (129)	0,3 (35)	1 (88)
Frankrijk	2017	5,6	3,2	3	11,8 (4 424)	10,9 (1 014)	13,5 (2 114)	6,9 (276)	2,8 (26)	10,1 (196)
Kroatië	2019	4,8	3,9	2	–	6,3 (65)	1,7 (100)	–	6,2 (4)	6,1 (6)
Italië	2017	6,9	1,7	2	34,7 (12 968)	41,4 (5 890)	30,5 (7 078)	2,5 (294)	1,3 (68)	3,5 (226)
Cyprus	2019	1,8	0,9	4	27 (248)	22,2 (101)	31,7 (145)	3,2 (8)	0 (0)	5,5 (8)
Letland	2020	2,7	2,2	2	0,5 (4)	0,7 (3)	0,3 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Litouwen	2016	0,7	0,3	2	2,1 (12)	9,9 (9)	0,4 (2)	9,1 (1)	–	50 (1)
Luxemburg	2019	2,9	0,9	2	26,4 (53)	19 (11)	29,4 (42)	39,6 (21)	27,3 (3)	42,9 (18)
Hongarije	2019	1,7	0,6	3	4,6 (195)	4,7 (136)	3,5 (31)	1,6 (3)	0,8 (1)	3,3 (1)
Malta	2013	0,5		2	30,3 (601)	51,5 (256)	23,2 (345)	1,2 (7)	2 (5)	0,6 (2)
Nederland	2020	6,6	3,5	2	24,3 (2 675)	20,8 (1 357)	29,6 (1 318)	0,4 (5)	0,1 (1)	0,6 (4)
Oostenrijk	2020	6,5	5,6	2	12,6 (493)	14,4 (227)	11,3 (266)	7 (32)	3,9 (8)	9,7 (24)
Polen	2018	0,7	0,5	2	2,6 (113)	2,4 (53)	2,6 (56)	1,8 (2)	0 (0)	3,6 (2)
Portugal	2016	1,2	0,3	2	23 (604)	26,3 (357)	19,4 (247)	2,2 (13)	1,7 (6)	3 (7)
Roemenië	2019	1,6	0,7	2	2,8 (95)	3,4 (80)	1,4 (15)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Land	Prevalentieschattingen				Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld						
	Algemene bevolking			Scholieren	Cocaïnecliënten als % van alle behandelaanvragen			% van cocaïnecliënten dat injecteert (de belangrijkste wijze van toediening)			
	Jaar van enquête	'Ooit'-gebruik, volwassenen (15-64)	Laatste 12 maanden, jongvolwassenen (15-34)		'Ooit'-gebruik, studenten (15-16)	Alle gebruikers die zich melden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	Alle gebruikers die zich melden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld
		%	%	%	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	
Slovenie	2018	2,7	1,8	3	7 (9)	13,5 (5)	4,4 (4)	22,2 (2)	0 (0)	50 (2)	
Slowakije	2019	0,9	0,2	1	2 (49)	2,6 (29)	1,5 (19)	2,2 (1)	3,6 (1)	–	
Finland	2018	3,2	1,5	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	
Zweden (*)	2017	–	2,5	2	1,9 (769)	3,2 (410)	0,9 (249)	10 (1)	–	–	
Turkije	2017	0,2	0,1	–	2,4 (206)	3,1 (95)	2,1 (111)	0,5 (1)	0 (0)	0,9 (1)	
Noorwegen	2020	4,6	1,9	2	2,8 (160)	4 (96)	2,1 (65)	–	–	–	
Europese Unie	–	5,0	2,2	–	19,8 (55 780)	22,4 (27 318)	17,7 (25 738)	2,0 (983)	0,8 (184)	3,3 (736)	
EU, Turkije en Noorwegen	–	–	–	–	19,0 (56 146)	21,6 (27 509)	16,9 (25 914)	2,0 (984)	0,8 (184)	3,3 (737)	

Prevalentieschattingen voor de algemene bevolking: leeftijdscategorieën 18–64 en 18–34 voor Frankrijk, Duitsland, Griekenland en Hongarije; 16–64 en 16–34 voor Denemarken, Estland en Noorwegen; 18–65 voor Malta; 17–34 voor Zweden.

Prevalentieschattingen voor de schoolpopulatie worden ontleend aan de ESPAD-enquête van 2019, behalve voor België (2019; alleen Vlaanderen) en Luxemburg (2014). De ESPAD-gegevens van Duitsland hebben alleen betrekking op Beieren.

Gegevens over personen die zich voor behandeling hebben gemeld, zijn van 2020 of het meest recente jaar waarover informatie beschikbaar is: Spanje, Kroatië, 2019; Letland, 2017; Nederland, 2015.

(*) Gegevens voor cliënten die zich melden voor een behandeling, hebben betrekking op zorg in het ziekenhuis, gespecialiseerde faciliteiten voor ambulante zorg en gevangenis en verplichte zorg. De vermelde gegevens zijn niet volledig representatief voor het nationale beeld.

TABEL A3

AMFETAMINES

Land	Prevalentieschattingen				Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld					
	Algemene bevolking			Scholieren	Amfetaminecliënten als % van alle behandelaanvragen			% van amfetaminecliënten dat injecteert (de belangrijkste wijze van toediening)		
	Jaar van enquête	'Ooit'-gebruik, volwassenen (15-64)	Laatste 12 maanden, jongvolwassenen (15-34)	'Ooit'-gebruik, studenten (15-16)	Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld
		%	%	%	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)
België	2018	–	0,8	1	10,5 (1 057)	7,9 (281)	12,5 (748)	11,6 (100)	7,2 (16)	13 (81)
Bulgarije	2020	2,1	1,4	3	12,6 (113)	27 (61)	6,8 (44)	4,6 (5)	5 (3)	4,9 (2)
Tsjechië	2020	3,4	2,0	1	41,5 (3 026)	51,6 (1 299)	43 (1 435)	65,2 (1 827)	62,5 (779)	67 (933)
Denemarken	2021	7,9	1,4	1	6,6 (290)	6,7 (128)	6,9 (161)	0,7 (2)	0,8 (1)	0,6 (1)
Duitsland	2018	4,1	2,9	2	16,6 (7 141)	13,7 (3 297)	21,5 (3 580)	1,8 (73)	1,6 (32)	1,9 (37)
Estland	2018	6,1	2,1	3	22,4 (87)	32,8 (39)	18,4 (42)	73,3 (63)	71,1 (27)	73,8 (31)
Ierland	2019	4,8	2,3	2	0,6 (52)	0,7 (28)	0,4 (21)	13,5 (7)	–	–
Griekenland	–	–	–	1	1,2 (37)	1,4 (18)	1 (19)	13,9 (5)	0 (0)	26,3 (5)
Spanje	2020	4,3	1,1	1	1,7 (839)	1,8 (504)	1,5 (305)	1,7 (14)	2 (10)	1,3 (4)
Frankrijk	2017	2,2	0,6	1	0,5 (201)	0,4 (37)	0,5 (86)	19,3 (32)	6,7 (2)	23,6 (17)
Kroatië	2019	4,6	3,5	2	–	5,6 (58)	1,1 (67)	–	1,8 (1)	0 (0)
Italië	2017	2,4	0,3	1	0,2 (85)	0,4 (50)	0,2 (35)	1,3 (1)	2,2 (1)	–
Cyprus	2019	0,4	0,2	2	11,6 (106)	8,4 (38)	14,7 (67)	2,9 (3)	–	4,5 (3)
Letland	2020	1,8	1,2	2	17,5 (141)	22,9 (98)	11,3 (43)	64,1 (84)	54,9 (50)	85 (34)
Litouwen	2016	1,2	0,5	1	3,1 (18)	9,9 (9)	1,7 (8)	13,3 (2)	12,5 (1)	16,7 (1)
Luxemburg	2019	1,3	0,3	1	1 (2)	1,7 (1)	0,7 (1)	–	–	–
Hongarije	2019	1,5	0,8	3	11,7 (501)	11,7 (337)	11,8 (105)	3 (15)	1,2 (4)	10,7 (11)
Malta	2013	0,3	–	1	0,2 (3)	0,2 (1)	0,1 (2)	–	–	–
Nederland	2020	5,3	2,7	1	7,4 (817)	7,5 (487)	7,4 (330)	1,3 (4)	1 (2)	1,9 (2)
Oostenrijk	2020	5,1	4,2	2	4,9 (191)	6,5 (103)	3,7 (88)	1,8 (3)	2,2 (2)	1,3 (1)
Polen	2018	2,4	1,4	3	37,7 (1 651)	38,6 (843)	36,7 (778)	1,7 (28)	1,1 (9)	2,5 (19)
Portugal	2016	0,4	0,0	2	0,1 (3)	0,2 (3)	–	33,3 (1)	33,3 (1)	–
Roemenië	2019	0,2	0,1	1	1 (34)	1 (23)	1 (11)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slovenië	2018	2,3	1,1	1	0,8 (1)	2,7 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slowakije	2019	0,9	0,2	1	46,7 (1 138)	50,5 (562)	43,3 (543)	28,1 (311)	26,6 (147)	28,7 (150)
Finland	2018	4,7	3,0	2	26,3 (125)	19,7 (35)	30,3 (90)	79,3 (96)	65,7 (23)	84,9 (73)
Zweden (†)	2017	–	1,2	2	8,6 (3 550)	10,8 (1 393)	6,2 (1 658)	67,4 (93)	–	–
Turkije	2017	0,0	–	–	15,1 (1 275)	22,7 (698)	10,8 (577)	1,5 (19)	1,1 (8)	1,9 (11)

Land	Prevalentieschattingen				Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld					
	Algemene bevolking			Scholieren	Amfetaminecliënten als % van alle behandelaanvragen			% van amfetaminecliënten dat injecteert (de belangrijkste wijze van toediening)		
	Jaar van enquête	'Ooit'-gebruik, volwassenen (15-64)	Laatste 12 maanden, jongvolwassenen (15-34)	'Ooit'-gebruik, studenten (15-16)	Alle gebruikers die zich melden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld	Alle gebruikers die zich melden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld
		%	%	%	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)
Noorwegen	2020	3,7	1,3	2	14,5 (829)	11,6 (277)	17,5 (552)	–	–	–
Europese Unie	–	3,1	1,4	–	7,5 (21 209)	8,0 (9 734)	7,1 (10 267)	20,6 (2 765)	17,4 (1 113)	22,1 (1 406)
EU, Turkije en Noorwegen	–	–	–	–	7,9 (23 313)	8,4 (10 709)	7,4 (11 396)	19 (2 784)	15,8 (1 121)	20,4 (1 417)

Prevalentieschattingen voor de algemene bevolking: leeftijdscategorieën 18–64 en 18–34 voor Frankrijk, Duitsland en Hongarije; 16–64 en 16–34 voor Denemarken, Estland en Noorwegen; 18–65 voor Malta; 17–34 voor Zweden.

Prevalentieschattingen voor de schoolpopulatie worden ontleend aan de ESPAD-enquête van 2019, behalve voor België (2019; alleen Vlaanderen) en Luxemburg (2014). De ESPAD-gegevens van Duitsland hebben alleen betrekking op Beieren.

Gegevens over personen die zich voor behandeling hebben gemeld, zijn van 2020 of het meest recente jaar waarover informatie beschikbaar is: Spanje, Kroatië, 2019; Letland, 2017; Nederland, 2015.

Gegevens over personen die zich voor behandeling hebben gemeld voor Zweden en Noorwegen, hebben betrekking op 'stimulerende middelen anders dan cocaine'.

(¹) Gegevens voor cliënten die zich melden voor een behandeling, hebben betrekking op zorg in het ziekenhuis, gespecialiseerde faciliteiten voor ambulante zorg en gevangenis en verplichte zorg. De vermelde gegevens zijn niet volledig representatief voor het nationale beeld.

TABEL A4

MDMA

Land	Prevalentieschattingen				Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld		
	Algemene bevolking			Scholieren	MDMA-cliënten als % van alle behandelaanvragen		
	Jaar van enquête	'Ooit'-gebruik, volwassenen (15–64)	Laatste 12 maanden, jongvolwassenen (15–34)	'Ooit'-gebruik studenten (15–16)	Alle gebruikers die zich meldden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst meldden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld
		%	%	%	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)
België	2018	–	2,5	2	0,3 (33)	0,5 (18)	0,2 (12)
Bulgarije	2020	1,3	0,7	3	0,6 (5)	2,2 (5)	0 (0)
Tsjechie	2020	9,1	4,7	4	0,5 (33)	0,7 (18)	0,3 (9)
Denemarken	2021	4,0	1,2	2	0,4 (18)	0,4 (7)	0,4 (10)
Duitsland	2018	3,9	2,8	2	0,6 (258)	0,8 (186)	0,4 (63)
Estland	2018	5,4	2,5	5	0,5 (2)	0,8 (1)	0,4 (1)
Ierland	2019	10,3	6,5	3	0,3 (29)	0,6 (21)	0,1 (6)
Griekenland	2015	0,6	0,4	1	0,3 (10)	0,3 (4)	0,3 (6)
Spanje	2020	5,0	1,6	1	0,2 (96)	0,3 (73)	0,1 (22)
Frankrijk	2017	3,9	1,3	2	0,5 (169)	0,7 (62)	0,3 (54)
Kroatië	2019	4,2	2,6	2	–	0,7 (7)	0,2 (13)
Italië	2017	2,7	0,8	1	0,1 (49)	0,1 (15)	0,1 (34)
Cyprus	2019	1,2	0,4	3	0,2 (2)	0,2 (1)	0,2 (1)
Letland	2020	1,9	1,6	5	0,4 (3)	0,2 (1)	0,5 (2)
Litouwen	2016	1,7	1,0	3	0,5 (3)	2,2 (2)	0,2 (1)
Luxemburg	2019	2,0	0,9	1	–	–	–
Hongarije	2019	2,5	1,1	3	2,4 (104)	2,7 (77)	1,6 (14)
Malta	2013	0,7	–	1	0,3 (6)	0,4 (2)	0,3 (4)
Nederland	2020	11,9	7,7	3	0,7 (80)	1 (67)	0,3 (13)
Oostenrijk	2020	4,9	3,4	3	1,2 (46)	1,7 (27)	0,8 (19)
Polen	2018	1,0	0,5	3	0,6 (28)	0,8 (17)	0,5 (11)
Portugal	2016	0,7	0,2	3	0,4 (10)	0,7 (9)	0,1 (1)
Roemenie	2019	1,0	0,8	1	2,3 (78)	2,9 (68)	0,9 (10)
Slovenië	2018	2,9	1,3	3	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Slowakije	2019	3,1	1,0	3	0,5 (13)	0,5 (6)	0,6 (7)
Finland	2018	5,0	2,6	1	0,2 (1)	0,6 (1)	0 (0)
Zweden	2017	–	2,0	2	–	–	–
Turkije	2017	0,4	0,2	–	1,9 (163)	2,3 (70)	1,7 (93)
Noorwegen	2020	3,1	2,4	2	–	–	–
Europese Unie	–	3,7	1,9	–	0,4 (1 076)	0,6 (695)	0,2 (313)
EU, Turkije en Noorwegen	–	–	–	–	0,4 (1 239)	0,6 (765)	0,3 (406)

Prevalentieschattingen voor de algemene bevolking: leeftijdscategorieën 18–64 en 18–34 voor Frankrijk, Duitsland, Griekenland en Hongarije; 16–64 en 16–34 voor Denemarken, Estland en Noorwegen; 18–65 voor Malta; 17–34 voor Zweden.

Prevalentieschattingen voor de schoolpopulatie worden ontleend aan de ESPAD-enquête van 2019, behalve voor België (2019; alleen Vlaanderen) en Luxemburg (2014). De ESPAD-gegevens van Duitsland hebben alleen betrekking op Beieren.

Gegevens over personen die zich voor behandeling hebben gemeld, zijn van 2020 of het meest recente jaar waarover informatie beschikbaar is: Spanje, Kroatië, 2019; Letland, 2017; Nederland, 2015.

TABEL A5

CANNABIS

Land	Prevalentieschattingen				Personen die zich gedurende het jaar voor behandeling hebben gemeld		
	Algemene bevolking			Scholieren	Cannabisciënten als % van alle behandelaanvragen		
	Jaar van enquête	'Ooit'-gebruik, volwassenen (15–64)	Laatste 12 maanden, jongvolwassenen (15–34)	'Ooit'-gebruik, studenten (15–16)	Alle gebruikers die zich melden voor behandeling	Gebruikers die zich voor het eerst melden voor behandeling	Gebruikers die al eerder werden behandeld
		%	%	%	% (aantal)	% (aantal)	% (aantal)
België	2018	22,6	13,6	17	31,2 (3 133)	46,2 (1 654)	22,3 (1 336)
Bulgarije	2020	8,7	5,9	17	6 (54)	16,8 (38)	2,3 (15)
Tsjechie	2020	29,9	22,9	28	14,7 (172)	21,4 (539)	14,1 (469)
Denemarken	2021	37,9	12,0	17	58,1 (2 541)	60,8 (1 164)	55,6 (1 295)
Duitsland	2018	28,2	16,9	22	58,4 (25 187)	69,1 (16 594)	43,1 (7 198)
Estland	2018	24,5	16,6	20	8,2 (32)	13,4 (16)	6,1 (14)
Ierland	2019	24,4	13,8	19	21,7 (2 037)	35,2 (1 337)	11,9 (609)
Griekenland	2015	11,0	4,5	8	26,7 (854)	45,3 (583)	14,3 (271)
Spanje	2020	37,5	19,1	23	28,4 (14 202)	37,7 (10 372)	16 (3 306)
Frankrijk	2017	44,8	21,8	23	56,6 (21 186)	69,7 (6 504)	43,7 (6 851)
Kroatië	2019	22,9	20,3	21	–	57,1 (586)	7,7 (453)
Italië	2017	32,7	20,9	27	20,6 (7 693)	29,9 (4 257)	14,8 (3 436)
Cyprus	2019	14,1	8,1	8	43,9 (403)	58,1 (264)	30 (137)
Letland	2020	15,0	8,2	26	24 (194)	36 (154)	10,6 (40)
Litouwen	2016	10,8	6,0	18	5,1 (29)	16,5 (15)	3 (14)
Luxemburg	2019	23,3	12,0	19	23,9 (48)	50 (29)	13,3 (19)
Hongarije	2019	6,1	3,4	13	67,2 (2 876)	71,6 (2 056)	53,2 (473)
Malta	2013	4,3	–	12	13,6 (269)	27,2 (135)	9 (134)
Nederland	2020	27,8	17,4	22	47,3 (5 202)	55,5 (3 625)	35,4 (1 577)
Oostenrijk	2020	22,7	11,1	21	30,6 (1 198)	46,2 (726)	20,1 (472)
Polen	2018	12,1	7,8	21	30,4 (1 332)	37,1 (810)	23,6 (499)
Portugal	2016	11,0	8,0	13	33,9 (890)	47,6 (647)	19,1 (243)
Roemenie	2019	6,1	6,0	9	56 (1 927)	70,5 (1 653)	25 (274)
Slovenië	2018	20,7	12,3	23	10,9 (14)	24,3 (9)	5,5 (5)
Slowakije	2019	17,0	7,7	24	22 (535)	29,6 (329)	15 (188)
Finland	2018	25,6	15,5	11	15,6 (74)	24,2 (43)	10,4 (31)
Zweden (*)	2020	17,4	7,6	8	9,2 (3 822)	13 (1 676)	6 (1 602)
Turkije	2017	2,7	1,8	–	16,3 (1 369)	22,7 (697)	12,6 (672)
Noorwegen	2020	25,0	10,1	9	23,9 (1 370)	32,4 (773)	25,5 (805)
Europese Unie	–	27,3	15,5	–	34,3 (96 804)	45,7 (55 815)	21,3 (30 961)
EU, Turkije en Noorwegen	–	–	–	–	33,6 (99 543)	44,9 (57 285)	21,1 (32 438)

Prevalentieschattingen voor de algemene bevolking: leeftijdscategorieën 18–64 en 18–34 voor Frankrijk, Duitsland, Griekenland en Hongarije; 16–64 en 16–34 voor Denemarken, Estland, Zweden en Noorwegen; 18–65 voor Malta.

Prevalentieschattingen voor de schoolpopulatie worden ontleend aan de ESPAD-enquête van 2019, behalve voor België (2019; alleen Vlaanderen) en Luxemburg (2018). De ESPAD-gegevens van Duitsland hebben alleen betrekking op Beieren. Door een mogelijk te hoge opgave kan de prevalentie van 'ooit'-gebruik van cannabis voor Luxemburg enigszins overschat zijn.

Gegevens over personen die zich voor behandeling hebben gemeld, zijn van 2020 of het meest recente jaar waarover informatie beschikbaar is: Spanje, Kroatië, 2019; Letland, 2017; Nederland, 2015.

(*) Gegevens voor cliënten die zich melden voor een behandeling, hebben betrekking op zorg in het ziekenhuis, gespecialiseerde faciliteiten voor ambulante zorg en gevangenis en verplichte zorg. De vermelde gegevens zijn niet volledig representatief voor het nationale beeld.

TABEL A6

OVERIGE INDICATOREN

Land	Drugserelateerde sterfgevallen			Hiv-diagnoses toegeschreven aan injecterend drugsgebruik (ECDC)	Schatting injecterend drugsgebruik		Injectiespuiten verstrekt via speciale programma's
	Jaar	Alle leeftijden	Leeftijd 15–64		Jaar van schatting	GevalLEN per 1 000 inwoners	
		Aantal	GevalLEN per miljoen inwoners (aantal)	GevalLEN per miljoen inwoners (aantal)			Aantal
België	2017	148	19 (139)	0,5 (6)	2019	0,5–1,0	1 243 152
Bulgarije	2020	24	5 (23)	2 (14)	–	–	56 457
Tsjechië	2020	58	8 (54)	1,3 (14)	2020	6,1–6,3	8 892 977
Denemarken	2019	202	44 (162)	0,2 (1)	–	–	–
Duitsland	2020	1 581	–	2 (167)	–	–	4 197 853
Estland	2020	33	38 (32)	7,5 (10)	2019	9,0–11,3	1 529 814
Ierland	2017	235	73 (227)	1,4 (7)	–	–	473 191
Griekenland	2018	274	38 (263)	7,6 (81)	2020	0,3–0,5	386 745
Spanje	2019	546	18 (545)	1 (47)	2019	0,2–0,4	1 821 923
Frankrijk	2016	465	9 (391)	0,7 (50)	2019	3,1–3,3	12 572 530
Kroatië	2020	99	37 (98)	0,7 (3)	2015	1,8–2,9	376 537
Italië	2020	308	8 (305)	0,7 (44)	–	–	515 445
Cyprus	2020	6	10 (6)	3,4 (3)	2020	0,8–1,8	7 920
Letland	2020	21	17 (21)	21,5 (41)	2016	5,3–6,8	1 118 439
Litouwen	2020	47	26 (47)	0 (0)	2016	4,4–4,9	245 592
Luxemburg	2020	6	14 (6)	3,2 (2)	2019	1,9	394 690
Hongarije	2020	48	7 (48)	0,1 (1)	2015	1,0	43 244
Malta	2018	3	9 (3)	0 (0)	–	–	103 108
Nederland	2020	295	23 (261)	0 (0)	2015	0,07–0,09	–
Oostenrijk	2020	191	32 (190)	0,9 (8)	–	–	6 427 076
Polen	2019	212	7 (168)	0,2 (9)	–	–	109 642
Portugal	2019	72	10 (68)	0 (0)	2015	1,0–4,5	1 155 728
Roemenië	2020	33	3 (33)	1,9 (37)	–	–	1 160 708
Slovenië	2020	70	46 (62)	0,5 (1)	–	–	480 547
Slowakije	2020	37	9 (34)	0 (0)	–	–	528 153
Finland	2020	258	72 (248)	0,7 (4)	2017	7,4	6 595 051
Zweden	2020	524	73 (470)	1,3 (13)	–	–	1 522 191
Turkije	2020	314	5 (309)	0,2 (14)	–	–	–
Noorwegen	2020	324	85 (297)	1,5 (8)	2019	2,0–2,8	3 400 000
Europese Unie	–	5 796	16,7 (3 904)	1,3 (563)	–	–	–
EU, Turkije en Noorwegen	–	6 434	15,4 (4 510)	1,1 (585)	–	–	–

Gegevens over overdosering moeten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Bij het vergelijken van landen moet rekening worden gehouden met methodologische verschillen. In sommige gevallen is de leeftijdscategorie niet vermeld en deze gevallen werden niet opgenomen in de berekeningen van het sterftecijfer met betrekking tot de inwoners van 15–64 jaar: Duitsland (1 581) en Turkije (4).

Hiv-diagnoses toegeschreven aan injecterend drugsgebruik zijn vanaf 2020.

De schattingen van injecterend drugsgebruik hebben betrekking op de bevolking in de leeftijd van 15–64 jaar.

Injectiespuiten die via speciale programma's worden verstrekt, hebben betrekking op 2020, behalve voor Slowakije en Spanje (2019), Frankrijk (2018) en Italië (2017; gegevens van ongeveer de helft van alle locaties).

TABEL A7

INBESLAGNAMES

Land	Heroïne		Cocaine		Amfetamines		MDMA, MDA, MDEA		
	Onderschepte hoeveelheid	Aantal inbeslagnames	Onderschepte hoeveelheid	Aantal inbeslagnames	Onderschepte hoeveelheid	Aantal inbeslagnames	Onderschepte hoeveelheid		Aantal inbeslagnames
	kg	aantal	kg	aantal	kg	aantal	tabletten	kg	aantal
België	684	1 833	70 254	5 354	173	2 703	244 203	351	1 376
Bulgarije	269	31	963	27	297	75	7 951	76	40
Tsjechië	<1	94	3	138	31	1 917	88 794	21	259
Denemarken	8	506	375	3 841	552	2 651	33 986	25	880
Duitsland	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Estland	<1	2	413	139	140	487	–	71	228
Ierland	–	1 017	–	1 994	–	218	–	–	632
Griekenland	300	2 835	1 787	819	13	477	519 304	2	92
Spanje	173	6 769	36 888	35 240	723	3 228	1 535 844	222	2 207
Frankrijk	1 132	–	13 145	–	–	–	1 227 876	–	–
Kroatië	13	130	60	347	46	973	–	4	229
Italië	512	1 988	13 426	7 858	14 257	365	11 374	11	280
Cyprus	<1	17	5	125	<1	141	67	–	12
Letland	<1	9	68	120	13	486	316 919	12	472
Litouwen	1	70	43	133	203	399	–	50	163
Luxemburg	2	150	11	191	<1	7	28 970	–	17
Hongarije	41	30	12	301	83	1 186	50 368	4	552
Malta	2	31	525	83	–	–	15	–	5
Nederland (¹)	1 326	–	48 891	–	–	–	–	–	–
Oostenrijk	104	1 309	63	2 000	46	1 818	89 148	15	1 110
Polen	427	–	3 887	6	2 224	64	164 528	139	7
Portugal	23	209	10 066	402	<1	27	363	1	85
Roemenië	64	228	43	449	1 554	236	30 261	2	652
Slovenië	5	231	9	268	108	181	13 029	–	39
Slowakije	–	42	1	33	1 518	765	2 898	–	70
Finland	<1	28	52	334	262	2 316	137 828	15	591
Zweden	38	940	584	4 204	1 141	9 991	216 396	5	2 618
Turkije	13 376	15 049	1 961	2 573	4 899	36 015	11 096 244	–	5 259
Noorwegen	24	789	49	1 452	447	5 611	75 426	21	1 479
Europese Unie	5 125	18 499	212 574	64 406	23 387	30 711	4 720 121	1 025	12 616
EU, Turkije en Noorwegen	18 525	34 337	214 584	68 431	28 733	72 337	15 891 791	1 046	19 354

Alle gegevens zijn voor 2020 of het meest recente jaar. De getallen worden afgerond op het dichtstbijzijnde gehele getal. Amfetamines omvatten amfetamine en methamfetamine.

(¹) Gegevens over aantal inbeslagnames en onderschepte hoeveelheid omvatten niet alle relevante wetshandhavingseenheden en moeten als gedeeltelijke, minimale cijfers worden beschouwd. Bron voor inbeslagnames van cocaine: Nederlands Douaneverslag 2020.

INBESLAGNAMES (VERVOLG)

Land	Hasj		Marihuana (wiet)		Cannabisplanten		
	Onderschepte hoeveelheid	Aantal inbeslagnames	Onderschepte hoeveelheid	Aantal inbeslagnames	Onderschepte hoeveelheid		Aantal inbeslagnames
	kg	aantal	kg	aantal	planten	kg	aantal
België	13 924	6 023	1 135	33 570	–	–	856
Bulgarije	<1	8	3 121	82	13 584	49 027	172
Tsjechie	1	89	655	4 297	15 990	–	502
Denemarken	5 469	17 464	439	3 174	30 039	255	556
Duitsland	–	–	–	–	–	–	–
Estland	2	39	60	727	–	36	40
Ierland	–	263	–	3 166	–	–	277
Griekenland	2 114	285	7 790	8 168	51 149	–	708
Spanje	461 020	41 970	59 888	132 796	1 433 213	–	4 303
Frankrijk	50 248	–	46 277	–	115 365	–	–
Kroatië	3	182	1 683	5 399	6 199	–	261
Italië	9 732	6 635	19 869	9 698	414 396	–	1 681
Cyprus	<1	20	212	666	70	–	24
Letland	282	69	138	1 016	–	235	58
Litouwen	4	49	71	1 107	–	–	–
Luxemburg	12	320	90	678	7	–	3
Hongarije	43	117	632	3 184	3 649	–	189
Malta	<1	14	151	113	4	–	3
Nederland (*)	–	–	–	–	464 169	–	–
Oostenrijk	22	574	2 032	12 906	17 881	–	564
Polen	1 994	17	5 316	233	118 600	–	7
Portugal	33 552	724	821	461	28 692	–	234
Roemenië	1 385	140	929	3 100	–	628	128
Slovenië	1	62	1 413	3 359	23 344	–	182
Slowakije	<1	16	51	910	633	–	29
Finland	12	79	458	996	19 300	–	1 135
Zweden	4 499	11 324	2 127	10 291	–	–	–
Turkije	37 489	8 278	56 244	46 854	114 965 801	–	4 568
Noorwegen	1 785	6 752	819	3 734	–	–	–
Europese Unie	584 319	86 483	155 359	240 097	2 756 284	50 181	11 912
EU, Turkije en Noorwegen	623 593	101 513	212 422	290 685	117 722 085	50 181	16 480

Alle gegevens zijn voor 2020 of het meest recente jaar. De getallen worden afgerond op het dichtstbijzijnde gehele getal.

(*) Gegevens over aantal inbeslagnames en onderschepte hoeveelheid omvatten niet alle relevante wetshandhavingseenheden en moeten als gedeeltelijke, minimale cijfers worden beschouwd.

INFORMATIEMATERIAAL VAN HET EMCDDA

Raadpleeg de publicaties en webpagina's van het EMCDDA voor uitvoerige informatie over illegale drugs.

Europees Drugsrapport: Trends en ontwikkelingen

Het verslag "Trends en ontwikkelingen" bevat een breed overzicht van de drugsproblematiek in Europa, met bijzondere aandacht voor het gebruik van illegale drugs, de daaraan verbonden schade voor de gezondheid en het drugsaanbod. De bronnen die ten behoeve van het rapport werden gebruikt, zijn beschikbaar op onderstaande webpagina.

emcdda.europa.eu/edr2022

Publicaties van het EMCDDA

Naast het jaarlijkse Europees Drugsrapport publiceert het EMCDDA Health and Social Responses to Drug Use: een Europese gids en, samen met Europol, EU Drug Markets, naast een breed scala van gedetailleerde verslagen over het volledige spectrum van drugsgerelateerde kwesties.

emcdda.europa.eu/publications

Beste praktijken

Het portaal voor beste praktijken biedt praktische en betrouwbare informatie over wat werkt (en wat niet) op het gebied van preventie, behandeling, schadebeperking en sociale re-integratie. Het helpt u om snel beproefde interventies te identificeren, capaciteit toe te wijzen aan wat effectief is en interventies te verbeteren door instrumenten, kwaliteitsstandaarden en richtlijnen toe te passen.

emcdda.europa.eu/best-practice

Statistisch bulletin

Het jaarlijkse statistische bulletin bevat de meest recente door de lidstaten verstrekte gegevens over de drugssituatie in Europa. De in het Europees drugsrapport gepresenteerde analyses zijn op deze gegevens gebaseerd. Alle gegevens kunnen online interactief worden geraadpleegd of gedownload in Excel-formaat.

emcdda.europa.eu/data/

Onderwerpen

Overzichtspagina's en de lijst van onderwerpen van A tot Z helpen u de juiste inhoud te vinden op de website van het EMCDDA.

emcdda.europa.eu/topics

Bibliotheek

In de EMCDDA-bibliotheek kunt u terecht voor documenten die verband houden met het agentschap of die het bij zijn werkzaamheden heeft verzameld. De bibliotheek biedt toegang tot publicaties van internationale en nationale organisaties, wetenschappelijke artikelen van medewerkers van het EMCDDA, materiaal uitgegeven door andere instellingen van de Europese Unie en ander door het agentschap vergaard materiaal.

emcdda.europa.eu/document-library

HOE NEEMT U CONTACT OP MET DE EU?

Kom langs

Er zijn honderden Europe Direct-informatiecentra overal in de Europese Unie. U vindt het adres van het dichtstbijzijnde informatiecentrum op:

https://europa.eu/european-union/contact_nl

Bel of mail

Europe Direct is een dienst die uw vragen over de Europese Unie beantwoordt. U kunt met deze dienst contact opnemen door:

- te bellen naar het gratis nummer: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bepaalde telecomaandieners kunnen wel kosten in rekening brengen),
- te bellen naar het gewone nummer: +32 22999696, of
- een e-mail te sturen via: https://europa.eu/european-union/contact_nl

WAAR VINDT U INFORMATIE OVER DE EU?

Online

Informatie over de Europese Unie in alle officiële talen van de EU is beschikbaar op de Europa-website op:

https://europa.eu/european-union/index_nl

EU-publicaties

U kunt publicaties van de EU downloaden of bestellen op: <https://op.europa.eu/nl/publications> (sommige zijn gratis, andere niet).

Als u meerdere exemplaren van gratis publicaties wenst, neem dan contact op met Europe Direct of uw plaatselijke informatiecentrum (zie https://europa.eu/european-union/contact_nl).

EU-wetgeving en aanverwante documenten

Toegang tot juridische informatie van de EU, waaronder alle EU-wetgeving sinds 1952 in alle officiële talen, krijgt u op EUR-Lex op:

<http://eur-lex.europa.eu>

Open data van de EU

Het opendataportaal van de EU (<http://data.europa.eu/euodp/nl>) biedt toegang tot datasets uit de EU. Deze gegevens kunnen gratis worden gedownload en hergebruikt, zowel voor commerciële als voor niet-commerciële doeleinden.

Over dit verslag

In het verslag "Trends en ontwikkelingen" wordt de meest recente analyse van het EMCDDA van de drugssituatie in Europa gepresenteerd. Het rapport richt zich op het gebruik van illegale drugs, de daarmee samenhangende schadelijke gevolgen en het aanbod van drugs. Het bevat een uitgebreide reeks nationale gegevens over deze thema's en de belangrijkste schadebeperkende maatregelen.

Over het EMCDDA

Het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EMCDDA) is de centrale bron van informatie en een bewezen autoriteit op het gebied van de drugsproblematiek in Europa. Het verzamelt, analyseert en verspreidt al meer dan 25 jaar wetenschappelijk verantwoorde informatie over drugs en drugsverslaving en de gevolgen daarvan, en geeft zijn publiek een op feiten gebaseerd beeld van het drugsfenomeen op Europees niveau.

De publicaties van het EMCDDA vormen een belangrijke informatiebron voor een zeer gevarieerde doelgroep van beleidsmakers en hun adviseurs, hulpverleners en onderzoekers op het gebied van drugs en, meer in het algemeen, voor de media en het grote publiek. Het EMCDDA is gevestigd in Lissabon en is een van de gedecentraliseerde agentschappen van de Europese Unie.

